

آوه داپر — در سعادته بايبل هاوسده

ՈՒՍՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

ՊԵՐԹԻՅԷ, ՊԵՐԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱՊԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԵՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՃԻԼՏ 50.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՅՈՒԼԻՍ 6, 1907.

Ն. 27

ՍԱՀԻՊ Ի ԻՍԹԻՅԱՋ

Ճ. Բ. ԿՐԻՆ

ՄԻՒՆԼԼԻՅ

Ճ. Ս. ԱԼԷՆ

ՄԻՒՆԼԼԻՅԼԵՐԻՆ ՄԻՒԹԻՐԵԼԵՐԻ

ՏԵՐՈՒՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՄԱՆԻՍԱԹ Ը ՖԵՆՆԻՅԷ

ՍՈՒՀԱՐՐԵՐԱԹ

ԻՆՃԻԼԻ ՔԻԼԻՍԷԼԵՐ

ԽՐԻՍԹԻՅԱՆ ՔԻԼԻՍԷ

ՇՈՒՆԻՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Ա. Յ. ՊՈՅԱՋԵԱՆ ՄԱԹՊԱՄԱՐ

ՖԻՆԱՆՃԸԼԱՐ ԵՐԳՈՒՇՈՒ

آوداپر — در سعادته بایبل هاوسده

ԱՒԵՏԱՐԵՐ

ԷՐՄԷՆԻՃԷ

ՎԷ ԷՐՄ. ՀՈՒՐՈՒՓԱԹԸ ԵՒԷ ԹԻՒՐԿԷ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

(ԱՆԿԵԼԻՍՓՕՐՕՍ)

ԲՈՒՄԻ ՀՈՒՐՈՒՓԱԹԸ ԵՒԷ ԹԻՒՐԿԷ

ՄԻՆԷՐԻՖ՝ Հ. Մ. ԱՆԵՆ

ՊԱՅՎԱԼ ՀԱԼՏԵՐ, ԻՍԹԱՆԲՈՒԼ

ՏԵՐԻ ՍՈՒՐԱՆԵԹ, ԹԻՒՐԿԷ

THE AVEDAPER

(ANGELIAPHOROS)

A WEEKLY PAPER

PUBLISHED IN

ARMENIAN, ARMENO-TURKISH, AND GRECO-TURKISH

EDITOR HERBERT M. ALLEN

Offices: American Bible House

Stamboul, Cons/ple, Turkey

TERMS

An. Subscrip. Ps. 30

U. S. A. \$1. 50

England Shils. 6. —

Europe Frs. 7. 75

Single Copy 50 Paras

Advertising rates on application

ՇԷՐԱՆԹ

ՍԵՆԵԼԵՅԻ 80 ՂԱՐԷ

ԱՎԵՐԻԳԱ ԻՆԻՆ 1.50 ՏՕԼ

ԻՆԿԻԼԵՐԵՐԱ 6 ՇԻՆ

ԷՎԵՐՕՓԻԱ 7. 75 ՏՐ

ԷԼԵՆ ՆՈՒՐԱՆԵՐ 80 ՎԵՐ

ԻՆԼԱՆԴ ԳԵՂԱՎԵՐԵՐԻ
ՎԻՆԵՆԵՐԻ

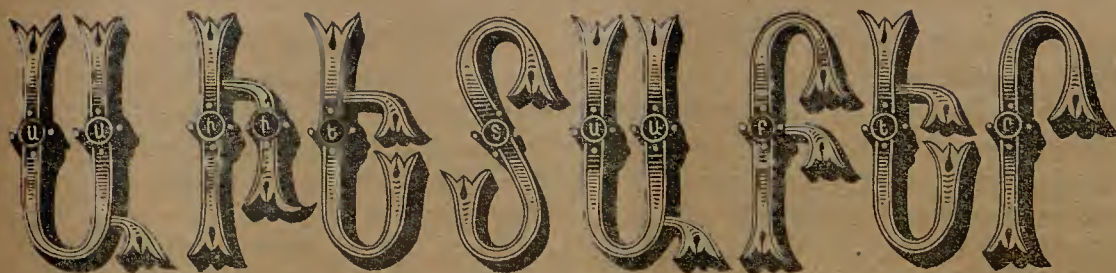
“ԱՒԵՏԱՐԵՐ”ԻՆ ԻՆԼԱՆԸ

ԱՒԵՏԱՐԵՐԻ պոլ ՅՈՒԼԻԱ ԻՎԹԻՄԱՍՆԻՄԱՆ
ԻՐԹԻՎԱՐԵՆ ԵՖՆԻ ՎԻՐ ԻՄԱՐԵ ԹԱՆԹՐՆՄԱ
ԹԱՎ՝ ՈՒՆԵՂՐ ԷՄԻԼԵՆԵՐԻՄԵՆ, ԱՆՐ ՄԱՏԱ
ՀՕԳ ՔԻՄԱՆԵԼԵՐԻՆ ԹԱՆՐՄԱՂԱ ՓՈՒՐՈՒՄԸ
ՕԼՈՒՆ ԵՆԵՐԻ ԱԹԻՄԵՐԻ ԹԷՔԻՖԻ ԹԱՎԱԻՄ Է
ՄԻՆԻՐ ՎԵ ԱՆԱ ԳԱՐԵՅՈՒՆՐ ՔԻՐԱՄՆ ՆԱ
ԳԱՐՐ ԵՐԳՎԱԹԸ ՄԱՎԵԹ ՕԼՈՒՆՈՒՐ, ՇԵՐ
ԵՐԻ,

ՍԵՆԵՆԻՆ ՎԱԳՐ ԳԱԼԱՆ 6 ԱՂԼԱՐԸ ԻՆԻՆ
ԱՒԵՏԱՐԵՐԵՆ ԱՎՈՆԵ ԵՄՂՐԱՏԱԳ ՕԼՈՒՐՄԱՆ
ԵՄՂՐՆՐԸ 10 ՂՐԷ ԹԱԼԵՎ ԷՄԻԼԵՆԵՐ, ՎԵ Ա
ՏԵՆԹԵՐԵՆ ՎԻՐ ԹԵՂՎԻԳ ՕԼՈՒՐ ԻՆԴՐԵ, ՆՈՒ ՄԱ

ՂԼԱՎԵ ԷՄԻՐ քի, ՎԵՆԵՐԻՆ ԿԵՆՏԵՐԻՔ
ԵՐԻ ՏԵՐ 10 ԵՆԻ ԱՎՈՆԵ ԻՆԻՆ, ԻՄՎԵՐ՝ ԱՅ
ՆԻ ՄԱՐԵՆԵ ՕԼՈՒ ՕԼՈՒՄԱ, ԵՐԼՈՒՆ 10 ԻՆ
ԳՈՆԹՕ ԷՄԻԼԵՆԵՐ ԵՐԻ:

ԱՆՏԱԳ ՆՈՒ ՄԱՂԻՄ՝ ՕԼՈՒՆ քի, ՎՈՒ ԻՔ
ՐԱՄ ԱՎԹ ՊՈՒՆԵՆԻՆ ԱՐՆ ԱՎԹՐ ԱՂԼԱՐ
ԻՆԻՆ ԵՐԻ, ՎԵ ՎՈՒ ԹԷՔԻՖԻՄԵՆ ԻՍԹԻՖԱՆ
ԷԹՄԵՔ ՓՈՒՐՈՒՄԸ ԱՆՏԱԳ ՅՈՒԼԻԱ 31Ե ԳԱ
ՄԱՐ ՄՐԸ: ԱՆՏԱՆ ԱՐՈՒ ԱՒԵՏԱՐԵՐ ԵՐԻՆԵ ԷՎ
ՎԵԼԵՐ ԶԱՐԹԼԱՐ ԻՆԴԵՐԵ ՓԻՐՈՒՄԸ ԷՄԻԼԵՆԵՐ
ԵՐԻ: ՊՈՒ ԹԷՔԻՖԻՄԵՆ ՆՕԳԼԱՐՆ ԻՍԹԻՖԱՆ
ԷՄԵՆԵՐԻ ԻՄԻՄ ԷՄԻՐԻ:

ՌԻՍՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

ԻԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱ՛ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԵՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՃԻԼՏ 50.

ԻՍԹՈՒՆՊՈԼ, ՅՈՒԼԻՍ 6, 1907.

Ն° 27

ՍԱՀԻՊ Ի ԻՄԹԵՅԱԶ Զ. Գ. ԿՐԻՆ

ՍԻՒՆԷԼԼԻՖ Զ. Մ. ԱԼԷՆ

ՄԵՎԱՏՏ Ը ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԷ

Վ. Կոստ' 465. — Տր. Հ. Ս. Պարնըմ-Պիր Էսեր Ի Ինքիրամ 467. — Թագտիր Եօյուն Պիր Իքի Սեօզ 467. — «Աւետաբեր» Վ. Գարիյունը 468. — Տերունի Հայար 471. — Գատընյարըն Թա՛լիմ Ու Թերայիյեսի 472. — Սաղըր Վ. Ե Ախրեսայերե Գօնուշմաղը Էյրեքմեք 473. — Եիսրեք Չարվընըրսը 474. — Քրիստոս Քի՛մ Տիր 475. — Քիլիսիէրիմիզ Վ. Է Վա՛րգարըմըզ 477. — Գ. Մուգաստոն Եհնի Տօղուշ Հագգընտա Նե՛ Թա՛լիմ Էսեր 478. — Բիսթանիա Բուհանիյեր Միուքիսն Մեհլիսիհն Բախօրը 480. — Քիլիսիէրսեհն Խալեքիք 482. — Խրիսթիան քիլիսիէր 484. — Շու՛ռուաք Ը Սիլասիյե 485. — Սարրաֆիյե 486.

ՍԻՒՆԷԼԼԻՖԼԵՐԻՆ ՄՈՒԽԹԻՐԵԼԵՐԻ

ՎԷՏԱ՛
(Հ. Ս. Պաշուբ)

1884 սէնտէսի Էլախլըրնիսէ միւ՛նլիֆլիյինի տէր-
'իւհատ Էթմիշ օլտըղըմըզ զաղէթայը պիր հիսս Ի
Էսէֆլէ տիկէր պիր զաթմա տէվը ու թէալիմ էսի-
յօրըզ : Թաղըրիպէն բոււպ՝ 'աւրըզ պիր միււտտէթ-
տէն պէրու պու զաղէթմանըն էմրի թէ՛լիֆ ու թէր-
թիպլի պիղլիմ պաշլընա իշիմիզ օլտըղը կիպլի, անըն
մուվաֆֆաղըյէթի տախի ախասսը ամաղըմըզ օլ-
մուշ տըր : Բէնտիմիլի պու թէպէտտիւլէ ալըշալը-
մազ, Վէ չիմույէ գատար Աւետաբէրէ մախսուս Ի-
չէ վէրմէքտէ օլտըղըմըզ վաղթը Էն միւլֆիտ սու-
րէթտէ սարֆ Էթմէքլիյի Էօյրէնմէքլիք պիր աղ
վաղթա միււթմա՞ տըր : Հիսսիյաթըմըզ՝ քէնտիլին
սէվկիւլիւ զըղընը գօճայա վէրէն պիր ասէմիւնքինէ
պէնդէր : Օլ փէտէրին ի՛թիզատընճա, օ քէնտի քէ-
րմէսինին քէֆահիյէթ Վէ սա՛տտէթինի թէրվիճ
Էթմէքտէ օլուպ, պուռնաան տօլայը մէսրուր տըր :
Էինէ տէ անըն քէնտի խանէսինին սէրմայէ Ի հու-
զուր Վէ մէսէրըթի խալիյինի, Վէ պլինա՛էնալէյի ա-
նըն քէնտիլին խանէսինտէն Էքսիլտիյինի զայէթ
շիտտէթլէ հիսս էսէնէյէնի պիլիւր :

Պիղլիմ աթմագտա օլտըղըմըզ սաղմըն տօղրու-
պլը տաղմ օլտըղընա հիշ չիւպէմիզ հօգ տըր :
Աւետաբէրին գարիյունըն քէնտիլինտէն մէ՛մուլ
Էթմէյէ հագղարը օլտըղը լէզլէթ Վէ զըյմէթճէ
թէրաղը Էթմէսի իշիւն, անըն զիմամ Ը թէ՛լիֆ ու
խտարէսինին տահա թաղէ Էֆըքարը Վէ տահա տինճ
Վէ գուվէթլի օլան, Վէ սիննճէ տահա քիւլիւք
պուլունան պիր՝ զաթմն Էստ Ի իզթիտարընտա պու-
լունամաղ իզթիզա էտէր : Հիշ չիւպէմիզ հօգ քի,
Աւետաբէր Էէնի միւ՛նլիֆին թահթ Ը խտարէսինտէ
քէնպ Ի սալահ էտէնէք տիր : Խալէֆիմիզ՝ պիղզաթ
քէնտիմիզ ինթիխապ Էթմիշ օլտըղըմըզ պիր զաթ
օլուպ, միււմալիյէյ՝ գարիյուն Ը քիրամըմըզն Էք-
սէրինճէ զաթէն մա՛րուֆ տըր : Պիղ՝ միււմալիյէյի
պու գատար ճաղլալէլի Վէ միւլֆիտ պիր իշի տէր-
'իւհատ Էթմէյէ մուզթէտիր օլմասընտան տօլայը
թէպրիք Էթտիլիմիզ կիպլի, զաղէթամըզ մուհիպալ-
լէրինի տախի քէնտիլէրէ հաֆթատան հաֆթայա
կէճնտէրիլէնէք բուհանի Վէ՛ աղլի զըտայը թէրթիպ
ու ինթիլապա պու գատար Էհլիյէթլի պիր զաթմա
մալիք օլմաղարընտան տօլայը թէպրիք էտէրիզ :

Պիղլիմ միւ՛նլիֆլիյի տէր՛իւհատ Էթտիլիմիզ զէ-

մանտան պերու զազեթամըզըն ապոնէլէրինին մըղ-տարը 0/0 50 արթմըշ տըր: Իւմիտ էտէրիզ քի, Էէնի միւ"էլլիֆին խապէսի զէմանընտա ապոնէլէ-րին սալըսը տահա սիւր'աթիւէ արթածադ տըր, վէ միւ"էլլիֆիլի պիզտէն տահա կէնճ պիր չաղտա պաշլամադտա օլտըզընտան, գապիլ քի, միւմաի-լէյճ միւ"էլլիֆ սըֆէթիլէ թոմմ րուպ' 'աալըզ պիր միւտտէթի իքմալ էթմէյէ մուզթէտիր օլա-ճադ տըր:

Պիզ սա'իլլէրտէն նա'իլ օլտըզմըզ մու'ալէ-նէթտէն տօլայը հիսսիյաթ ը չիւքրան վէ միւնէթ-տարիմիլի պէյան էթմէք իսթէրիզ: Պունճա սէնէ-լէր զարֆընտա պիզէ իֆաի հիւմն ի խըտմէթ էթ-միշ օլան միւթէրճիմէրէ, զազեթամըզըն թապի'ի-նէ վէ մաթապ'ա միւթախտէմէրինէ, մուխապիր-լէրիմիզէ, զազեթամըզըն տահա զիյատէ ինթիլար վէ թէ'ամմիւմինէ չալըշմըշ օլան աճէնթալարնա, պիզէ թապտիրամիլ վէ թէշվիզամիլ քէլտոլար Էաղմըշ օլան տօսթլարըմըզա թէշէքքիւրաթ ը դալ-պիլէմիլի պէյան էտէրիզ: Վէ գուտումըլէ Ա-Ե-Կաթէլին Էէնի պիր խաթվէ ի թէրազը արթմըշ օլ-տըզը միւ"էլլիֆ շէրիքիմիլէ խաապէթէն միւնէթ-տարըզ: Իւմիտ էտէրիզ քի, միւմաիլէյճ Ա-Ե-Կաթէլ գարիյունընտ տահա պիր չօդ սէնէլէր իֆա ի խըտմէթէ մուզթէտիր օլաճադ տըր:

Էլիմիզտէն գալէմիմիլի պրազմադտան էվիլէ արթմըզ պիզ քէնախիմիլին օլմայան պիր զազեթանըն գարիյունընտ խիթապէն պիր գաշ սէօզ տահա սէօյ-լէմէք իսթէրիզ: Դազեթամըզըն Էէնի'իլմէ'ալէլ խու-սուս' իլմ ի իլա'իյաթա'ա'իլտ Էֆքիտար վէ թէսալվու-րաթա նազարէն օլան հալ ու վազ'իյէթի մուհաֆա-ղաքէտարնէ օլմուշ տըր: Ի'թիզատըմըզճա, պու-հալ ու վազ'իյէթ մուհաֆաղա էտիլէճէք տիր: Լաքին պու հալ ու վազ'իյէթտէն էօյլէ անլաշըմադ վէ էօյլէ անլաշըմադտը, վէ գարիյունը քիրամ տախի էօյլէ անլաշըմադտըն իսթէմէմէլի տիրէր քի, պիր ֆիքը՝ մահա Էէնի օլտըզը սէպէպտէն րէտտ օլունմալը տըր: Կէրէք 'իլմաէ, կէրէք իլա-հիյաթտա արալաճաղըմըզ չէյ հազիզաթ օլմալը տըր, վէ զազեթամըզըն թա'լիմ վէ միւտաֆա'ա էտէճէյի չէյ կէրէք էաքի, կէրէք Էէնի օլտուն, հազիզաթ օլմա-լը տըր: Պունտան պիր գաշ այ էվիլէ զազեթամըզըն սիւթիւնէրինտէ Էէնի 'իլմ ի իլա'իյաթա մախսուս էֆքիտար ու թէսալվուրաթտան չիմալիլէ պահա էթմէմէք պապընտաքի մազսէտիմիլի ի'լան ու պէ-յան էտիլ, պու գարարըմըզտա սապիթ գալմըշ տըր: Պիզ «Պիր 'ալիմին Գրիստոնէականը» 'իւն-վանը ալթընտա՝ Մանչէսթըր նարիլֆիւնունը րէ-լիա Սըր Օլիվըր Լօճըն Գրիստոնէականըն նէշր

էյլէտիք: Պիզ գարիյունը քիրամըմըզտան էքսէրի-սինին, պա'զըլար 'իլմին տինի մազուպ էթմիշ ի-տիլինի խաթ'ա էթաիլէրի հալէ, զէմանէմիլին էն մէշհուր 'ալիմէրինտէն պիրսինին իրիսթիյան-լըզըն էն զըյմէթլի թա'լիմէրինտէն էքսէրիսինէ իման էթաիլինի կէօրմէլիք խօշ օլուր տէյլ տիւ-չիւնտիւք, վէ հիշ չիւպիէ Էօդ քի, պիր չօդ գարի-լէրիմիլ մահադ օլմուշար տըր: Էքսէր միւթէ-ֆէնին զէվաթ միսիլու, Սըր Օլիվըր Լօճ տախի թէքիւմիլ գա'իտէսի թարաֆապարընտան տըր, վէ քէնտիսինին թէքիւմիլ գա'իտէսի թարաֆա-րը օլտըզըն քէնտի Գրիստոնէականընտա պէլի էթմէքտէ տիր: Պիզ պիր կէօնէ շէր ու թէֆսիր-լէրտէ պուլունմալըզըն պիւթիւն Գրիստոնէա-կանը նէշր էյլէտիք իսէ տէ, անլաշըմըզտա նա-զարէն, սօֆու մուհաֆաղաքէտար տօսթլարըմըզտան պա'զըլարը անտէն խօշանմալըշար տըր: Գօրգարըզ քի անլէր մուհալ օլան շէյլին իճրատըն մէ'մուլ էտի-յօլար: իմանէսի տէնիլ սահիլինտէ գա'իմ պուլու-նան 'աճուզէ պիր գատընտ տա'իր պիր հիքնալէ նազըլ էտիլ: Պիր պէհալ՝ սուլար էմալը կէօրիլ-մէտիք պիր Էիւքսէլիլէ չըպըլար, վէ իսթիյար գատընըն խանէսինի պաամաղա պաշլատըլար: Պու-նըն իւզէրինէ գատըն սիւթիւրկէսինէ սարըլարադ, սիւթիւրկէսիլէ սուլարը տըլարը սիւթիւրկէսի պաշլատը: Սահիլ օլտուն օլմասըն, թէքիւմիլ նա-զարիյէսի զէմանէմիլ քիթապ վէ զազեթալարըն օ գատար տօլտուրմըշ տըր քի, 'ազըլը պիր քիմէլի պէօյլէ պիր նազարիյէսին մէվճուտ օլուպ, անը զա-յէթ չօդ քիմանէլէր գապուլ էթմիշ իտիլէրի քէյֆիլէ-թինտէն խապէրտար օլմադտան մէն՝ էթմէյէ չը-զըշմազըզ պիսուտէ պիր սա'յ տըր: Սիւթիւրկէ-միլի էյի գուլանալըմ՝ խանէմիլին տէօշէմէսինի միւմըն մէրթէպէ թէմիլ սաղլամադա չալըլարմ, լաքին սիւթիւրկէմիլ իլէ Աթլանթիլ Օդիանսընըն սուլարընը սիւթիւրկէրէք պօշալտապիլէճէյիմիլէ իւ-միտ էթմէյէլիմ:

Վէ լաքին միւ"էլլիֆիլի իլիմիլտէ հիշ խաթալար-տա պուլունմալըշ օլտըզըմըզ անլաթմալ իսթէմէյօ-րըզ: Պիզ պիր չօդ խաթալարտա պուլունմըշ օլ-տըզըմըզ պիլտիլիմիլ կիալի, հիշ չիւպիէ Էօդ քի, խապէրիմիլ օլմայարադ տախի պիր չօդ խաթա-լարտա պուլունմըշ տըր: Շիմտի իլիմիլի թէք Էտէր իքէն սէօյլէյէճէլիմիլ պիր սէօզ վար իսէ, օ տա «Գուսուրլարըմա պապմալըն» սէօզիւ տիր: Պիլճիւմիլէ իշաալարըմըզ իլէ գարիյունըմըզ ու-զուն, մէս'ուտ վէ միւֆիտ 'էօմիլէ կէշիւմէլին, վէ անտէն սօնրա քէնտիլէրին Բապպընըն էպէտի մէսէրէթինտէ կէշիլիլէն քէտմիլ հալաթա նա'իլ օլմալարընը թէմէնի էտէրիզ:

ՏՐ. Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ՝ ՊԻՐ ԷՍԷՐ Ի ԻՀԹԻՐԱՄ
(Հ. Մ. Ա. Էն)

ՊՈՒ զաղէթաննն իշտէն չէքլմէքստ օլան միւ'էլ-
լիֆի Տր. Հէնրի Ս. Պարնըմ' պիր խալը սէնէ-
լէրտէն պէրու Աւեհաքէրին մուսթաղամէն զիյա-
րէթ էթմիշ օլաղը խանէլէրտէ մա'րուֆ, մաս-
պուպ վէ միւ'էլէրէմ տիր: Միւսմաիլէյհին պիր չօգ
տօսթլարը չու խուսուսա վաղըֆ օլաղար, պէլքի
մէսրուր օլաղար քի անն կէշիւմիշ օլաղը 70
սէնէլէրին միւսմաիլէյհէ փէք աղ թէ'սիրի' օլմուշ, վէ
անլէր պիր 'նիշանէ մագամընտա անճաղ պիր ազ սաշ
թաճը պրազմըշ տըր, վէ կէրչի քէնտի զարարըյէ
Աւեհաքէրին միւ'էլլիֆիլի վաղիֆէսի սիննճէ քէն-
տիսինտէն քիւշիւք օլան քիմսէլէրէ ինալէ էտլիմիշ
օլմաըյէ պէրապէր, օ չօճուղար Աւեհաքէրին թէ'-
լիֆ ու թաշրիրէ տէվամ էտէճէք, վէ էնվա'ը խրիս-
թիյան իշլէրինն իտարէ վէ իճրաունտան խալի
զալմայաճաղ տըր:

Խալէֆինն Տր. Պարնըմն սալքի 23 սէնէտէն
պէրու Աւեհաքէրին միւ'էլլիֆի սըֆէթիյէ իշինի'
նաղարը թէֆթիշ ու մու'այէնտէն կէշիւքէք,
թաղտիր զըյմէթէ չըզըճաղը ֆիւզուլի պիր մու-
'ամէլէ օլուր իսէ տէ, օ՝ ազալի Տր. Պարնըմն
սաղադանէ սա'յ ու զայրէթլէրիյէ ֆիւքըլէրի թէր-
պիյէ օլունմըշ վէ ճանաղը զըտալանմըշ օլան պիւն-
լէրճէ քիմսէլէրին չէհատէթինի թէքրար էտէպլիւր:
Պու կիպլիւրին հէֆիսինէ Աւեհաքէր մու'ալլիմ,
'աղ խօճասը վէ միւ'էլլիմ մագամընտա իֆա ի
խըտմէթ էյլէմիշ տիր. վէ անլէր իշլու պիւտէնա
խըտմէթտան տօլայը թաղրիպէն 23 սէնէ 'ալէս-
տէվամ վէ քէմալը սառաղաթլէ քէնտիլէր իշին
չաղըղ պաղաղամըշ օլան զաթա միննէթտար օլ-
աղալարըն հիսա էտէրլէր: Պիր միւ'էլլիֆին իշի,
'ալէխուսուսա Գրիստաընքինէ պէնզէր պիր բու-
հա մալիք իսէ, փէք ինթիսաղ քի, չօգ սէն չամա-
թա չըգարմաղ իսէ տէ, անն զըյմէթ վէ էհէմիլ-
թէթինի հիշ քիմսէ էօլէմէղ: Օ տէնիզէ պիր չա-
ղը թալը պրազմաղ կիպլի տիր: Էյի թէ'սիր ու
նուֆուղ տաղաղարը տա'րիլէրի 'ալէստէվամ կէ-
նիլլէնիլէր, վէ 'աղըպէթ ինսան նաղարընն է-
րիլէմէյէճէյի պիր տէրէճէ ի վիւս'աթա փարըլար:
Իշլու միւ'էլլէրէմ միւ'էլլիֆ քէնտի իշին քէմալը
սիւքիւնէթլէ, ֆաղաթ կէրչէքսէն 'աճիպ նէթիճէ-
լէր հաղը էտէճէք պիր սէպաթ վէ մէթանէթլէ իճ-
րա էյլէմիշ տիր: Ալմըշ օլաղըմըշ չէհատէթլէրէ
պիւսա'էն, պիւս թէրէտաիւս պէյան էտէպլիլիք քի
Աւեհաքէր էլէլիմ նա'իլ օլմուշ իսիլի դուվլէթ,
մէվէտէթ վէ մուհապպէթէ չօգճա պու զատար սէ-
նէլէրտէն պէրու քէնտի զիմամը իտարէսինի ետի ի

կղթիտարընտա թութմուշ օլան զաթըն 'աղ ու
կղ'անը, սէրպէսթ էֆքիտարը, սուհիլէրվէր թա-
պլիտթ վէ մէշրէպի, տիւքէնմէղ սաղըր վէ սա-
տաղաթը սալէսինտէ նա'իլ օլմուշ տըր:

Միւ'էլլէրէմ փէտէրիմիլին Աւեհաքէրի կէօյա
քէնտինն էօղ էվլատը իմիշ կիպլի, սէվմէյէ սըլշ-
մըշ օլաղընն, վէ քէնտինն վաղիֆէ հիսսինտէն
անը թէրք էթմէլլիյէ թէշլիպ օլունարաղ, անն
թէ'լիֆ ու թէրթիպի իշին սա'իլլէրէ ինալէ էթ-
տիլի զէմանն անն իշին նէ գատար միւ'էլլի պիր
ան ու զէման օլաղընն անճաղ փէք աղ քիմսէլէր
պիլլիլլէր: Պու տաիս անը զաղէթանն զարիյու-
նընտ պէնտ էտէն մուհապպէթ խաղըթաղարընն
եաղընը պիր տէլլի տէյիլ, անճաղ անը քէնտինն
պիլլիլլէր վէզա'իֆ ի մէ'մուրէսինն իֆասընտա
իւշատ էթմիշ օլան հէսսա պիր վիճտանն տաիս
'ալամէթ վէ տէլլի տիր:

Աւեհաքէրին միւ'էլլիֆիլի քիւրսիսինէ եէնի օ-
թուրան իշլու մուհարրիրի 'աճիլ քէնտիսի հաղ-
ղընտաղի չէֆաթ վէ մուհապպէթի թա չօճուղը-
ղը էյամընտան պաղապան պու զաթա փէք չօգ
չէլէրտէն տօլայը միննէթտար իսէ տէ, միւսմաիլէյ-
հին քէնտի խալէֆինն ինթիսաղ սըրասընտա տ-
նա կէօսթէրպիլի էմիլիյէթ վէ թէվէճճիւտէն տօլա-
ղը պիլլիտասա 'ալէնն իզհարը թէշէքքիւր էթմէք
իսթէր, վէ քէնտիլէրէ իֆա ի խըտմէթ էթմէք չէ-
րէֆ ու իսթիյաղընտ նա'իլ օլաճաղը գարիյունը
քիւրամըն իր'այէթ վէ մուհապպէթինէ քէնտի սէ-
լէֆի կիպլի մաղհար օլմաղըղա լայը պուլունմաղ-
ըղը իւմիս վէ աղըն էտէր:

ԹԱԳՏԻՐ ԵՕԼԼՈՒ ՊԻՐ ԻՔԻ ՍԵՕՁ

(Յ. Գ. Գրէգորեան)

ՏՐ. ՊԱՐՆԸՄ՝ Աւեհաքէրէ պիր միւ'էլլիֆ վէ միւ-
տիր մագամընտա բուս' 'ասր գատար խըտմէթ
էթաթէն սօնրա, պու հաֆթա էտա ի վէտա' է-
տէրէք, մէ'մուրիլիլի մէղքիւրէտէն քէֆ ի ետ
էյլէմէքտ տիր: Միւսմաիլէյհին Աւեհաքէրէ վէ Աւե-
հաքէր վաղըթաղընէ էհալիմիլլէ իֆա էյլէտիլի
հիւսն ի խըտմէթի ուղուն ուղատիլի թա'տաա վէ
մէտ ու սէնա էտէրէք, քէնտինն հիսսիյաթը նա-
ղիքեանէսինէ աօգուսմաղ իսթէմէյիլլ: Լաքին չու
միւհաստէպէթլէ գարիյունը քիւրամըն հիսսիյաթը
գատարչինսանէսինէ պիր թէրճէման օլմաղ իւզրէ,
պիր գաշ սէօղ սէօլլէմէյի տէ միւհաստէպէթին խա-
րիճինտէ 'ատա էթմէյիլլ: Խուսուսա քի միւսմաի-
լէյհ չիմաի պու մէմէքէթտէ պուլունմաղընտան,
քէնտինն զայպուպէթինտէ պիր աղ սէրպէսթէ
եաղապլիլլիլլ:

Ա. Ե. Գաբրիել 2,000 ի միլիոն ձևովից ապօրինի էրինէ վէ ապօրինէ օլմայրդ տա անը սէնէլէրտէն պէրու 'ալէտ-տէվամ' օգուժագտա պուլուճումը օլան օն պինէրճէ դարկունընա փէք սէվկիւլու պիր դաղէթա օլաը-ղընտա չիւպիէ Խօք տըր : Վաղթըլա պիր դաթըն տէալի կիպի, Ա. Ե. Գաբրիել անը օգուճանլարըն էք-սէրինէ իքինճի Խնճիլ կիպի դըյմէթլի օլմուչ տըր : Վէ շուճը էմնիլէթլէ տէյպիլիլիլիլ դի, Տր. Պարնըմ սէլէֆլէրնտէն ալաղըլ պու Ա. Ե. Գաբրիելն իթիպա-րընը թէնգիլ էթմէտիքտէն մա'տա, գաթ գաթ թէնգիլտ էթմիլ օլարագ, չիմտի անը քէնտի խալէֆինէ թէրք ու թէսլիմ էթմէքտէ տիր : Վէ պիլ Ա. Ե. Գաբրիելն տիշարտան տըլարըյա օգուճան պիրի մագա-մընտա պուճըն սըրընը քէնֆ էտէպիլիլիլ իտիքիսէ տէ, պէն'սէնտէն պէրու 'այնի խըտմէթաէ միւժաի-լէյնէ ընֆագաթ էթմէք շէրէֆինէ նա'իլ օլաղը-մըգտան, քէնտինի վէ ուսուլլարընը, իգթիտար վէ սա'իգէլէրնի տահա էյի անլամաղա ֆուլսաթիւապ օլմուչըլ տըր :

Պու 23 սէնտէն պէրու Տր. Պարնըմըն հաղըր-լաղըլ պէնտի մախսուլարըն մատտէլէրնիէ իւս-թիւն քէօյիւ պիր սուրէթտէ 'աթիֆ ընիկեհէ էտէն քիմսէ պիլէ միւժաիլէյնի պահա էթտիլի մատտէ-լէրնի թէնէվիլի'նի, էֆքեարընը միւսա'տտէ-քեարըլընը, հիսալթընըն նէգաթէթիլի, ուսու-պընըն ֆէսահէթ վէ վուղուհընը կէօրմէմէք էտէ-մէլ : Միւժաիլէյնի հալաթիտաթ ը սիյաթիլէլի իգ-թիպաթ էթմէքտէ կէօթէրաթիլի իգթիտար վէ մէ-հարէթ տախի Ա. Ե. Գաբրիելն օգուճանլարըն նագար ը տիգգաթընը ճէլպ էթմէքտէ պուլուճումըն տըր : Նէվմի դաղէթալարըն ոահիֆէլէր սուլուրարաղ թա'րիֆ էթտիլէրի վաղը'ալարը, օ' պիր գաղ միւն-թախապ 'իպարէլէր իլէ անլաղըլը շէքէ գօյապիլիլի տիր Րուհանի վէ ֆէննի դաղէթալարտան միւժաիլէլի գըթ'ալար ինթիլիտալ էթմէքտէ կէօթէրաթիլի տի-րայէթ (Բէնի) տախի շայան ը տիգգաթ տըր : Պու շէյ-լէր միւժաիլէյնի 'աղլի 'ատէթլէրնիէ տա'լը պիլէ էֆէյլի մա'լիւմաթ վէրէպիլիլիլէր : Օ սաղլամ պիր վիւճուտա միւթէալլէմ պիր ֆիքրէ մալիք օլ-մագալ պէրապէր, սանքի Խօքուլմագ պիլմէլ պիր իրատէթ սահիպի օլուպ, հէր իլինի տիգգաթ վէ ինթիլթլէ իտարէ էտէն շէն թապի'աթլը վէ հալիմ պիր գաթ տըր : Քէնտինճէ գուվիլէթլի գանըլա-ը պուլուճումաղլէ պէրապէր, 'իլմի իլտիլթաթ տա'լիլէսինտէ միւթէրագըլ պիր մէլլըլ իհրագ էլլէմիլ տիր : Հաթթա իֆատէլէրնի մու-հաֆաղաքեար գարիլուճըն գուլաղընը կիճիլ-տիրտիլի գարիլուճըն քիւրամըն հալա խաթըլա-րընտա օլսա կէրէք տիր : Իչպու միւթէրագըլ

մէվլըլի նէթիճէսինտէ օ' միւսա'տտէքեար տախի պուլուճումըն տըր : Վէ դանըմըլճա, քէնտինի է-հալիմիլ իլէ հիսալթաթա քեամիլէն իլթիլաթա պուլուճումաղլ անտէ պու միւսա'տտէքեարանէ հիւ-սիլթաթ թէնլիլիլ էթմիլ, վէ պու ճիւմէ շէլլէր Ա. Ե. Գաբրիելն էհալիմիլիլ անլաղընտ ուլտուրմագ ճէ-սինտէ միւժաիլէյնի չօք մու'ալլէնէթ էլլէմիլ տիր :

Իմտի գարիլուճըն քիւրամ թարաֆընտան շու միւժաիլէթլէ միւժիլէրէմ տօսթըմըլա պու լուպ 'աղըլըլ էմէքլէրնտէն տօլալը 'ան սաթիլ իլ գալպ մէմնուլիլէթ 'արըլ էտէրիլ, վէ տինճ ֆիքրի վէ գուվիլէթլի գաղէմի իլէ տահա նիլէ սէնէլէր էհա-լիլիլ խըտմէթ էտէպիլմէսինի ճէնաղըլ Հաղգտան թէմէնի էտէրիլ :

«Ա. Ի. Ե. ՏԱՐԵՐ» ՎԷ ԴԱՐԻՑՈՒՆԸ

(Հ. Մ. Ալի)

Պիր գաղէթալարըն տախիլի թէրթիպաթ վէ ու-սուլընտա վաղթ ու ղէմանըն իճապ էթտիլիլի ճիւլի թէպիլթաթ լիւղուճընտան գիյատէ է-հէմմիլէթ վէրիլմէմէլի տիր : Էտիլէն թէպիլթա-թըն գաղէթալարըն իպահ ը անլաղընտ մէտար օլուպ օլմատըլընը վաղթ կէօթէրէճէք տիր : Նէնի օլան շէյնի հէր հալտէ էն ալա շէյ օլմասը իճապ էթ-մէլ : Պալլըճա մուհիմ օլան շէյ պիլնիլէֆ պիլնա տըր, 'ալէլ խուսու օլ պիլնալըն թէմէլէրնիլ մէթանէթի տիր : Պու' էմին վէ տէյիլլէմէլիլ հա-տէ գալաղըճա, սա'իր խուսուլարտա փէք աղ էնտիլէ էթմէմիլ իճապ էտէր : Միւ'էլիլիլիլ մէվ-ղըլի մէս'ուլիլիլիլ տէր'իւհտէ էտէն քիմսէ' պու մէս'ուլիլիլիլ քեաղիլիլ հիլմիլէթլէ տէյիլ, անճաղ գաղէթա, Խալուտ անըն տալ մագաթիլ քէնտիլիլ-տէն տահա պէօյիւք տիր տէյիլ խալիլա պիր իթ-միլնտան իլէ տէր'իւհտէ էթմէլի տիր : Անըն շալ-սիլէթի էն 'ալի ումուր ու մէգաթիլ իլիւն հէր տա'լիլէյնի նուֆուլ էտէպիլիլ, Խալուտ պէլիլ նու-ֆուլ էթմէլի իսէ տէ, պէ' իլէրի սիւրիւլմէմէլի տիր, զիրա պիր տէֆ'ա պիր գաղէթա պիր քիմսէ-նիլ վաթըթա ի նէլիլ էֆքեարը օլուճա, օ ար-թըլ ումուճըն խայրընտ խատիլ պիր վաթըթա օլ-մագաթան խալիլ գալըր : Պու գա'լալէնիլ տօղրու-լըլընըն թէսլիմ ու իթիլթաթ' միւ'էլիլիլիլ տղըր խաթալարա տիւշմէքտէն վէ գարիլուճըն քիւրամը տախի Խանըլ մէ'մուլ ու ինթիլաղըլարտա պու-լուճումաղըլտան գուլթարըր : Թա'պիլիլ ալիլէլէ, ագալիլ տինի պիր գաղէթալարըն միւ'էլիլիլ քէնտի-նիլ շալսալ մէնաֆիլ' ու էֆքեարընը նիւպէթէն աղ մըգտարտա պիր թաղըմ քիմսէլէրէ գապուլ էթ-տիրմէլիլիլ տէն կէօթէրաթիլ մուլաֆֆաղիլէթլիլ տէյիլ, անճաղ միւժըլն մէրթէպէ չօք ատէմէլիլ

'ազգի վէ բուհանի ինթիյաճլարընն տէֆ' ու թէս-
վիյէսի իչիւն իֆա էթտիյի խըտմէթինն տէրէ-
ճէսիյէ քէնտինի էհալիյէ թալիսիյէ էթմէլի տիր :
Պուռստան մազաէտ պիր միւ'էլլիֆին քէնքսիզ, ետ'-
նի մու'այեհն էֆքեար ու ի'թիզատաթը պուլուհն-
մայան պիր քիմսէ օլմասընը տէյիլ, անճապ տա-
հա զիյատէ էնանիյէթ վէ թէ'ասսիւպէ դարչը ին-
թիյաթը պուլուհնմասը լիւզուլմընը անլաթմապ
տըր : Իշթէ պիզ պուհնը միւ'էլլիֆին հէմ Ալլահա,
հէմ հէմնէվի օլան ինսանլարա դարչը էն մու-
զատտէն ֆարզ ու վազիֆէսի 'ատտ էտէրիզ, Թամմ
պուրաճըզտա հիւզ պիր սու'ն թէֆէհիւմէ հաճէթ
զալմամազ իւզըէ, չու պիր խուսուս իզահ էտիլ-
սէ, էյի օլուր : Բուհանի հաղիզաթլարտան վէ
բուհան մէս'էլէլէրինտէն պահս օլուհնտըղը սըրա-
տա, չօզ տէֆ'ա պա'ղը տէրէճէ ճէսարէթ լազըմ
տըր : Պիր ինսանըն քէնտինի կէօսթէրմէսի,
էֆքեարը չախսիյէսին իզայէթ ճէսուրանէ ի'լան ու
պէյան էթմէսի լազըմ տըր տէյիւ ֆարզ էթմէք իզվա
վէ թէճրիպէսի վար տըր, հալպու քի ասըլ ճէսա-
րէթ խրիսթիյան ճէմա'աթընն էն չօզ միգատարը-
նըն մէնաֆի'ի բուհանիյէսինէ խատիմ օլան չէյի
սէօլէմէք իչիւն մուզթաղի տիր :

Նիյէթիմիզ Աւեաաբէրին տինի պիր զաղէթա
մազամընտա կէօրմիւշ օլտըղը թարիխի իչին
թէտպիզ ու միւզաքէրէսինէ կիրմէք տէյիլ տիր :
Մազի մուլաֆաֆաղիյէթ վէ 'ատէմ ի մուլաֆ-
ֆաղիյէթէր իլէ պէրապէր արթըզ գափան-
մը օլան պիր պապ տըր : Պիզիմ մէս'ուլի-
թէթէրիմիզ պու կիւնքի կիւնէ մէրպուլթ տըր :
Ճիւմէ նէվի պէնի պէչէրին ֆէտէրինէ օլան հէվմի
տու'ամըզ չու տըր քի պիզ պու մէս'ուլիյէթէ-
րի վազըհէն կէօրիւպ տօղրու հօլտան հիւշաշմա-
յան պիր սատաղաթլէ'անլէրի մէվըր'ի իճրայա դօ-
յալըմ : Պուրաճըզտա Աւեաաբէրին գարիյուհնա
վէ անա տէրճ օլուհնմազ իւզըէ պէնապէր հազան-
լարա, պու զաղէթանըն խուսուսի պիր մէզհէպի
ֆըրզայա 'ա'իտ պիր զաղէթա օլմատըղը իսթար
օլուհնալը տըր : Օ հայաթըն հէր մէսլէք ու մէչըէ-
լէսինտէ էն 'ալի ախլազի գա'իտէլէրին միւ'թէպէր
թուլթուլմասընը թալէպ էտէր : Բրիստոսը էն 'ալի
մու'ալլիմ վէ Նէլաքեար մազամընտա թապիմ
էտէր, պիլճիւմէ խրիսթիյանլար արասընտա մու-
հապլէթին ճարի օլմասընը իլթիզամ էտէր, վէ Բրիս-
տոսըն մուզատտէն խմինի թաշըյան հէր քիլիսէյի
մահվ տէյիլ, իհեա էտէճէք բուհանիյէթի թէրլիճ
էթմէյէ չալըչըր : Միւլթէ'ատտիտ քիլիսէյէր զու-
հուր էթմիւշ օլուպ, նիչէլէրի տէվամ էտէճէքլէր
խէ տէ, մէզհէպտարըզ, հա'նի միւլթէ'ատտըպանէ

քէնտի ֆըրզապը զայրէթինի կիւլթէքլիք պիլֆի'իլ
էօլիւ պիր մէսլէք տիր : Օ անճապ պիր թաղըմ ու-
սուլ վէ այլիլէրին կէօղէտիլմէսի վէ տիկէր պիր
թաղըմ ուսուլ վէ մէրսաթմին իճրասընտան քէ-
մալը տիպաթլէ ինթիրաղ էտիլմէսի տինի հա-
յաթտա էն մուհիմմ օլան չէյէրի թէչքլ էտէր
տէյիւ օլան քիւհնէ ֆիքը ու թէսալլուրա հա-
վըշապալանլարըն խայալխանէսինտէ մէվճուտ տըր :
Քիւհնաթլէրն բուհն օլան Ալլահ իլէ 'ապալ միւ-
հատէպէթ իչիւն հէր քէս իսթէտիյի թարիզի ին-
թիլսապ էթմէյէ մուլթար իսէ տէ, պու չէյ քէն-
տիլինքլէրնտէն ֆարզը պիր թարիզ ինթիլսապ
էթմիւշ վէ 'այնի տէրէճէտէ վիճասնը օլան պիր
քիմսէյէ ասարը բի'այէթ վէ մուհապլէթ կէօս-
թէրմէքլէքտէն անը մէն' էթմէմէլի տիր : Վէ էկէր
տիկէր պիր քիմսէ տէ վար-իսէ քի օ քէնտի հէվա
ու հէվէպլէրինն վէ կիւնահարընն էսիլի տիր,
վէ եա ճէհալէթի եա տա հէ'ս ու ֆիւլթուրը սէ-
պէպլէյէ, պիր իսէլաս վաթթաթը մազամընտա
գուրու քէսմ ու այլիլէրէ կիւլէնիյօր, օ թաղտիր-
տէ Բրիստոսըն թապի'ինն օլ տտէմի սէվմէյէ վէ
քէնտի Բապընըն հափաճալը կիպի անը գալպինէ
հազըն կէթիլմէյէ տահա զիյատէ սէպէպի վար
տըր : Աւեաաբէր Բրիստոսըն քիլիսէսինն էսաթը
օլմուշ օլան դանուհն վէ տիւսթուրլէրի չէրճ ու
թէֆսիթ էթմէքտէ, վէ իզթիլալի հալտէ միւտաֆա'ա
էյլէմէքտէ տէվամ էտէճէք տիր : Պու ճիհէթաէ հիւ
պիր բիճ'աթ օլմայաճապ տըր, ֆազաթ խրիսթի-
յանլար արասընտա իշթիրաք վէ մուհապլէթի
մահվ էտէն վէ տտէմաէ քէնտինն մէսսուպ պու-
լուհնտըղը քիլիսէսին պաշա քիլիսէյէրէ դարչը
պուզ կիպի սօղուզ օլան պիր գայտաղըզ հիսսի
թէվիլա էտէն մէզհէպտարըզ, հա'նի միւլթէ'ատտը-
պանէ մէզհէպ զայրէթի, Աւեաաբէր'սիւլթուհլէրին-
աէ թէչվիզ էտիլմէյէճէյի կիպի, Աւեաաբէրին
քէնտի թէ'սիթ ու նուֆուզըն հիսս էթտիրէպիլ-
տիյի հէր հէրտէ տէ պու բուհն կէօրիւմէքսիլլին
կէչմէսինէ տախի միւսա'ատէ օլուհնայաճապ տըր :
Պու մէս'էլէլէրտէ, ֆուրսաթ վէ միւհասէպլէթ
տիւշտիլուհնտէ, Ինճիլի քիլիսէյէրի խաթր սալ-
մայարապ վէ քէմալը սէրպէթի իլէ մու'ախէգէ էտէր
խէք, պու չէյ օլ խուսուստա պիրաղ մուլթէ-
լիֆ թէճրիպէ վէ վատի' մալլիւմալմընըզըն պու-
լուհնաթը էսասընա պիհնա'էն օլաճապ տըր : Վէ է-
կէր էրմէնի քիլիսէսինտէն պահս էտէր իքէն,
փէք օ դատար սէրահաթ վէ չիտտէթ իլէ իտարէ ի
լիսան էթմէզ իսէք, սէպէպի չու օլաճապ տըր քի
պիլլիմ իշպու գատիմ քիլիսէ հազընտաքի մա-
լիւմաթընըզ անըն միւհապլիտի օլմամըզա միւ-

սա՛խ օլաճադ տէրէճէտէ տէյիլ տիր : Թա՛լիմի վէ քիլիսէվի մէս՛էլէլէրաէ պիր միւնադգիալին վաղի-
ֆէսի նէ իտիլինէ սա՛խ միւսթադպէլ պիր դէ-
մանտա պէյանն ը Էֆքեաթ Էտէճէյիմիլլի իւմիտ Է-
տէրիլ :

Պու միւնադգէլէլէ տիրէր նէվ՛տէն պիր թէն-
գիտ ու մու՛ախադէյէ, հա՛նի շախսիյաթա տօգու-
նան մու՛ախադէյէ տա՛խր սալիք օլմադ նիյէթին-
տէ պուլունադլըմըզ գա՛խաէ վէ մէսլէյի տախի
միւմքին մէրթէպէ վազը՝ սուրէթտէ պէյանն Էթ-
մէքլիք վաղիֆէ ի միւքէլլէֆէմիլլ իզթիզասընտան
տըր :

Եւլմի դադէթալարը նազարը թէտգիդտէն կէ-
չիլիլ իքէն թա՛լիմ վէ թէհլիպ ի ախազա մէտար
օլան պիլճիւմէ պէնսլէրի օգուճադտան դայէթլէ
մահզուլ օլմուչ իսէք տէ, արասըրա շախսի դալ-
դա վէ միւնադա՛ալարտան պաշգա պիր շէյ օլմա-
յան պէնսլէրէ վէրլէն հէրին չօզլըզ, քէզալիք
իշպու շախսի թէնգիտ ու մու՛ախադէլէրտէ գուլ-
լանըլան շէտիտ վէ գապա լիսան պիլզէ դայէթ
ֆէնա թէ՛սիր Էթմիշ տիր : Փէք ալ սըրալարտա,
գապիլ քի Էտախի պիր գա՛խտէ մու՛ախաթարտա
տըր, լաքին հաթթա օ դէմանն պիլզէ թէնգիտ ու
մու՛ախադէ շախսիյաթա տօգուճադսըլըն շէտիտ
օլապիլիլ : Պու նէվ՛ ուճուլ թա՛րիլաթտա պու-
լունան միւնադգիլլէր՝ սանըրսըն քէնտիլէրին մէ-
հարէթլէրինի գուլլանապիլաթլէրի սըֆէթլէրին
թէնէվիլլէ Էօլէրլէր, հալպու քի հադիգաթտա
անլէր ասըլ քէնտի մագսէտլէրինի պօշա չըգարմադ-
տա տըրլար : Պիր թէնգիտ ու մու՛ախադէ հաթիլ-
մալ իսէ, օ տա հադընտա միւնադա՛ա օլունան
ասըլ մէս՛էլէնին շան ու հայսիլէթէ հադըլըր, պիր
թէտգիլ ու միւթալա՛սար օլմալը տըր : Պա՛ղըլար
արասընտա շու ֆիքըր ճարի տիր քի պիր քիմսէ-
նին տիրէր պիր քիմսէ հադընտա շախսի պիր
չիքեայէթ վէ սըզլըլարսը օլունճա, անըն Էտէճէյի
իլք պիր շէյ վար իսէ, օ տա քէնտիլին դազապ
վէ հիտաթթիլին հէրարէթիլինի պիր քեաղըտ իւզէ-
րինէ՝ նաղլ Էտիպ, անըլ ալէլ՝ աճէլէ պիր դադէ-
թա իտարէլանէսինէ հօլլամադ տըր : Նէթիճէսի.
նէթիճէսինի ճիւմէմիլլ պիլիլիլ—պիր ճէվապ, պի-
րադ տահա իթալէ ի լիսան, տիրէր պիր ճէվապ վէ
դայրիհա, թա քի՝ աղըպէթ հա մուհարըրլէրին
դազապ ու հիտաթթի, հա տա միւ՛նլլիֆին սապըլ
ախէքնիր : Պու թա՛ն ու թէնիլլէրի քի՛մ օգուր :
Էտէճէք սա՛խր փէք ալ իչլէրի օլանլար վէ սա՛խր
ատէմլէրին միւքէլլաթ վէ իզթիզասըլընա ֆէնա
նիյէթլէ մէրադ Էտէնլէր : Դի՛մ միւսթէֆիա օ-
լուր : Հիճ քիմսէ, իտաի՛ա օլունապիլիլ քի

Աւեհաքէր պու նէվ՛ շէյի ապա թէչլիլ Էթմէմիլ
վէ տա՛լիմ մէն Էթմէյէ չալըշմըլ տըր : Լաքին հէ-
նի պիր միւ՛նլլիֆէ պու գա՛խաթի թէքարալմադ
վէ Աւեհաքէրին պիլճիւմէ դարիյուննա անըն
սիւթունալընըն շախսի չիքեայէթ վէ սըզլըլըլա-
րըն պօշալտըլմասընա վէ՝ ալէլ իտուտա, շախսի
թա՛րիլաթա տալմադ իչիւն պիր վասըլթա մադա-
մընտա գուլլանըլմայտճաղընը իլիթար Էթմէքլիք
թապիլի պիր շէյ տիր : Լաքին գապիլ քի պիր
քիմսէ միւտաֆա՛ա հադընտա քի մէսլէքինիլ նէ օ-
լաճադ տըր, ալէլ սօրար : Պու շէյ քիւլլիլն հալ
ու քէյֆիլլէրլէ միւթէվաղըլ արը : Էկէր չիւ-
տիլէ գառար մա՛լլւմ օլմայան սուչսըլ պիր Էրքէք
հախօտ գառըն՝ ալէնէն հադըսըլ մու՛ամէլէյէ տիւ-
չար օլմուչ օլուպ, մէս՛էլէ հէր թէֆէրլիւա-
թլըլէ քիւլլիլն ալիքեար իսէ, գապիլ քի օ դէ-
ման հաթթա հաթթալըզ ախի պիր դադէթա պիլզէ
հադիգաթը հալը իզահ ու պէյանն Էթմէքլիլ քէն-
տիլին վաղիֆէ ի միւքէլլէֆէսի սայաճադ տըր :
Վէ լաքին մա՛րուֆ պիր քիմսէ՝ միւսա՛լիտ հախօտ
դայր ի միւսա՛լիտ սուրէթտէ հէտէֆ ի թա՛րիլ ու
մու՛ախադէ օլուր իսէ, պիր դադէթա անըն լէհ
հա՝ ալէյինտէ պէնտլէր հադմադլէ՝ ումուճա հիլ
պիր իւլտմէթ իֆա Էթմիշ օլմալ : Պու կիլի
պիր հալտէ՝ աճմէ ի Էհալի մէզքիւր մէս՛էլէյէ
տա՛խր պիր ֆիքըր փէյտա Էտիպ պիր գարար վէր-
մէյէ մուզթէտիր տիր :

Պիլիմ իթիգատըմըզ կէօրէ, պիր քիմսէ
թէնգիտ ու մու՛ախադէյէ հէտէֆ օլաղընտա, վէ-
րիլէպիլէճէյի էն ալա ճէվապ սիւքիւթ տիր : Թա՛-
լիմի նէֆա վէ պէօյիւք Էքսէրլէյէթին մէնաֆիլի
պու հօլտա մու՛ամէլէյի իճապ Էտէր : Վէհասըլ
չուրասը իտաթըրտա թուլթուլմալը տըր քի Աւեհա-
քէր պիր մահքէմէ տէյիլ, անճադ պիր դադէթա
օլուպ, անըն պալըլճա հէտէֆ ի մադսուտը տաճմ-
լէրի բուհանիճէ՝ ալի Էֆքեար թալըմադա թէչլիլ,
վէ օլ պապաէ անլէրէ հարալմ Էլլէմէքլիք տիր :

Արասըրա Աւեհաքէրին մահիլլէթ ի Էտէպիլլէսի
մէս՛էլէսի սէրմայէ ի պահա ու մէգալ օլմուչ տըր :
Շիմալիլք պու իտուտալըն թէտգիլլինէ կիրիշմէք-
լիք նիյէթիլլտէ տէյիլ իլ : Լաքին պիլզէ պէնա հա-
դանլարըն ճիւմէլլէսինէ չուրասըն տէմէք իսթէրիլ
քի պիր պէնտիլն Էհէմիլլէթի միւսթէվի օլաղըլ
ֆիքըրին նէվ՛ինէ վէ վաղիհլիլլին վապէսլէ օլմա-
սըլլէ պէրապէր, ֆիքըրին Էլպիսէսի մագամընտա
օլան լիսանա տախի տիգաթ ու իթինա լաղըմ
տըր : Պիր պէնտ մահա ի ֆէնիլիսի ճիւմէլլէսինէ
Էտէպիլլաթա հէնի պիր հարալմ օլաճադ իսէ տէ,
անըն լիսանըն կիւլլիլ վէ հաթթա կիւլլէլ օլ-

մտամարնա հիշ պիր սէպէպ կօզ տըր : Պուշտանս պաշպա բուհանի մէս'ելէլէրէ տա'իր կազար իքէն կալան լիսան վէ կանըլ թա'պլիլէր գուլլամմա- մադա վէ տահա զիյատէ պիր անա լիսանըն պախշ էտէպլիէճէյի պլիճիւմէ գուլլիլէթ վէ թէրալէթի գուլլամմադա խառսէթէն տիգգալթ ու ինթիմամ էտիլմէլի տիր :

Իշպու միւ'ելլիֆի ի 'աճիզ կէնի վէզա'իֆի մէ' մուրէսինէ պաշլար իքէն , Աւեհաբէր հաղղընտա զաթէն ճայկիր օլան էմնիլէթ ու ի'թիմասը թապ- վիլէ էթմէյէ, վէ դարիյուն իլէ միւ'ելլիֆի տրասըն- տա միւ'թէզպապլի պիր հիսսիյաթ քաթմանէ քիւ- րէ ի հալասը հուսուլէ կէթիլիմէյէ մէտար օլուր իւմիտիլէ իշպու պիր դաշ միւ'թալա'աթը տէրմի- յան էտէր :

ՏԵՐՈՒՆԻ ՀԱՅԱԹ

— 0 —

ՄԵՍՈՒՏԻՑԵԹԻ մախսուս սէվի ի թապլի'նին վէ հէր բուհ ք ինսանիտէ մէս'ուտ օլմասը կէրէք օլաղղընտա տա'իր մէվճուտ օլանս պաթընի հիսսին պէօյիւք վէ միւ'պարէք պիր ապ ու էստաը պու- լունտաը կիպի , պու հիսս ի տէրուհի վէ պու սէվի ի թապլի' հայաթ մէքթէպի գափանաղղընտա վէ 'էօմրիւն թա'լիւ միւ'ատէթի խիթամ պուլաը- ղընտա զուհուր էտէճէք պիր հալէ տէլալէթ էտէր :

Պիզ պու տիւնեայա մէս'ուտ օլմադա կէլմէ- միլիզ տիր : Պիզիւ պու տիւնեայա կէլմէմիզտէն մագստ' արզու էլլէտիլիմիզ տահա պէօյիւք պիր մէս'ուտիլէթէ նա'իլ օլմագ իշիւն տահա զիյատէ քէսպ ի գուլլիլէթ էթմէմիլ տիր : Պիզ տիւնեայա բահաթ օլմադա , հէր նէվ' դահմէթ վէ մէշաղղաթ- տան , իշ վէ կիւճտէն , դա'իլէ վէ էնտիշտէն հի- մայէ վէ սիյանիթ էտիլմէք իւզրէ կէլմէմիլիզ տիր , նէթէթիւմ հաղիզի պիր մէքթէպտէ քէնաթի վաղի- ֆէսինէ սատաղ պիր մու'ալլիմին թահթը թէրպի- յէսինտէ պուլունանս պիր չօճուլըն քէնաթի տէրպէ- ընտէն դաշընմասընտա վէ վաղթընը ֆէվթ էթ- մէսինէ միւ'սա'ատէ օլունմադ : Հայաթ մէքթէպի վէ պու մէքթէպլին 'ինսանի' թապլի'աթ վէ դատէր հաղղընտա վէրաիլի թէտուլիւր' էքսէր էրքէլէր իլէ դատընլարըն խիւլեաղարընտան օ դատար տա- հա վասի' ալր քի , փէք չօզ քիմսէլէր' անտէն միւ'րատ նէ օլաղղընտա տա'իր պիր ֆիքըր ու թէ- սալվուրարը օլմայարագ , անըն իշինտէն կէշէլէր վէ անը քէնաթի էմէլ ու արզուլարընտա կէօրէ կէ- նիտէն թէշէթիլ էթմէյէ չալըլարադ անըն 'աճա'իպաթ վէ ճէլալընը դա'յ' էտէրլէր : Հիւզն ու էլէմ վէ էօ-

լիւմ պլիճիւմէ էրքէլէր վէ դատընլար իշիւն թա- ելին էտիլմիշ օլաղղատան պաշպա , էն պէօյիւք մու'ալլիմէր սայընտա տախիլ տիրլէր , վէ պու սէպէպտէն էրքէլէր իլէ դատընլարըն էն ա'լա տօսթլարը սըրլար : Հէր տօղուշտա վէ հէր պիր տէվրէ ի նէշլ ու նէմատա աղըր վէ էլէմ վաղը' օ- լուր : Ինսանի մէյլլիյաթ ք նէֆտանիլէնին պուլուն- սըղը հէր կէրտէ հիւզն ու քէտէր հէր հալտէ զուհուր էտէր , էօլիւմ օրթա 'ասրլար գուրունթը- սընըն պիր խայալէսի օլաճագ կէրտէ Ուաթմըն'ա- լի խայալընըն մէլէյի տիր , ճէլիլ , ամիրանէ վէ հէյալէթէնիլիլ օլմասըլլէ պէրապէր լիպասընըն հէր պիր դաթընտան լութֆ ու 'ինայէթին խօշ բա'ի- հասը կէլիլ : Հիւզն ու էլէմէ թապլի'ի սուրէթտէ 'էօմր կէշիլմէքիլէ պիր միւ'ատալէլէ իմիշ կիպի նազար էտիլմէմէլի տիր : Նիզամ վէ գանուշարա բի'այէթ էթմէքիլէ վէ տէրպէր էօյրէնմէքիլէ մէճ- պուրիլէթի մէքթէպտէ թա'լիւ ու թէրալիլէնին պիր դրսմը օլաղղը կիպի , հիւզն ու էլէմ տախի կաշամաղղըն թարզ ու ուսուլարընտան պիրիսի տիր : Հիւզն ու էլէմ մախսուֆ պիր ալաշմէն պա- յըլաճագ կէրտէ , պիր տօսթ մագամընտա գա- պուլ օլունմալը տըր , զիրա քէտէրտէն տճըլը- ղընը տէֆ' էթմէքիլէ իշիւն , հիւզն ու քէտէրի կէլմիշ օլաղղը խանէյէ մախսուս պիր շէյ սայմադ- լըդտան տահա էմին պիր թարիզ կօզ տըր : Էօ- լիւմէ կէլինտիլտէ , 'աճէպա տէրին վէ ա'լա սու- րէթտէ կաշամըլ օլան հա'նիլի տուէմ արա սըրա էօլիւմիւն բուհ ք ինսանիլէ օլան հիւսնի խըտմէ- թինին պիր քէշֆինէ նա'իլ օլմամըլ տըր : Տիկէր պիր դաթըն տէտիլի կիպի , «էօլիւմ հայաթ չիլէյի իւզէրինտէն կէշէն կէօլիլ տիր»

***

ԻՄԱՆԸՆ իքի նէվ'ի վար տըր : Էվվէլա Ալահ հաղղընտա խման էթմէք , կա'նի Ալահ հաղ- ղընտա տէնիլէն շէյլէրին սահի' օլաղղընտա ի- նանմագ Պու նէվ' խման պիր խման օլմագտան զի- յատէ պիր նէվ' պիլիլ տիր : Սանիլէն , Ալահա ի- ման էթմէք վար տըր , պու տէմէք տիր քի պէն Ալահա թէվէքքիլ էտէրիւմ : անըն իլէ մու'ամէլէ- տէ պուլունապիլիլիւմ տէյիւ տիւշիւնիւրիւմ , վէ հիշ չիւպէն էթմէյէրէք ինսանըլմ քի օ պանա քէնաթի հաղղընտա սէօյլէնիլէնիլէրէ կէօրէ օլա- ճագ վէ պէնիւմ իլէ անա կէօրէ մու'ամէլէ էտէ- ճէք տիր : Կէրէք հայաթտա կէրէք մէվթտէ Ալա- հըն մէրհամէթինէ սըղընան անճագ պու կիպի պիր խման պիր խրիսթիյան մէյտանա կէթիլիլ : (Մա- րի'ուս Լոպէր) :

***

Պիր տէֆ'ա Ինկիլթէրբանն Պէտֆըրտ չէհ-
րի մէյտաննտա պիր չօճուգ օյնայօր իտի :
Սանըրսըն քի տիտանըղ անա սէմտանն « կիւ-
նահարընը թէրք էտիպ տէ ճէննէթէ՞ մի կիթմէք իս-
թէրսին, հօգսա կիւնահարընտա գալըպ ճէնէննէթէ՞
մի կիթմէք իսթէրսին », տէյիւ պիր սէս կէլտի.
Օլ սէս վէ օլ չօճուգըն անա վէրտիլի ճէվապ ճան
Պըննընն 'էօմրիւնտէ պուհրան նօղթասը իտի .
Յիսուսըն շակիրտալէրինէ քէնտի աղլարընը թէրք
էթմէքիք էմր էտիլտի : Պաղէն պիր քիմսէնին իճ-
րա էթմէքտէ օլտըղը չէյլէրի քեամիլէն թէրք
էթմէսի, ալըշմըշ օլտըղը տտէմէրտէն պիւսպիւ-
թիւն այրըմասը էն սալիմ վէ Ալլահըն իսթէ-
տիլի թարիպ տիր :

ՄԱԼԻՍԱԹ Ը ՖԵՆՆԻՅԷ

ԴԱՏԱՆԼԱՐԸՆ ԹԱՂԻՄ ՈՒ ԹԵՐՊԻՅԷՍԻ

1.

[Իւսկիւտարտա քեամին Ամէրիգա Գըղլար դօ-
լէճինին պու սէնէ թէվլի ի տիպլօմա րէսմի միւ-
նասէպէթիլէ Տր. Ճօրճ Ուօչպընըն իրատ էթտիլի
նութգ տըր :

Պու կիւն սիլէ գատընլարըն թա՛լիմ ու թէրպիլէ-
սինէ տա՛իր պիր գաշ միւթալա՛ւթ տէրմիյա-
նընա իճթիտար էտէրիմ : Սիլ տէ պու միւթալա՛ւթ
թա անճագ պիր էրքէյին էֆքեար ու միւթալա՛ւթ
թը նաղարընէ պագարագ, անա կէօրէ էնէմիլէթ
վէրէպիլիսինիլ : Պու էֆքեար ու միւթալա՛ւթ
տան պաղըլարընը օգատար պէտիհի պուլաճագսը-
նըղ քի, անլէրի սալթ ղիքը էթմէքիք քեամի օ-
լաճագ տըր :

Թա՛լիմ ու թէրպիլէ սէօլիւլէ պէն Բէթէպի
էյրէթիլէ իսթիմ ու Բէթէպիլէ անլարըմ : Մէքթէպ
թէրպիլէսի թա՛լիմն նէ թէմամը, նէ տէ էն մու-
հիմմ զըսմը տըր : Գարալըն տէտիլի կիպի, « յաս-
սէթէն պիլիմ իշիւն թա՛կին օլուսան մու՛ալիմէր
վէ անլէրին պիլէ վէրտիլէրի տէրսլէր՝ թէարիս
սա՛ւթլարը հայաթըմըղըն պիւթիւն կիւնլէրի վէ
սա՛ւթլարը օլան վէ տէրսլէրի, պիլ պիլէրէք, ես-
լսօտ պիլմէյէրէք, ալըպ վէրտիլիմիլ հէր նէֆէս իլէ
պիլէ թէլլին էտիլէն թէսատիլի վէ տէվամը
թա՛լիմն նիսպէթէն սայքի լաշէյ մէսապէսինտէ
տիրէր : »

Պիր գատընըն թա՛լիմ ու թէրպիլէսինին գաթի
զըյմէթ ու էնէմիլէթի մէքթէպլէրտէ կէշիրտիլի
սէնէլէրին սայքը իլէ էօլիւլէմէտիլի կիպի, զըզ-
լարա մախսուս էն 'պի մէքթէպլէրին տալի օ կիպի
մէքթէպ, եսլսօտ տարիւլֆիւնուս ելիւղիւ կէօր-
մէմիլ սա՛լի պիր թաղըմ գատընլարտան տահա

քեամիլ վէ ֆաղիլ գատընլար մէյտանա կէթիլէճէք-
լէրինի տալի մութլագա իւմիտ էտէմէլ իլ : Էկէր
ինանտըղըմը պիր շէյ վար իտէ, օ սա շու տըր
քի, 'ալի նէվտէն միւ՛էսսէսաթ ը թա՛լիմիլէն՝ սա-
տէճէ օ կիպի գատընլարըն մըզտարընը արթալը-
մագա, վէ անլէրին տա՛լիլէ ի նուֆուղլարընը թէվ-
սի՛ էթմէյէ մէտար օլաճագլար տըր : Պէնիմ պու
կիւն ետընըղ մէքթէպ թա՛լիմ ու թէրպիլէսին-
տէն պահա էթմէյէ վագթըմ վար տըր :

Մա՛լիմ տիր քի, էրքէյին մէքթէպ թա՛լիմ ու
թէրպիլէսի կէօրմէյէ նէ գատար հագղը վար իտէ,
գատընըն տալի 'այնի տէրէճէ հագղը վար տըր :
Գատըն տալի 'այնի նէվտէն գապիլիլէթ վէ իս-
թի՛տատարա մալիք տիր : Օ՝ պիլմէք, տույմագ վէ
թա՛լիմ ու միւմարէսէ վասըթասըլէ թէրագղը
էթմէյէ միւթալա՛ւթ պիր ֆիքրէ մալիք տիր, 'վէ
հիլ չիւպիէ հօգ քի, մէքթիւր գապիլիլէթ վէ իս-
թիտատարը մէքթէպլէր եարաըմըլէ թէվսի՛ վէ
իքմալ էթմէյէ ֆուրսաթա նա՛լի օլմագղըղ հէր
շալսսըն հագղ ը սարիհի օլուպ, հիլ պիր 'աղլը սէ-
լիմ սահիպի՝ մէքթիւր հագղ ու սէլահիլէթէ տա՛լի
պիր կէօնէ չիւպիէ պէյան էթմէյ :

Էրքէյին թա՛լիմ ու թէրպիլէսինին էն պէօլիւք
հէտէֆ ի մագսուսը նէ իտէ, գատընընքի տալի օ,
եա՛նի էֆաթ ը Խիւթէյիլէն Բէթիլ Բէթիլէ Զէշլ ու
Զէթալ օլմալը տըր : Մէքթէպին պաշըմա իշի թա՛-
լիմ տիր : Անըն իշինին պիր զըսմը տալի շակիր-
ալին զիհնինէ միւթիտ մա՛լիլմաթ տէրանլար էյլէ-
մէքտէ տիր : Լաքին պու մա՛լիլմաթ աղ վագթտան
սայքի քիւլիլէն ունուտուլըր, վէ պիլ իլ վէ կիւճ-
լէրիմիլտէ գուլանտըղըմըղ 'իլմին պէօլիւք զըս-
մընը մէքթէպտէ, եսլսօտ ագալի մու՛ալիլմէր-
տէն էօյրէնմէմիլիլ տիր : Պու օ գատար սահի
տիր քի, 'ուճուսմըն էֆքեարընճա, մէքթէպլէրտէ
վէք աղ թա՛լիմ ու թէրպիլէ կէօրմիւլ օլան քիմ-
սէլէր՝ 'ալլէլ էքսէր 'աղլը սէլիմ թէսմիլէ օլուսան
ամէլի հիքմէթի միւթէ՛ալիմ քիմսէլէրտէն տահա
ա՛լա էօյրէնմիլիլ տիր : Էն պէօլիւք մէքթէպիլէր
('ալիմէր) չօգ տէֆ'ա իլ 'ալէմիլտէ էն իլէ եարա-
մագ, էն էնիլէթսիլ քիմսէլէր տիրէր :

Մէքթէպին մուհիմմ իլի՛ շակիրալին ճիւմանի,
'աղլի վէ ալսագի գապիլիլէթ վէ իսթի՛տատարը-
նը քէմալէ էրտիլմէք տիր : Պու գապիլիլէթ վէ
իսթի՛տատար գաթէն չօճուգտա մէվճուտ տըրլար :
Անլէր Ալլահըն մէվճիպէսի տիրէր : Մու՛ալիլմին
իշի պուսլարը մէյտանա չըգարըպ, թէրպիլէ վէ
թանդիմ էթմէք վէ միւթէնասիպ սուրէթտէ քէ-
մալէ էրտիլմէք տիր, թաղի էսնա վէ 'տալի օլան-
լար 'ալի օլանլարա թապի՛ օլուսնլար, վէ իրատէթ

էանա պա'խս վէ մուծիւղերի տէյլ, անձագ էն 'ալի պա'խս վէ մուծիւղերի ինթիխապ էյլէսին : Ուսուր ու մու'ամէլաթմըզըն պէօյիւք զըսմը- նըն սէվզի թապի'իմիդ վէ ի'թիխատարմըզ իլէ զապիթ ու խտարէ օլունարպարը մա'լիւմ պիր քէյ- ֆիլէթ տիր : Սէվզի թապի'իլէրիմիդին թա'տիլ օ- լունուպ, զապիթ ու խտարէմիդ ալթընտ տիւշ- տիւքէրի, վէ միւստէթի 'էօմրիւմիւզտէ պիզտէն այըրմայաճագ օլան 'ատէթէրին թէշքիլ օլունարպ- լարը զէման թազէ չազ տըր :

Մէքթէպ թէարիսաթընըն պաշըճա իշի թա' լիմ տիր, վէ հէտէֆի մագսուտը զըզըն էլսաֆը աիլադիյէսինի պիր շէք ու սուրէթէ իֆրադ է- տիպ քէմալէ էրտիրմէք տիր տէմէքէ, միւսթադ- պէլաէ անըն հարաքիտթ վէ մու'ամէլաթմընը թա'նին էտէճէք 'ատէթէրին անտէ թէշէքքիլիւ- նի անպաթմագ տըր : Պու թա'լիւմ խուսուսի վէ պիր թարաֆը օլապիլըր, վէ չօդ տէֆ'ա տա պէօյ- լէ տիր : Թա'լիւմ խասսէթէն զուվլէ ի ճիւմանիյէ- նին թէգիտի իշիւն օլապիլըր քի, օ թադաիրտէ միւմարէսէ ի պէտէնիյէ իլք հէրի թութար, վէ հաթօտ թէհասիւպ ի էնտամ էն մուհիմմ շէյ 'ատտ օլունուր : Պու թա'լիւմ չօդ տէֆ'ա վազը օլազը իլզրէ, թէտգիլ ու միւթալա'ա, թէխալիւ, թէմիլ ու մուհաքէմէ ի'թիխատարընը թէշքիլ, զուվլէ ի 'ազիլէյէ թէգիտի էթմէք մագստիլէ հալընըզ զուվլա ի 'ազիլէյէ մախսուս օլապիլըր : Սնէք իճալ էտիմէմէլի տիրէք : Սըհէթ ու 'աֆիլէթի թէ'մին, էնտամա հիւան ու թէհասիւպ վէրէն 'ա- տէթ վէ ուսուլար, վէ անլէր իլէ պէրապէր, հա- յաթ մէս'էլէրինի անլալըզ թէտգիլ ու միւթա- լա'այա մուզթէտիր զուվլէթի պիր ֆիքը' ֆիլհա- դիպա գըմէթի նիմէթլէր տիր : Լաքին աւաթ Դ- էլաթ տէյէքէք, պունարտան դիյատէ վէ պունարա ֆա'իլ պիր շէյ անլալըզ : Հիտսիյաթ վէ իրատէթի, հա'նի ախադի թէսմիյէ էթտիլմիլ զապիլիյէթ վէ զուարէթլէրի անլալըզ : Իշթէ հէր տատէմին հայա- թընտա հիւքմֆէրմա օլուպ տա էլսաֆը թէշքիլ, վէ հալ ու զատէրի թա'նին էտէնլէր անլէր տիր : Իշ- պու զուվլէթ վէ իլթիտարընըն թա'լիմի, իրա- տէթին թէրալիյէսի, ֆէրտին հայաթընը Ալա'հն իրատէթինէ թապի' զըլաճագ 'ատէթէրին թէշքիլի — իշթէ մէքթէպին էն 'ալի վէ հազիլի իշի պու- ալը, վէ էրքէք վէ գատընլարըն միւթէսալիյէն միւհիթաճ օլադարըն թա'լիմ պու թա'լիմ տիր :

Ձէմանէմիլաէ չօդ տէֆ'ա գատընլարըն թէր- պիլէ վաաթթաալէ ազատ էտիլմէսի թա'պիրի թէքար էտիլմէքտէ'տիր : Պու գատընըն տիւն- ետաա քէնտի ճինսինէ վէ հալընա 'ա'խա օլան

վազիֆէլէրտէն ազատ օլմաալ տէմէք տէյլ տիր : Հիլ պիր հազիլի գատըն մէքըլըր վազիֆէլէրտէն ազատ օլմադ իսթէմէզ : Կէրէք էրքէք, կէրէք դա- ալն իշիւն վէգա'իֆ հուդուզտան տա'ա մուհիմմ տիրէք : Թա'լիմ ու թէրալիյէ' գատընը քէնտի վա- զիֆէլէրինի վազըֆանէ վէ մէսէրէթլէ իֆա էթ- մէսինէ մանի' օլան միւշքիլաթտան ազատ էթմէլի տիր :

ՍԱՂԸՐ ՎԷ ԱՌԻՍԱԼԵՐԻ ԳՕՆՈՒՇՄԱՂԸ

ԷՅՅՐԷԹՄԵՐ

Պիր չօճուղըն սէս ալէթլէրինին պօղուզըզը սէպէպիւնտէն թէքէլիւմ էտէմէմէսի փէք նա- տիր վուզու' պուսնի պիր հալ տըր : 'Ալէսսէվիյէ ախէսլէ' տալա սէս իշիթմէմիշ օլադարըն իշիւն սէօյէյէմէպլէր : Պինա'էն 'ալէյ' գուվլէ ի օսմի'է- նին զապ'աթը պիզգարուր թէքէլիւմ զուվլէթի- նին զապ'աթընը իճալ էթմէզ : Հազիլաթը հալըն պէօյէ օլազը Էտա'ա պու հալըն վազիլարտա անլալըզ, վէ պու սէպէպաէն սաղըր վէ ախէս մէքթէպլէրինտէ արթըզ փարմադար իլէ դօնուշ- մադ ուսուլը թէրք էտիլպ, չօճուզարա լիսան իլէ թէքէլիւմ էթմէքիլ թա'լիմ էալիմէքտէ տիր :

Փէք թօհաֆ պիր հազիլաթ տըր քի, ախէսէլէրէ վարմադ իլէ դօնուշմադ ուսուլըն էօյրէթմէյէ պաշա- նըմադտան պիր տէհր էվլէլ անլէրէ լիսանէն դօ- նուշմադ էօյրէտէնլէր պուլունմըշ տըր : 1580տէ փէտրօ փօնա տը Լէօն նամ Իտիանիալը պիր բա- հիպ անատան տօղմա ախէսլէրի թա'լիմ էթմէք իսթէտիլինտէ, էվլէլա անլէրէ նէսնէլէր կէօսթէ- րիպ, օլ նէսնէլէրին իսթէրինի հուրուֆաթլա հա- դար իտի, սօնրա օլ հազուղընը թէքէլիւմ էտէ- րէք, քէնտիլէրէ տէ թէքէլիւմ էթտիրի իտի : Լա- քին տիւնաա անըն պու իսթիւրա'ընը զըմէթի- նի պիլմէտիլ իշիւն միւմալիէյին վէֆաթընտան 40 մէնէ սօնրա քէնտիլին իսթի պիլէ ունուսուլար, վէ պու նէվ' թա'լիմ ուսուլընըն մուծիալ մագամըն- տա ճուան ֆապլօ Պօնէթ- թանըլար : Պու զաթ տախի պիր բահիպ օլուպ, սաղըրլարըն թա'լիմ էթմէք հազընտա օլան էսէրինի 1620տէ Մաա- րիտտէ թապ' ու նէշը էթտիրմիշ իտի : Պու քի- թապ էլան պու մէս'էլէյէ տա'իր էն միւզթէտիր է- սէլէրտէն պիրի սաղըր : Ախէսլէրի լիսան իլէ դօնուշուրմադըզըն, փարմադար իլէ դօնուշտըր- մադա բիւճհանիյէթինի հէր քէս դօլաջ ֆէհմ էտէ- մէտի : 1850տէ Մ. Ս. մէրիդատա պիր մէքթէպ պու իքի ուսուլըն պիրլիքտէ թա'լիմ էթմէյի տէր- 'իւհտէ էյլէտի, վէ հալընըզ լիսանէն դօնուշ- տըրմադ ուսուլընըն իթթիլապ էտէն իլք մէքթէպ 1867տէ քիւշաա էտիլտի :

Պու. ուսուցիչ չօճուղըն թաղված էթմէք դապիղի-
յէթի իւղէրինէ միւսթէնիտ տիր : Օ մու'ալլիմինին
սէս ալէթիւրինին հարեքէթինէ տիգդաթ էտիւպ ,
քէնտի տէ տիրի վէ տուտաղարըլլա էօյլէ կառիւ-
րադ , սէս չըգարմաղա չալըլըր : Պու. նէլ' մէք-
թէպլէրաէն պիրինի վիյարէթ էտիւպ տէ , մու'ալ-
լիմին սաղըր վէ ախրէս չօճուղարա թէմքիլի
պիր սուրէթտէ սէօզ սէօյլէտիլինի , անլէրին տէ
կէօյա իշխալիօրլար կիպի ճէվապար վէրտիլէ-
րինի կէօրսէն , միւթէհայիլի օլուրսն : Չօճուղար
վէք քէպիլի կէօրիւնիւրլէր : Օտանըն քէօշէլէրի օ-
յուճաղար իլէ տօլու օլուպ , անլէր վասըթա-
սըլլա անլէրէ տէրս վէրիլի : Ախրէս չօճուղ' էօ-
քիւղիւ կէօրմիւշ օլտըլընտան , մու'ալլիմ օյուճ-
ճադ օլան էօքիւղիւ կէօսթէրէք , էօքիւղ իսմի-
նի թէքէլլիւմ էտէր . չօճուղ խօճասընը թաղված
էթմէյէ չալըլըր վէ էնճամ անըն կիպի թէքէլլիւմ
էտէր : Անտէն չօճուղը սիյահ թաթթանըն էօնիւ-
նէ կէօթիւրիւպ , հայլանըն իսմինի օրայա կաղա-
րըր : Պու. կօլտա չօճուղ թէքէլլիւմ էտիլէն քէ-
լիմէ իլէ կաղըլան քէլիմէնին ալտգասընը էօյրէնիլ :
'Իպարէլէր տաթի պու սուրէթիլէ թալիմ էտիլիլ :
Պու. իլէնի մէքթէպլէրաէ ախրէպլէրէ սալթ դօ-
նուճադ տէյիլ , սէն'աթ տաթի էօյրէտիլօրլար :
Պու. մէքթէպլէրաէ իթմամ ը միւստէթ էթտիքաէն
սօնրա , պա'ղըլարը օլ դատար կիւղէլ վէ միւ-
քէմմէլ թէքէլլիւմ էտիլօրլար քի , անլէրին սէպլէ-
րինի սա'իլ սաղըր քիմմէլէրին սէսինտէն թէֆ-
րիդ էթմէք դօլայ օլմայօր : Պու. չօճուղարտան նի-
շէլէրի մէքիւթիլի 'սիլիյէյէ , հաթթա պա'ղէն դօ-
լէճլէրէ պիլէ կիտիլօրլար : Պու. սուրէթիլէ վադ-
թըլլէ թալիմ ու թէրպիլէլէրի իմքեանսըլ 'ատտ
օլուճան սաղըր ախրէպլէրին աշվալը քիւլիլէն
թէպլէտտիւլ էտիւպ , աղըլը վէ միւթէպլէր չէնրիւ-
լէր օլույօրլար :

Պիլիմ էհայլիմիլ արասընտա պուլուճան սաղըր
ախրէպլէր նիշէ տէֆ'ա 'անճադ էլլէնճէ մատտէսի
օլմագտա տըրլար , կաթօտ 'աքսի վէ 'աղըսըլ մէվ-
ճուտար իմիշ կիպի չէտիտէն տարալ վէ թէ'տիւպ
էտիլիլլէր : Աճէպա պու նէլ' պաթթաղ չօճուղ-
արա քէնտիլէրին փէտէր վէ վալիտէլէրի վէ պի-
րատէր վէ հէմիլիլէրի կարտըմ էտիւպ , պու սու-
րէթիլէ դօնուճաղը ճիւղ'ի օլտուճ անլէրէ թալիմ
էտէմէպլէր մի :

Ուֆադ թէֆէք մէսարիֆլէր , ղիւր անպարտա
օլան ֆարէլէր կիպի օլուպ , չօղաղաղարընտա ,
պէօյիւք դայ'աթ մէյառնա կէթիլիլլէր : — Ճէ-
ֆըրսն :

ՄՈՒՀԱՐՐԵՐԱԹ

ԵՒԻՐԵՔ ԶԱՐՓԸ ՆԹԸԼԱԸ
(Տօք. Ա. Նաֆէալէան, Գճէտ)

Ինտան 'էօմրիւնիւ փէրիշան էլլէյէն 'ուճուճի
պէլալարտան պիրի տէ պու տըր . հէլէ «Եիւրէյիմ
չարփըյօր» տէյիւ թէշէքքի էթմէյէն պիր դատըն
պուլմագ էփէյի միւշքիլ պիր քէպիլիլէր տիր : Տօդ-
թօրլար դարչըլարըն օթուրան դատըն խաթթա-
լարըն աղըլընտան իլը տէֆ'ա պու սէօյիւ պէք-
լէրլէր : Պու վաղըթլարտա 'այնի նէլ'տէն էրքէք
միւշթէրիլէր տաթի էքսիլ տէյիլ տիր : Պու. հառ-
տը դաթընտա պիր 'իլլէթ օլմայըլ , պիր 'պաթթի
տիր քի , էքսէրիլէ թէշիլէքէլի պիր հալ տէյիլ ի-
սէ տէ , միւպլէլա օլանարը վիյատէ դօրդու-
տըլ , էվհամա աիւշիւրիւր , վէ կէճէ կիւնտիւղ
հալլէրինտէն մէյ'ուս օլարագ , թապիպաէն թա-
պիպէ տօլալըրլար : Պու. պապաէ մուլթաթար
պիր մալիւմաթ վէրմէք մալաէտիլլէ , էվլէլա է-
րէ+ շաֆէլիւշէն «էպէպլէրի» միւթալա'ա էթմէմիլ
լաղըմ արը :

1. Գալպի 'ազլի խաթթաղըլ . կա'նի բօմաթիլ-
մօ կա ախրէ 'իլլէթլէր սէպլէպիլտէն կիւրէյին դա-
վաղարը իլթիհապլանըր , էնճամ դալընլալը կա
պիր թարաֆը կարալմնարագ , գալպին հիւճիլէրի
արասընտաթի տէլիլի սըղը սըգայա գաթայաթաթը-
ղընտան , դանը կէրիլէ սըղաղըրըր , վէ կաթօտ գալպ-
տէն պաշալայան պէօյիւք դան պօրուլարըն իշ
դարլարը դալընլալը , ճէվէլանա մանի' օլուրլար .
պու իքի հալտէ տաթի գալպ էօնիւնտէքի մանի'էյի
տէֆ' էթմէք իւղրէ , ղիյատէ իշլէյիլ չաղալամա-
դա վէ չարփընմաղա մէճպուր օլուր , վէ պէօյէ
չարփընա չարփընա քէսպի ճէնամէթ էտիւպ , հէր
վաղթ հիսս օլուճուր պիր հալէ կէլիլ : Պու. սալ
գալպ խաթթաղըլ տէնիլէն տիր քի , «Եիւրէյիմ
չարփընյօր» տէյէնլէրին 100տէ Եի անճադ պու
գապիլտէն ախրէր : Պէօյէ պիր գալպ սագաթ վէ
պօղուղ արը , վէ արթըգ տիւղէլմէնի գապիլ տէյիլ
իսէ տէ , սաղաղմըլ պիր թօիալ ապագ կիպի ու-
ղուճ սէնիլէր իշլին կէօրէպիլլէր : Գալպի պէօյէ
օլանլար դօշա , կիւճ պիր իշ թուլթա , կաթօտ
աղ պիր կօղուշա թըրմանա , հէման կիւրէքլէրի
չարփմաղա պաշալայըլ , նէֆէպլէրի դըսաղըր . վէ
էկէր կիւրէք էթէր դատար պէօյիւմիւշ օլարագ
դանը վիւճուտին հէր թարաֆընտա ճէվէլան էթ-
տիւմէյէ կիւճիւ կէթմէյօր իսէ , ապաղար , էլլէր
վէ կիւղէր շիշէր , վէ խաթթա սարարըլ սօլմագա
պաշար :

2. Մի'ալի խաթթաղըլ . Ուճուճէն դատընլարտա

կէօրկւէն հիւրէք չարփնթըլարընըն սէպէպի պու, եա'նի մի'տէնին զա'աֆը տըր : Թօհաֆ տըր քի , մի'տէնին 'տասապէսինին գալպինքի իլէ իրթիպաթը վար . վէ մի'տէնին ահալըլ գալպ իւղէրինտէ 'աքսի թէ'սիր հասըլ էտէյօր : Ալէլ խուսուս մի'տէ պիր սէպէպլէ զա'իֆէնիպ , կէվէնիպ , թօքպա կիպի օլարընտա , պիր թարաֆտան գալպի թաղէիգ է-տէրէք , տիկէր թարաֆտան հաղմաղըլը սէպէ-պիլէ , տէրուհինտէ թէրաքիւմ էտէն ֆէնա կաղ-լարըն , 'տասապէ վասըլթասըլը գալպէ թէ'սիրին-տէն , գալպ չարփիմաղա պաշլայօր , վէ տահա ֆէ-նասը , ինթիլամը տա զալպ էտիպ , կեահ չափուգ կեահ աղըր վաւըմաղա վէ հէր 3-5-10-15 տէֆ'ա-տա պիր տուրմաղա պաշլայօր : Պու հատու զա-թընտա թէհիլքէլի պիր հալ տէլիլ իտէ տէ , սնա միւլպէլա օլանլարըն դօրգուսը հատտէն զիյատէ տիր : Չօղլարը պու իչէրիլէրինտէ օյնալըպ վէ չըր-փընան նէ' օլարընը պիլմէտիքէրինտէն , երլան , գուշ , թօքպաղը , եա պիր ճանվէր զանըն իլէ , սօղթօրտան սօղթօրտ , շէհրտէն շէհրէ դօշուպ չարէ տրարլար , լաքին նաֆիլէ :

3. Իչի, գահլէ, լալ, իւնիւն . Պուլարըն թէ'սիրի սօղրուտան վէ սօլալըտան տըր : Աստալէլէրի կեահ թահրէք , կեահ թէսքին էտէ էտէ էնճամ եօրգուսն վէ ինթիլամաղ պիր հալէ վաղ' էտիյօրլար : Գալ-պին իւղէրինտէ բաղը , դահվէ , չայ գամշըլարը էնալքէ , պիր էյամ դօշուպ , սօնրա պիթապ օ-լույօր : Սապահլայըն գալպտըլընտա պիր գաշ ա-տըմ աթար աթմաղ , իչէրիլէրի պալըլըպ հիւրէք-լէրի գուշ կիպի չըրիլընտան կէնճ մախմուրարա պաղըլըպ . կէնճ եարըլարա գատար իշտիլի բաղը վէ թիւթիւնէրին նէթիճէսինի չէքիյօր : Պուլար սօղրուտան գալպի զա'իֆ վէ նիլամաղ պիր հալէ վաղ' էյէտիլքտէն մա'տա , մի'տէնի տախի եօրարաղ , վէ 'տասապէլէրինի ուլուշտուրուպ թէվալ' էտէրէք , սօլալըտան չարփնթը վէ նէֆէս քէսիքիլի հասըլ էտիյօրլար . էրքէքէրտէ կէօրկւէն չարփնթընըն պալընտ սէպէպի տէ սլուհլար տըր : Հէր կիւն աղ չօղ միւսքիր գուլանանլարըն աղչամա գատար դահվէ , թիւթիւն իլէ վաղըթ կէչիքէպէրին գալ-պի մուլթապա պիր կիւն տայանաճաղ տըր :

4. Ասապէ «պէպէլէ» . Պէնին վէ 'տասապէլէրին եօրկւմասը տախի հիւրէք չարփնթընըն մէյ-տանա կէթիլիյօր : Մէրաղ վէ էնաիչէ , ֆիքրի չօղ եօրաճաղ տէրէճէտէ չալըճաղ , հարաքէթսիլ օթու-րուպ օղուճաղ , եաղմաղ , քէյֆ վէ դէվգ եօրու-նա ճիւմլէ ի 'տասապիլէնի սու" ի իսթիմալ էտիպ , իփրանմըլ պիր հալէ վաղ' էթմէք չօղ թէսասիլէֆ օլուսան սէպէպլէրտէն տիր : Խանէլէրինին քէօշէ-

սինտէ գափանըպ , կէնճ կիւնաիւղ հէր շէյի մէրաղ վէ էնաիչէ էյլէյէն գատընլար պու գապիլտէն տիրէր :

Իմաի հիւրէք չարփնթընըն տէֆ' էթմէնին լա-րէ'ն նէ' տիր : Սէպէպէ «էֆ» էյլէմէք տիր : Էկէր գալպա-տէ հաղիլաթէն 'ուղվի պիր խասթալըպ վար իտէ , պիթթապի' տէֆ' էտէմէղսին , անճաղ զօր իշ եափ-մայարաղ , դօշմայարաղ , սըհնէթ գա'խտէլէրինտէ տիգաթ էտէրէք 'եաշտալը սըն : Հալպուքի 100տէ 90, չարփնթըլար զիքը էթալիլմիլ սօն իւշ սէ-պէպլէրտէն , եա'նի մի'տէ գա'ֆը , իչիլի , չայ , դահ-վէ վէ թիւթիւնաէն վէ 'տասապէլէրին իֆրաթ եօր-դուլըլընտան մէյտանէ կէլիյօր : Իմաի մի'տէյի գուլվէթէնտիր , կիւնտէ իւշ տէֆ'ա կէ , աղ վէ խաֆիֆ կէ . հէր կիւն ըլըպ եա սօղուպ սու իլէ պանեօ էյլէ , միւսքիրաթը թէքմիլ թէրք էյլէ . չօղ վիւճուտ հարէքէթի էյլէյիպ ֆէրահ օլ վէ էն զի-յատէ , քօքքա , վէնէճ էյլէճ , օլ հիւրէք չարփնթընըն տալա թէհիլքէլի տէյիլ տիր :

ՔՐԻՍՏՈՍ ՔՐԻՄ ՏԻՐ

1.

(Պար. Տիգրան Յ. Գոհնարճէան, Բէսապ)

Իշպու սիւ'ալ տա'իմա ճալիպ վէ տա'իմա ճէ-վապ վէրմէյէ մէճպուր պուլուստըլըմը պիր սիւ'ալ տըր : «Քրիստոս հաղընտա զաննընըլ նէ' տիր» :

Թարիխ պիղէ աչըզ կէօսթէրիյօր քի տէրուհի քիլիստէ գուհուր էտէն հիւղ գատար հերե-տիկոսըլլարտան էքսէրիսի պու սիւ'ալա ճէ-վապ վէրմէք սըրասընտա հասըլ օլմուշ տըր : Արիստական տա'վանըն էն զըղըն միւտտէթինտէ (325-384) Քրիստոսըն չախսընա տա'իր 57 գատար ֆարըլը իման իղրարը գալէմէ ալընմըլ տըր : Էլսն մէյոսնը միւսպահնէտէ օլան պիհիտապ մէս'էլէլէր արասընտա Քրիստոսըն քիճ վէ նէ' իտիլի մէս'էլէ-սի պաշ մէվգիլի թուլթմաղտա տըր :

Կէլի Բիւսապ

Ասարը միւլթէտըլէտէ գահլի օլան թէրաղըր-նըն էսասի սէպէպի' մէտէնի 'ալէմին իլէրիյէ վէ կէ-րիյէ սօղրու միւլթթալի' օլարաղ հարէքէթ էթմէսի օլմըլ տըր : Հէյէթ ի իճթիւմ'իլէ իլէրիյէ , եա'նի քեա-միլ իտէալա սօղրու , վէ կէրիյէ , եա'նի թարիլի թէճրիպէյէ սօղրու կիթմէքտէ օլուպ , պուլարըն պիլինճիսի անըն քէմաղընը վէ իքինճիսի անընալ աղա-սընը թէ'մին էթմէքտէ պուլընմըլ տըր : Ասը ը հաղըր միւլթէմէտալին գալմարընըն թարիլի 'այնի վաղթ-տա մաղիլէ վէ միւլթապէլէ սօղրու թէվէսսիւ էթ-մէքտէ պուլուսմըլ տըր : Պու նէվ' ուսուըլ հարէ-

քէթ տէյէպլիւրիլ քի թարիխտէ իւք տէֆ'ա զու-
հուր էթմիշ տիր :

Իշպու իֆատէմիդ հէր պիրատ'իրէ իչիւն սահիհ
տիր : 'Ալէմ ի թիճարէթտէ ոէն'աթ, սկյատէթ, քի-
թատպէթ, իւնսիյէթ վէ տիյանէթտէ կիտիշ հէման
'այնի տիր : Պիւթիւն հիւքէմա պիր կէօղլիւնիւ
միւսթագպէլ խտէալա, վէ օլ պիր կէօղլիւնիւ խտէ
մաղի թարիլտէ չէվիրմիշ օլուպ, հէր իքիսինտէն
տախի էօյրէնմէքտէ տիրլէր : Նէվ' ի պէշէր նէ քէօր
քէօրիւնէ միւսթագպէլին նամա'լիւմ կիրտապլնա ա-
թըլմագտա, նէ տէ մու'աննիտճէպինէ մաղլինին
թարիլինէ հաթիւքալ հարէքէթսիլ տոււմագտա տըր :
Անըն պիր էլինտէ 'աղլն չըրաղը, օլպիր էլինտէ
խտէ թարիլին վէրաիյի նուրը հապիլիւնին լամպա-
սը վար տըր :

Խրիսթիյանլար 'առլարճա միւստէթ կէօղլէրի-
նի միւսթագպէլտէ դահիր օլաճագ օլան զուլճէլալ
'Քրիստոսա չէվիրիպ, անըն հապլընտա միւսթալա
էտէր իքէն, պիր թագըմ խայալի թէսալվուրլարա
մայլ օլտըրար, վէ պիհիսապ պէթալէթէ աիւշ-
աիւլէր : Օլ սէպէպտէն չիմտի հէր պիր տիւշիւնէն
խրիսթիյան' «Կէրի Քրիստոսա, Կէրի Քրիստո-
սա» տէյիւ նիտա էթմէքտէ տիր :

«Կէրի Քրիստոսա» . լաքին հաճիլը Քրիստոսա :
'Աճա'իպ : Քրիստոսա-տիւն, պու կիւն վէ իլէլէպէտ
հէման օ տէյիլ մի տիր : Էվլէթ : Լաքին հէր պիր
'առը վէ դալմըն պիր Քրիստոսը օլմուշ տըր : Իմ-
տի սիւ'ալ եինէ եէրինտէ'գալըր . «Կէրի Քրիստոսա,
լաքին հաճիլը Քրիստոսա» Թարիլի' Քրիստոսա
մը, Միւրթէֆի' վէ զուլճէլալ Քրիստոսա մը, իւք
3-4 'առլարտա թէսալվուր էտիլէն' Քրիստոսա մը,
Փալիալի քիլիսէնին անլատըղը Քրիստոսա մը,
Փրօթէսթանլըղըն թէսալվուր էթտիյի' Քրիստոսա
մը, իման իգրարլարընտա վասֆ ու թա'րիֆ էտի-
լէն Քրիստոսա մը, հօդսա մէրմէր իւղէրինտէ
հաքք, վէ հա պէգ իւղէրինտէ նապշ էտիլմիշ օլան
'Քրիստոսա մը :

Պու փէք թապի'ի պիր սիւ'ալ տըր : Զիւնքի
ճիւղ'ի օլսուն Քիլիտէ թարիլինտէն խապէրտար օ-
լան պիր քիմնէ փէք ա'լա պիլիւր քի, թարիլի
'Քրիստոս իլէ մու'ապէղ Քրիստոս առաքընտա, տաղ
իւղէրինտէ վա'ղ էտէն Քրիստոս իլէ Նիլիա իման
իգրարընտա վասֆ ու թա'րիֆ էտիլէն Քրիստոս
առաքընտա (քի պու իման իգրարըն ճէմի'ի իման
իգրարլարընըն հէմ թէմէլ թաշըսը, հէմ տէ սէր
թաճը տըր) պու իքի առաքընտա, վէ հէման
հալը հաղըրտա մէվճուտ օլան Գաթօլիք, Լուսու-
ւարչական վէ Բուժ քիլիտէլէրինին դապուլ էթտիյի
'Քրիստոս իլէ Փրօ. քիլիտէլէրինին դապուլ էթտի-

յի Քրիստոս առաքընտա էփէյի պէօյիւք պիր ֆարդ
վար տըր : Ալթընճը 'ասրըն ֆիւնուլնը դարիֆէ-
սինտէ էնղարա թագալիմ էտիլէն Քրիստոս' «Հալիմ
վէ դալպէն միւսթէվաղը' օլան էյի չօյան» տան զի-
յատէ Բօմանըն հաշմէթլու խիլէրաթօրլարընա
պէնդէմէքտէ տիր :

Հէր հանկը պիր 'ասրտա ֆիւքլէրտէ Քրիստո-
սըն շախտընա տա'լր զուհուր էտէն պիհիսապ
միւսթալաթըն, զուհուր էտէն սու'ի թէֆէհիւմին
առլ սէպէպի պու տըր : Պիւղտէն էքսէրիսի պու
կիպի պիր թէֆրիպ էթմէյէրէք, տէրհալ հօլա չը-
ղըյօրլար : Էլան նիչէլէր թարիլի Քրիստոստան
պահա էտէրիլ տէր իքէն, հա ֆիւլան պիր քիմ-
սէնին, մէս. Լուտերին վէ հա Օգոստինոսըն :
հա ֆիւլան պիր մէճլիսին, մէս. Նիկիա հա Բաղ-
կեդոն մէճլիսինին թէսալվուր էթտիյի Քրիստոս-
տան պահա էթմէքտէ տիրլէր : Պու կիպիլէր առլ
թարիլի Քրիստոսը անլամառըղտան մա'տա, պիր
չօղ նօղթալարտա տախի էֆքեար միւսպայէնէթինէ
տիւշիւյօրլար : Մէս. Թարիլի Քրիստոս Ալա'ա-
տէմ հալինտէ 'ալիմ ի մութլագ տէյիլ խտի տէնիլը
խտէ, տէրհալ ֆիւքլէրտէ հա էղէլի, հա առ միւր-
թէֆի' Բէլտմ թէսալվուրը'տօղուպ, պու կիպի պիր
խտիլ'ալը հերեաիկոսլը սայմագտա տըրլար :

Իմտի սիւ'ալմըղը թէքար էտէրիլ . «Կէրի
Քրիստոսա, լաքին հաճիլը Քրիստոսա» ճէվապէն
տէրիլ . Թարիլի Քրիստոսա, պիր սէօղ իլէ պիւ-
ճիւմէ ֆարգըլ չէք ու ընկլէրտէ 'դահիր օլան
'Քրիստոսալըն մէնպալ' օլան առէմ Յիսուս Քրիս-
տոսա : Զիրա անը անլամառըղճա միւրթէֆի'
'Քրիստոսը անլայամաղըղ . «Բափու պէն իմ» : Պու
նու տէյէն թարիլի Քրիստոս տըր :

Խրիսթիյանլըղըն էն նամտար միւսպէշլիլի Թար-
սուպու Պօղոս մասլուպ, հա'նի թարիլի Քրիս-
տոստան հօլա չըղըպ (1 Կորն. 2. 2.) ուլուհիլէթ
իլէ ինսանիյէթին էքմէլ ինքիշաֆընը վէ պու ի-
քինին տախիլի վէ հայաթի միւսպէհաստըն օլ շախ-
սըն հայաթընտա առամագտա տըր :

Պետրոս վէ Յովհաննէսին հօղթա ի պիտայէթի
պու խտի : «Պաշգա պիր զաթտա խէլաա հօղ
տըր . չիւնքի սէմա ալթընտա, առէմէր առաքընտա
վէրիլէն պաշգա պիր իմ հօղ տըր քի անըն իլէ
խէլաա պուլապիլէլիմ» (Ամալ. 4. 12) . Իւք խրիսթիյան
քիլիտէսինին իման իգրարը պու խտի Քիլիտէ պու
սառէ իման իգրարը իլէ, տահա տօղրուսը պու
սաֆի վէ սառէ Քրիստոս իլէ հօլա չըղըպ, անըն
իլէ իլէրի կիտէրէք, անըն իլիւն էօլաիւ . վէ
էլան քէնտի հայաթընը անտէն ախլ էթմէքտէ
տիր : «Զիրա իշպու իման իգրարը տիյանէթին

ճէմի՝ մահա մէ մագսէտինի Յիսուս Քրիստոսոս մէքքէզէնտիմէքէ պէրապէր, Էպէտիյի — Ալլա-հը — պիլէ պու թարիսի վաղը՝ առա կէօրմէք իս-թէր » (Հարնապ) :

Իմտի տին ու տիյանէթին պապապընըն վէ Ու-լուհիյէթ իլէ ինսանիյէթին տալիլի միւսապէհա-աընըն թէ՛մինի պու թարիսի շախսա 'ապապառաք օլաքզա, Անը անլսամապըլըմըզ վէ միւսթէրն մէրթէպէ անա եաղըն կիթմէքիյիմիզ զարուրի-յաթտան աըն :

Իմտի «Կէրի թարիսի Քրիստոսա» : Պաշա պիր մէնալա՝ ա տէյիլ, անճաղ տողրուտան Ինճիլէ : Զիրա թարիսի Քրիստոսըն 'էօմր դայաընը անճաղ օրատա պուլապիլիւրսին : Թարիսի Քրիստոս քիմ տիր : Օլ Զաթ՝ շախսիյէթ վէ մահիյէթճէ, սի-րէթ ու էվսաֆճա նէ՝ կիպի պիր մէվճուտ աըն : Իշիթէ 'ապըմըզըն վէ հէր պիր 'ապըն էհէմ միւ-աըն պու աըն, վէ պու սիւաըն ճէվապընը սալթ Ինճիլի Շէրիֆտէ պուլապիլիւրսին :

Սրիսթիյան քիլիսէսինն ապտէս ֆարըզ քիմէ իմն էթալիյին պիլմէք, վէ օլ պապապէ պէր-րազ պիր թէսալիւր էլաէ էթմէք տիր : Անա իղթիտա էտէճէյին զաթը պիլմէյօր իտէն, պօշու-նա եօրուլմա, էնճամ պիր թապըմ խայալի միւլա-հազալար առապընտա, եօլունը շաշըրարապ պէթա-լէթէ տիւշէրսին :

ԳԻԼԻՍԵԼԵՐԻՄԻՁ ՎԵ՛ ՎԱՐՁԱՍՐԸՄԸՁ 24.

«ՄԵԼԷ՛»

Քրիստոսա սէվիլիւ պիրաւալէրէ :

Էհալիմիզին քիլիսէլէրաէ 'իպատէթ վէ սա՛իր խըտէմաթը բուհանիյէ էսնապընտա հանկի մէվ-իլ՝ տէ օթուրաճապարընա տա՛իր արզու վէ էֆ-քեարլարը միւլթիլիֆ տիր : Պա՛ղըլարըն դաննը-նա կէօրէ, էկէր քիլիսէլէրաէ դանէփալար վար իսէ, ղէնկին սընըֆըն մինալէրէ եաղըն օլան էօն դանէփալարտա օթուրմաղա հապ օլ սէլա-հիյէթլէրի վար աըն, էկէր քիլիսէլէրաէ քիլիմ վէ սա՛իրէ սէրիլի իսէ, եինէ անլէրին իլէրի թա-րաֆա օթուրմաղարըն ճա՛իզ օլուր : Պա՛ղը քիմ-սէլէրին դանըլընա կէօրէ տէ կէ՛նէր իլէրիտէ օթուրմաղըն աըն, վէ պա՛ղը սա՛իրլէրին էֆքեա-րընա պաղըլաճաղ օլուրա, անճաղ ֆ-մէճա-լըն օլ իլէրի մէվիլիլէրաէ օթուրմաղարըն վաճիպ տիր : Էկէր քիլիսէ, չըմէնաթէր վալօնը, եա տէնիլ վալօնը վէ եա տա թէաթրօ կիպի պիր չէյ օլա իսի, օրատա մէվիլիլն հալի իլէ չօզ էհէմ-միլիլթի օլուր իտի, օրալարտա ղէնկինիլը էլ-

պէթթէ թէֆրիզ էտիլմէլի իտի : Օնլարըն տաի էհալի կիւրուհինտէն վէ 'ալամմը նաատան օլմա-աըղլարը ղահիրէ չըգմալը իտի : Հալպուք քիլի-սէ պէյթուլլա՝ օլտուղընտան, անըն հէր թա-րաֆը տա 'այնի տէրէճէտէ մուգատտէս պիր մէվ-իլ՝ տիր : օրատը նիւմայիլ, չալըմ վէ իֆթիլսար մահալը աշիլ տիր : Էֆէնտիմիզին թէմսիլինտէքի ֆէրիսի պէօյիւք հէքքէլին էն միւլթէպէր պիր մէվիլիլնտէ տուրուլօր իտի, վէ 'իպատէթիլնտէ հազիգաթէն ֆէրիսի, եա՛նի միւրա՛ի իտի : Լա-քին կէօմրիւքճիւ իսէ, հէքքէլին 'առի սայըլան պիր սէմթիլնտէ Ալլահա 'իպատէթիլնի 'արղ էտէր-քէն, օ տա քէլիմէնին թամմ մահալը իլէ խալիս պիր տինտար իտի : Շայանը ղապուլ պիր 'իպա-տէթ իշիւն Ալլահ մէվիլիլէ տէյիլ, անճաղ տու՛ա էտէն գալպին խուլուս վէ սաֆիլէթինէ պապար : Պիզ քիլիսէյէ կիտէրսէք, ատէմէր պիլիմ 'ա-ղամէթիմիզի սէյր ու թէմաշա էլէսինլէր տէյիլ կիթմէմէլի իզ, օրատը սալթ Ալլահըն ճէլալ ու՛ա-ղամէթիլնի սէյր էտիպ, պիլիմ հիշիլիմիզի հիսս էտէճէյիմիզ էէր տիր : Օրատա անճաղ հաղթթի Դաւիթ կիպի «Պէն իսէ առէմ տէյիլ, անճաղ պէ-ճէ՛ իմ», տէմէլի իզ : Ալլահըն հուլուրընա թէ-գարրուպ էտէն գրալար պիլէ «Պիզ Անըն գուլ-լարը իզ» տէմէքտէ տիրլէր : Ինկիլթէրրատա պա՛-ղը քիլիսէլէրաէ, քիլիսէ դանէփալարը հէր սէնէ միւլալէտէյէ վէրիլիւր : քիմ քի չօզ փարա վէրիւսէ, էօն դանէփալարտա ծըլար օթուրըլար : Հէքքէսին վէրալիլի փարաշա կէօրէ, մէվիլի՝ վէ եա դանէ-փատա պէր «էն օթուրմաղա հապ ու սէլահիյէթի օլուր : Քիլիսէլէրիմիզէ սէնէվի չօզ բուհանի վէր-կի վէրէնլէր էկէր ղէնկինլէր իսէ, քիլիսէտէ իլէրի մէվիլիլէրի գապթ էթմէյէ հապլարը օլմա՛ղ մը : Պիր լահէ իշիւն պէլքի պուլա «Ամին» տէնիլ-սին : Լաքին պու «Ամին»ին պիր տէ «Ամա»սը վար : Արամըղտա ֆէտաքեար ղէնկինլէրիմիզին 'ատէտի, էլէրիմիզին փարմաղարընըն սայըսը գատար օլմաղ : 'Ումուլիյէթլէ քիլիսէլէրիմիզին մէսարիֆինի վէրէն վէ սնիլէրին աղըր զա՛լիլէրինի չէքէնլէր, էհալիմիզին օթա սընֆը իլէ ֆուգա-րա կիւրուհի տիր : Մէսէլա, սէրլէթի էէրինտէ օլարաղ վէ սէնէվի 300 լիրա թիճարէթի օլան պիրի, պէշ լիրա բուհանի վէրկի վէրիւսէ, վէ սայքի մէվիլնտա փարատը օլմայըպ, սէնէվի օթուլ լիրա թիճարէթի օլան պիրի տէ, սէնէվի պիր լիրա բուհանի վէրկի վէրիւսէ, պու իքիտէն 'աճէպա հա՛նկըսը քիլիսէյի պէսլէր վէ գայըրըր օլտուլ Պա՛-ղը քիլիսէլէրիմիզաէ էվիլէքի միտալըմըզտան պէս պիր իքի քիշի պուլուհնսըն, լաքին իքինճի սընֆ-

տան իսկ չօղար պուլուռնուր: Վէ անկերին պա
խուսուս քիլիսէյէ տէվամը հալարը օնըն շանը վէ
չէրէֆի տիր: Իւչիւնճիւ 'սարտա Բօմա իմիէրա-
թօրլարընտան պիրի, 'Ազիլ Լօրէնս նէզտինէ
սիփանիլէր կէօնտէրիպ, «Բիլիսէնին իսպլինէլէ-
րինի պիլէ կէօսթէրէճէքսին» տէյլւ մէզքիւր
'աղիլէ թէհտիտ էթտիլէր: «Պէն անկերի սիլէ ան-
ճազ իւչ կիւնտէն կէօսթէրէպլիլիւրմ», տէտի Իւ-
չիւնճիւ կիւն սիփանիլէր թէքրար կէլաիլէրինտէ,
'Ազիլ Լօրէնս օլ վաղթա դատար խասթալարը վէ
ֆուգարայը նէզտինէ ճէմ' էթմիլ խաի. «Բիլիսէնին
խաղիլնէլէրի իշիէ պոնալը պը» տէտի օ: էվլէթ,
քիլիսէնին խաս խաղիլնէլէրի հէր տէմ ֆոգարա
թաղըմը տըր. անկերէ «պէչարէթ թէպլիւր օլու-
նուր», քիլիսէյէ սըզ կէլէնլէր օղար տըր: Օղար
տըր քիլիսէյի տօլուրսնլար: Կէրչի օնլար, արգա
գանէփալարտա օթուրուրլարտա տա, չօզ տէֆ'ա
անկէր քիլիսէլէրտէ պիլիսէն օլմազ իտաի'ասընտա
օլանլարտան տահա էյի Ինճիլին վաղընը տինլէր
վէ անլարլար: Օղար օրատա հիւրմէթ վէ 'իզլէթ
թալէպլինի, 'աղըլլարընտան պիլէ կէչիւրմէպլէր,
օղար 'ալէստէվիլէ Ալլահա թէքրիմ վէ 'իզլէթ 'արզ
էթմէք էֆքար ու էմէլի իլէ քիլիսէտէ հաղըր
օլուրլար: Ինկիլթէրտա պէօյիւք պիր Մէթօ-
տիւթ քիլիսէսինէ չօզ քէրրէ կիտէր իտիմ: Օլքի-
լիսէտէ միլեօն սահիպի, ամմա զայէթ տինտար
պիր Ֆամիլէա վար իտի: Պու Ֆամիլէանըն ա'ղա-
լարը քիլիսէնին էն արգա գանէփասընտա օթուրուր-
լար իտի: Կիրաիլի կիւնիւ սօֆրալարընտա սէնէնին
չօզ կիւնլէրինտէ զարիպ միւսաֆիրլէր հաղըր պու-
լուրը իտի. վէ միւսաիլէյի սալքի օլ քիլիսէնին
'ամուս'ըմազամընտա իտի իսէ տէ, քիլիսէտէ էն
կէրիտէ օթուրաղընըն հիւրմէթի վար իտի: Պիր
կիւն պու զաթա «Աճէպա նէ սէպէպտէն արգա
գանալարտա օթուրըրընը» տէյլւ սիւ'աղըմտա
«Տինտար էհալիլի արգադտան տահա էյի սէյր էթմէյի
սէվէրիմ», ճէվապընը վէրաի. Լաքին տսըլ մազ-
սէտի, ալայ վէ նիւմայիլ իշիւն քիլիսէյէ կէլէնլէ-
րէ դարըն սէսալիլէ պիր հիւսնի 'իպրէթ իպրա-
ղընտան 'իպարէթ իտի: Ալայ վէ սաղթանաթլա
քիլիսէտէ էօնտէ օլմազ բուհու 'ամէպա սաղթ
պիլիլմ քիլիսէլէրիմիլէ մի միւսնապըր դաղըր: Խայր.
պու հալ հէր 'ասըր վէ հէր սընէֆ քիլիսէլէրին պիր
օնուրմազ 'իլլէթի տիր, վէ 'իլլէթ ի մէզքիւրէնին
հէյի ի պիտայէթիլիտէ, բէսուլի քիլիսէլէրտէն իտի-
յի աթիլիւզ գիքը այէթ ի քէլիսէտէն անլալըլըր.
«Զիրա էկէր ճէմա'աթընըզա ալթուն կիւլիւքիւ
վէ միւզէյէն էլպիսէլի պիր տտէմ կիրիպ տէ, քիր-
լի էլպիսէլի պիր Ֆադիր տալսի կիրէճէք օլուր ի-

տէ, վէ սիլ միւզէյէն էլպիսէլի կիլմիլ օլմա
րի'այէթ էտէրէք, Սէն պուրտա 'իզլէթ օ-
թուր, տէյիպ տէ, օլ ֆադիրէ, Սէն օրատա սուր.
Խալիստ չուրտա պասամաղըմըն Խանընտա օթուր
տէյէճէք օլուր իսէնիլ, պէյնինիլտէ թէֆրիլ էթ-
մէզմիսինիլ, վէ քէօթիւ էֆքարըն հաքիմէր օլ-
մա'զմըսընըզ: » Պու խաթանըն թասիհիլնէ

'Անսամիմ իւլ գալպ արզուքէլ տօսթուրը

Հ. Բ. ՕՏԵԱԳ

Ք. ՄՈՒԳԱՏՏԵՍ ԵՆՆԻ ՏՕԳՈՒՇ ՀԱԳԳՆՏԱ

ՆԵ՞ ԹԱՂԻՄ ԷՏԵՐ

(Վէր. Ճըրճէ Շամաս, Ուրֆա)

Խէլաս թանդիմինտէ եէնի տօղուլ թա'լիմի պի-
լա չիւպիէ էն մուհիմ պիր թա'լիմ օլարադ, Բուհ
իւլ Գուստա 'ա'լիս օլմա պիր իըրմէթ տիր: Շու-
նու գիքը էթմէյի ունութմայալըմ քի, պիլ ֆէտէ-
րին իշի թէպրիւր, Օղուլն իշի քէֆարէթ, վէ Բուհ
իւլ Գուստըն իշի թէհտիտ ի գալպ տըր տէմէքլէ, պու
իշին թաղսիմլէրինտէ պիրինին իշինտէ տիկէրինին
հիստէսի Խօզ տըր տէմէք իսթէմէյիլ: Իւչ իւզնիւմ
պիր զաթ միւթթէֆիլիլէն պու իշի իճրա էտէրլէր
իսէ տէ, իըրմէթճէ միւթթէֆիլիլ օլտըղլարընը
Ք. Մուգ. թա'լիմ էտիյօր: Իշիլէ պու ճիհէթլէ
թէհտիտ ի գալպ Բուհ իւլ Գուստըն իշի տիր,
վէ պու օլմայընճա, խէլաս իշի իթմամ օլունամազ:

Թէպրիւր հազըրտա սէօյլէր իքէն տէտիք քի,
Ալլահ Յիսուս Բրիստոսըն գանը իլէ թէպրիւր է-
տէր իքէն, ինտան տախի ֆիլհալ կիւնահտան թէպ-
րիլէ օլունույօր, վէ հէմ սալիս 'ատտ օլունույօր'
հէմ ֆիլհազիլա սալիս օլույօր, վէ կիւնահտան ա-
ղատ օլույօր. Լաքին ինտան կիւնահտա գալարադ,
Ալլահըն թէպրիւր վէ Յիսուս Բրիստոսըն գանը ա-
տէմի խէլաս էտէմէյօր: Իւչ իւզնիւմիւն իշիլէրի
միւ'մինին իւզլէրինտէ իճրա օլունամայընճա խէլաս
իմքեանսըզ օլույօր: Պու սէպէպտէն Ալլահ Անըն
գանը վատթատըլա կիւնահալար սէթր էտէր ի-
քէն, Խանի քէֆարէթ էտէր իքէն, Բուհ իւլ Գուստ
իմտատա Խէթիլյօր, վէ պու իշի ֆիլհազիլա իճ-
րա էտիյօր, վէ միւ'մին հազիլգաթիլէն կիւնահտան
փաղէնիլա Խէնի պիր մալպուզ օլույօր: Լաքին
Բուհ իւլ Գուստա տախի Ալլահըն թէպրիւր վէ Յի-
սուս Բրիստոսըն գանը օլմայընճա պու իշի իճ-
րա էթմէյօր: Տէմէք քի խէլաս իտարէսինտէ թէպ-
րիւր, քէֆարէթ վէ թէհտիտ ի գալպ Խէքտիկէրինին
միւթթէմիլիլ օլարադ խէլաս իճրա օլունույօր: «Ա-
նըն օղու Յիսուս Բրիստոսըն գանը պիլիլ հէր
կիւնահտան փաղէր» (1 Յով. 1. 7.) Տիլ-
գաթ էթ, Անըն գանը պիլիլ ճէհէնէմտէն գուրթա-

բըր տէմէյօր, անձադ կիւնահատան փառէր տէ-
յօր, ետ'նի կիւնահաքար կիւնահաղ օլուր, նա-
փաք փաք օլուր, ֆասըգ հաղիգաթէն սալիհ օ-
լուր: Ինսան կիւնահատա զալարագ, զաթէն ճէննէ-
թէ կիտէմէզ: Խէլաստան մաղսէտ կիւնահալար սէթը
էթմէք տէյիլ, անձադ կիւնահա զալարմագ, կիւ-
նահաքար իքէն անը սալիհ 'ատտ էթմէք տէյիլ,
անձադ ֆիլհաղիգա սալիհ էթմէք տիր: «Նէ' միւ-
պարէք տիր զալարի փաք օլանլար, զիրա անլէր
Ալլահը կէօրէճէքլէր»:

1. Թէճֆէթի Գալա Զէ' Կէթ. Թէճտիտի զալա
թալիմիլին Բ. Մուգ. ֆարզլը թա'պիլլէրլէ իզան
էտիյօր, մէսէլա, Ալլահտան տօղմագ, 1 Պուտ. 4.
23, 1 Յուլի. 4. 7: Ենիի մալուգ 2 Կորն. 3. 17:
Գըյամէթ, Եփես. 2. 1: 'Ալէլիսուսուս Էֆէնիսիլի
անը Նիկոպոստոն կէլտիլի վաղթ անը կիւղէճէ իզան
էյլէմիշ տիր. Ենիտէն տօղմագ, Եուհ. 3. 3: Պու.
թա'պիլլէր իսթի'արէ օլարագ պիր վաղը'այը իմա
էտիյօրլար: Ինսան զայրի թապիլի սուրէթտէ
ֆարզլը պիր մալուգ օլմայօր, ետ անըն իւզէրի-
նէ ֆաղլա պիր շէյ 'իլալէ օլունմայօր: Էօյլէ իսէ
թէճտիտի զալա Զէ' տիր: Պու շէյ' քիլիսէ Էվլատը
օլմագ տէյիլ տիր, վէ պուհա քիլիսէնին այլիլէրի
իլէ մալիք օլունմագ, ետիստ վաֆիթիլ օլունմագ-
լը, ետիստ խարիճի պիր թաղըմ' այլին վէ խըտ-
մէթլէր տէյիլ տիր, անձադ խարիլ իւթ թապիլ'ա օ-
լան պիր գուվլէթ իլէ ատէմին հայաթլընն թէպալիլ
օլունմալը, վէ ենիի պիր մէպալէ իլէ 'էօմը թարի-
ղինէ գատէմէլէն օլմալը տըր: Թա'պիլլի ալսէրլէ,
ինսանտա պիր բուհանի հայաթ պաշտամալը տըր:
Բուհիլ Գուտտ ատէմտէ 'ամիլ օլուր, վէ անըն
գուլիլէթի իլէ ատէմտէ Ալլահն հայաթլընա միւ-
շտալի մուգատտէտա պիր մուհապլէթ հայաթլը
պաշտար: Նէֆի 'էօմըլ իսթամա էրիպ, 'Բրիս-
տոսա օլան մուհապլէթ 'էօմըլ պաշտար: Էսքի
ատէմի 'ամէլլէրի իլէ սօյունուպ, իմալիլինին սու-
րէթինէ կէօրէ պիլիկտէ եէնիլէնմիշ վէ 'էօմրտէ
թէպալիլ օլմուշ թաղէ պիր մալուգ օլուր:

2. Պու հալ Զա'ալ օլուր: Թէպիլլի վէ քէֆարէթ
հաղընտա հաղտըղմըզտա զիքը էյլէտիլիմիլ սըրր
նէլինտէն օլան 'ունսուր' պուհտա տահա զիյատէ
կէօրիւնիլլէր: Բուհիլ Գուտտ գատիր Ալլահ օլա-
րագ, ատէմտէ Զա'ալ սաքլին օլուր, Զա'ալ իլլէր
վէ ատէմի թէպալիլ էտէր, պիլմէյիլ. Էթէր քի
վաղըմ' մէյտանտա տըր: Ինսան պուհա պա'ղէն
միւթթալիլ վէ պա'ղէն միւթթալիլ օլմայարագ մա-
լիք օլուր: Պու պիր խայալ տէյիլ տիր, վաղըմ'
օլտըղըն Նէմ Բ. Մուգ., Նէմ միլեօնլարձա ատէմ-
լէրն խրիսթիյան թէճրիպէ ի շախիլլէրի թաու-

տիլ էտիյօր, պիլա չիւղիէ պու գատար ատէմլէրին
եանըմալարը գօլայ տէյիլ տիր: Նիկոպոստ Անա
սիւ'ալ էտիյօր, «Պու շէյլէր Զա'ալ օլուր:» Էֆէն-
տիմիլ ճէվապ վէրիյօր. «Բիւղիկտար իսթէտիլի եէրէ
էտէր, վէ անըն սէսլին իլիտիրսին, լաքլին նէրէ-
տէն կէլիլ նէրէյէ կիթտիլին պիլմէզտին, Բուհ-
տան տօղմուշ օլան քիմսէ պէօյլէ տիր:» Պիր թօ-
խուլմը մուրտար պիր թօփրաղա էքէրսին, անտէն
վէք փարլագ մէյվլէր չըգար. պու Զա'ալ օլուր,
քիմեակէր պուհը քէշֆ էտէմէյօր. լաքլին վաղըմ'
մէյտանտա տըր: Պէօյլէ տալիլ Բուհիլ Գուտտ
քէլալմըն հայաթ թօխուլմը իլէ նափաք պիր գալսէ
կիրէր, վէ օլ գալստէ էստիլ վէ քիւլլի պիր թէպ-
ալիլաթ մէյտանտա կէթիլիլ, նափաքտան փաք վէ
ֆասըգտան սատըգ պիր էվլատ Ուլլահ չըգար:

3. Թէճֆէթի Գալա Զէ' օլուր, ետիստ եէնի տօ-
ղան ատէմտէ Զէ' հալ վաղըմ' օլուր: Նիլլէր զանն
էթմիլլէր քի, պիր ատէմ եէնիտէն տօղտու մը,
քեամիլ վէ մուգատտէտա օլուր. վէ արթըգ կիւ-
նահ օլ ատէմտէ ալա պուլունմագ վէ պուլուն-
մամալը տըր: Պու ֆարզ Նէմ տօղրու, Նէմ եան-
լը տըր: Էվլէթ, «Բուհտան տօղմուշ օլան ա-
տէմ կիւնահ իլլէմէլ... վէ իլլէմէյէ տէ գատիր
տէյիլ տիր:» 1 Յուլի. 3. 13: Լաքլին 'այնի շէյլին
'աքսիլին 'այնի զալ իտալի'ա էտիյօր, «Էկէր
կիւնահըմըզ Լօգ տըր տէր իսէք, քէնտիլիլ
ալտատըրըզ վէ հաղիլաթ տալիլ պիլստէ տէյիլ
տիր:» 1 Յուլի. 4. 8: Պաղըլար պու թա'պիլլի
մաղլիյէ համլ էտիյօրլար, լաքլին 'իլմ'ի սարֆ օղու-
յանլար պիլլէրլէր քի, ֆիլիլ հալը հաղըր տըր: 'Այ-
նի պապլըն 10նձը այլթի կէշմիլէ 'ալիտ տիր, ետ-
նի «Էկէր կիւնահ իլլէմէմիլիլ տէր իսէք», էօյլէ իսէ
պու իքի թա'պիլլի Զա'ալ անլապալմ', չիւնքի ի-
քիսի տէ հաղիլաթ տըր: Տիւնեատա իքի թա-
ղըմ' տօղթօրլար վար տըր, մահլիլ վէ ճահլի:
Պաղը տօղթօրլար եարալարը մէլիճմ վէ եաղլար
իլէ եիւղտէն սաղալտըրլար, վազա'ա աղ պիր վա-
ղըթ իլիւն օլ եարալար կէօրիւնմէղլէր, լաքլին
պիրաղտան թէքրար տահա գուվլէթլէ գուհուր է-
տէրլէր. մահլիլ տօղթօրլար իսէ եարայա պա-
ղալար, վէ օլ ատէմին գանընտա օլ եարանըն
միգրօպլարըն կէօրիւլլէր, օլ սէպէպալէն միգրօպ-
լարը էօլալլարմէք իլիւն իլլէրտէն 'իլաճլար վէրիլլէր
վէ եարալար քէօքտէն քէսիլլիլ: Լաքլին 'այնի քիմսէ
րահաթ օլտըգտան վէ գանը թէմիլլէնտիքտէն սօն-
լա, էլինտէ օլան պիր պըշաղ եարալարըն 'այ-
նի մահլիլ տօղթօր պու տէֆ'ա իլլէրտէն 'իլաճ վէ-
րէրէք թէտալիլ էթմէլ, չիւնքի 'իլլէթ իլլէրտէ
տէյիլ տիր. անը տիլարտան թէտալիլ էտէր, վէ
եարա սաղալըր:

Իշխէ Բուհ իւլ Գուստըն իշի պուս տըր. Օ՝ հէ-
նի տօղուշ իլէ ատէմին ճանընտա օլան կիւնան
միգրօսլարընը էօլտիւրիւր, արթըդ օլ ատէմ իշէր-
տէն չըդան պիր կիւնան էատմէզ, չիւնքի իշէրիւ
փաը տըր, թառմիմ հա թէսալվուր իլէ կիւնան
իշէմէյէ դատիր տէյիլ տիր, չիւնքի էօյլէ պիր
մագսէտ հա արդուսը հօդ տըր, Լաքին զաֆիլէն
խաթատա թութուլապիլիւր իսէ, 'աջնի Բուհ իւլ
Գուստ քէնտի պէլէսանընը օլ խարիճտէն կէլէն
հարայա սիւրէր վէ շիֆա վէրիւր: Եէնիտէն տօղան
տտէմաէ կիւնան 'ատէթ օլամազ, տահա տօղու-
սու Եէնիտէն տօղան արթըդ կիւնանքեար տէյիլ
տիր, անճազ սալիւ տիր: «Կիւնանքեար» լուղէթի
չօդ էյի պիր լուղէթ տիր, անըն մա'նասը կիւնանը
քեար էտինէն տէմէք տիր, Լաքին միւ'մին կիւ-
նանքեար տէյիլ տիր, անճազ սալանքեար տըր:

Յովհաննէս առաքեալ պուսը տահա աչըդ իլան
էտիյօր, 'աջնի բիսալէտէ «Եօլիւմէ սէպէպ օլան
կիւնան վար վէ 'էօլիւմէ սէպէպ օլմայան կիւնան
վար» տէյօր Յովհ. Յ. 16. 17. Եփլէթ, Եէնիտէն
տօղան պիր քիմաէ էօլիւմէ սէպէպ օլան պիր կիւ-
նան իշէմէյէ վէ իշէմէյէ տախի դատիր տէյիլ տիր,
Պետրոս վէ Յուզանըն կիւնանլարընը թաթպիլ
էյլէ, Ֆարզընը կէօրէճէքսին:

4. Եէնիտէն տօղուշն «Եպէպէ քիմ տիր: Բուհ
իւլ Գուստ քէնտի տիր. Յովհ. 3-6: 1. 13:

5 Եէնիտէն տօղուշն Լաքինսը նէ տիր: Վա-
սըթասըդ պիր չէյ օլմայօր: Պու տիւնեատա Եէնի
տօղուշն վասըթասը իսէ, իման վէ թէվպէ օլտը-
ղընը Բ. Մուգ. թաթիմ էտիյօր: «Ամմա հէր քիմ
անը դապուլ էթտի իսէ, անլէրէ, Կա'նի իսմինէ
իման էտէնլէրէ Եվատ Ուլլան օլմաղըղա սէլանի-
յէթ վէրտի»:

7. Եէնի տօղուշ լաղըմ մը տըր: Եֆէնտիմիլ-
տէն սիւ'ալ էտէլիմ. Օ տէյօր. «Հապիդաթէն հապի-
դաթէն սանա տէրիմ քի, Եէնիտէն տօղմայընճա
մէլէքիւթ Ուլլանա կիրէմէզսին» վէ թէքրարայօր,
«Սանա Եէնիտէն տօղմանը լաղըմ տըր տէտիլիմէ
թէ'աճճիլալ էթմէ» Յովհ. 3. 3-7:

Իշխէ Փէտէր Ալլան սէնի թէտրիւր էտիյօր, Օ-
ղուլ Ալլան դանընը տէօքիւյօր, վէ Բուհ իւլ Գուստ
Ալլան սէնի թէճտիա էտիյօր: Էյ տօթիւմ, տա-
հա Ալլան սանա նէ էթսին, նէ լաղըմ իտի քի
սէնին իշիւն էթմէտի, սէնի դապուլ էթմէյէ պէս-
լի պուզաղընը դուրպան էթմէյէ, սանա Եէնի լիլ-
'աթ կիլտիրմէյէ հաղըր օլան սէմալի Փէտէր դօլ-
լարընը աչմը, սալթ պիր տէօնմէնէ պէքէյօր:
Տօթիւմ, տէօնտիւն մի, Եէնիտէն տօղտօլն մը,
խէլաս օլտմն մը:

ԻՆՃԻԼԻ ՔԻԼԻՍԵԼԵՐ

ԲԻԻԹԱՆԻԱ ԲՈՒՀԱՆԻԼԵՐ ՄԻՈՒԹԻԻՆ
ՄԷՃԼԻՍԻՆԻՆ ԲԱՓՈՐԹԸ
(Երբ. «Աւետարան»-էն լծմալ)

Բիւթ. բուհանլէր մէճլիսի պուս սէնէ Մայիս
15/28տէ Տէրիսա'տաթէթաէ ին'իդատ էթմիլ օ-
լուպ, պիր հաֆթա տէվամ էյլէմիլ տիր:

Մէճլիսին ա'ղալարը աթի իւզ զիքը քիլիսէլէ-
րին չօպանլարը վէ մուրախիսալարընտան 'իպարէթ
խաթ. Ատափաղարտան չօպան Վեր. Յ. Ճէճիլեան,
մուրախիսա' Յ. Տայլէրեան, Իղմիստէն' չօպան
Վեր. Փ. Իսկէնտէրեան, մուրախիսա' Յովհ. աղա
Մօմճուհան, վէ գաւստըն ազգապետի Կարապետ
էֆ. Գոնտայեան, Իղմիրտէն' չօպան Վեր. Յ. Թաշ-
ճեան, Լանկատան (Իսթանպուլ) մուրախիսա' Տի-
րան էֆ. Մարտիկեան վէ Միհրան էֆ. Մարգար-
եան, Կ. Պոլսոյ Հայ Աւետ. քիլիսէլէն չօպան Վեր.
Ա. Շմուսեան, մուրախիսա' Տօղ. Մատթէոսեան
վէ Նշան էֆ. Գոնտայեան, Պաղչէճիքաէն' վա'ըղ Պատ.
Ս. Մանուկեան, Պիլէճիքաէն' մուրախիսա' Յ. Մօրճիկ-
եան էֆ., Պրուսատան' վա'ըղ Պատ Յովար Արապ-
եան, մուրախիսա' Մարգիս էֆ. Ջարիֆեան վէ
Մկրտիչ էֆ. Շահանկիրեան Վեր. Յակոբ Թաշճեան
բէլա, վէ Նշան էֆ. Գոնտայեան քեաթիլ, վէ Վեր.
Յովսէփ Ճէճիլեան քեաթիլ մուսալլինի ինթիսալ
էտիլաթ:

Մէճլիս' պա'ղը զաթլարը թապի'ի վէ պա'ղըլա-
րընը տա ֆախրի ա'ղա օլմազ իւզլէ տա'վէթ էթ-
տիքտէն սօնրա, Ազգապետ Յակոբ էֆ. Պօյաճ-
եանա' մէճլիսին միւշարիլէյին սայէսինտէ պաշ-
լամը իտիլինի իխպար, վէ միւմքին մէրթէպէ չօդ
քէրրէ քէնտի հուզուրը իլէ մէճլիսի միւշէրէֆ
զըլմասընը թէմէնի էթմէք իւզլէ, բէ'իս վէ քեա-
թիլալտէն միւրէքքէպ հէյէթի, միւշարիլէյին նէլ-
տինէ կէօնտէրալ: Էրթէսի կիւն Ազգապետ Յակոբ
էֆ. Պօյաճեան մէճլիսի թէշրէֆ էտիլ, մէճլիսին
սայէ ի Շահանէտէ իճթիւմ' էթմիլ իտիլինի, վէ
թէմատի ի 'էօմ ի հաղրէթ ի Փատիլահի իշիւն տու-
'ալար 'արլ էթմէքլիք վաղիֆէ ի մուզատտէսէսի
օլտըղընը հուզգարա իխթար էյլէալ:

Լանկա չօպանը Վեր. Գ. Տօմպալեանըն թէն-
լիքէլի պիր սուրէթտէ խաթթա տիւշմիւշ իտիլինի
հէյէթ անլայարազ, քէնտի էսէֆինի վէ իշթի-
րաքը հիսսինի կէրէք Վեր. Տօմպալեանա վէ կէ-
րէք անըն քիլիսէլէն բէսմէն թէսլիլ էթմէյէ
գարար վէրտի:

Կէլէն սէնէքի մէճլիստէ թա'իւն օլունմուշ օ-
լան պա'ղը դօմիսիօնլար քէնտի բափօրթլարընը

Թագաւոմ էթաւելէր Շէօյէքը, Բիւթ. բուհ. մէճլիսի իշխան պիր Նիզամնամէ Թէհրիյէ Էտէճէք օլման հէյ'էթ պաղը շէյէք հաղըրլաւըղընը, վէ լաքին հաղա իշխանի իքմալ Էտէմէտիյէն, Բէ-բաշի իշխան Թա'նին օլունան դամիսիօն մէս'էլէյի խալլի միւթաւա'ա էթաիքտէն սօնրա, լաղըմ կէլէն աղէյի Թէտաւրիք էթմէքլիյին միւշքիւթը սէպէպիւնտէն հէնի պիր Թէշէպալիւստէ պուլունամաւըղընը, վէ Պալատէթ խըմմէթլէրինին միւթթաւըմ օլմասը իշխան ալաշիւնէճէք հէյ'էթ պաղը, շէյէք Թէտաւրիք էթմիշ օլտըղլարընը, լաքին քէնաի իշլէրինի հալա իքմալ Էտէմէտիքլէրինի պէյան էթաիլէր, Հէր իւշ դամիսիօն պու սէնէ տաիսի քէնաի իշլէրինէ աշվամ էտիպ, օլ իշլէրի իքմալա սա'յ Էտէճէքլէր ար :

Գալա ի Սուլթանիյէտէքի Խնճիլի ճէմա'աթ պիր հէնի քիլիսէ պինասը ինչա էթմէք մագսէտինտէ օլտըղլարընը պէյան իլէ, Միւթթիւնըն քիլիսէլէրէ պու մագսէտէ ի'անէ էթմէլէրինի Թալիյէ էթմէսինի Թէմէնինի էթաիլէր : Միւթթիւն մագսէտի Թա'սին վէ ի'անէ էթմէլէրինի քիլիսէլէրէ Թալիյէ էյլէտի :

Քիլիսէ աղասը օլմայանլարըն չօճուղլարընը վաֆթիլ Էտիպ էթմէմէքլէք խուսուսընտա Բիւթ. Միւթթիւնըն միւթթաւըմ պիր ուսուլ իթթիլ խալ էթմէսի Թալէպ Էտիլալի իսէ տէ, պու սէնէ պու պապտէ պիր Թէպիլլաթ իճրա Էտիլմէյիլ, անճապ Գործ. Ժողովըն կէլէճէք սէնէ մէճլիսիտէ գըրա'աթ Էտիլմէք իւղրէ իքի մէգալէ Թէտաւրիք էթաիլմէսի, վէ մէս'էլէնին անտէն սօնրա Թա'նը միւղաքէլէյէ ալընմասը դարարկիր օլտու :

Իզմիա Գաւառ. Ժողով Պատ. Ստեփան Չօրիկ-նանըն պու սէնէ պիր Աւետարանիչ մաղամընտա Թալիսիսինէ տա'իր Գործ. Ժողովըն վէրաիյի դաւարը անլայարագ, վէ միւսմիլէյիլին Թալիսիսի չիմալէքի հալտէ պիր բէսմի հէյ'էթ Թալիսիսի օլունմըն պիր չօպանա չիմալիլէք լիւղում կէօրիւլմէտիյինի նաւալը ի'թիպարա ալարագ, մէքլէր դարար 'ալէյինտէ փրօթէսթօ էյլէտի : Մէս'էլէ ի մէքլէրլէրին մէճլիս Թալիսիսիտէն Թէքրաքէն Թա'նը միւղաքէլէյէ ալընմասըն մէճլիսին 17 բէյտէն 11 թալէպ էթմիլէր իսէ տէ, մէքլէր բէյ սիւլիւսան օլմասըղընտան, մէքլէր Թալէպ բէտա էտիլմիշ տիր : (Պատ. Չօրիկեան, օլ հաթթանըն Փէնճէնպիսի կիւնիւ Էօյլէտէն սօնրա Պալլա Հաուս 'իպատէթլանտէսինտէ միւղաշլիր Թալիսիս Էտիլմիշ տիր) :

Պալլա Հաուստա 'իպատէթ Էտէն պիրատէլէ-

րին ալըն պիր քիլիսէ Թէշքիլ էթմէսի մէս'էլէսինի միւթաւա'ա իշխան կէլէն սէնէ Թա'նին օլունան դամիսիօնըն բաիօրթը հուղուր մէճլիսէ Թալիսիս Էտիլալի : Պու դամիսիօնըն աղալարը աթիլտէքի էթէնալիլէր իսի. Վեր. Տօգ. Պօէն, Վեր. Յ. Ճէ-ճիլէան, Վեր. Տօգ. Հէրիք, Վեր. Տօգ. Չէյմպըրս վէ Սըշալ Էփ. Շմաւոնեան, Լաքին Վեր. Ա. Շըմաւոնեան մէքլէր բաիօրթըն գըրա'աթընտան էվլէլ, Կ. Պոլսոյ Հայ Աւետ. քիլիսէ Թալիսիսիտէն ' պիր Թա'նիլաթ օգուսագ իսթէտիյինի պէյան էյլէտի : Բէ'իս օլ Թա'նիլաթըն' բաիօրթըն օգուսամալընտան սօնրա, գըրա'աթ Էտիլմէսի միւլնասիպ իտիլիյինի ի'ան էթմէսի իւղէրինէ, Վեր. Շմաւոնեան էլինտէքի Թա'նիլաթըն սօֆրա իւղէրինէ դօյարագ, իրյատէթլին միւսա'ատէսիլէ մէճլիստէն միւթթաւալաթ էյլէտի : Մէճլիս մէքլէր բաիօրթըն օգուսայարագ, անը աիլէր պիր դամիսիօն հէվալէ էթմէյի, վէ անլէրին պու 'րա-փօրթըն միւթաւա'ա իլէ մէս'էլէնին Թէսիլիյէսի իշխան պիր Թա'նիլ Թալիսիյէ էթմէսինի դարարալա-արտըն : Պունտան սօնրաքի իճթիմա'ա պու հէնի քիլիսէ Թէշքիլ մէս'էլէսինի Միւթթիւն մէճլիսինէ 'արդ էթմիշ օլման, հա'նի Պալլա Հաուստա 'իպատէթ Էտէն պիրատէլէր մէճլիստէն մէս'էլէլէրինին քէնալիլէրէ ի'ատէ Էտիլմէսինի Թէմէնինի էյլէմէլէրի իւղէրինէ, մէճլիս մալիսի իճթիմա Էտէրէք, մէքլէր Թէքլիֆի 'արիլ ու'ամիլ միւթաւա'ատան սօնրա, անը դապուլ էթմէյէ, վէ պու խուսուստա անլէրին արդուսալարընը վէ անա միւթէ'ալիլ էվրալէրինի քէնալիլէրէ ի'ատէ էթմէյէ պիլիթթիֆագ դարար վէրաիլէր :

Ենիճէ քիլիսէսի քէնաի մէսարիֆինի քէնաիլի Թէտաւրիք Էտէճէյինի կէլէնլէրտէ ի'ան էթմիշ իտիլ իսէ տէ, պու սէնէ մալիլէճէ միւղայագատա պուլունաղընը 'արդ իլէ հիշ տէյիլ իսէ պու սէնէ իշխան միսիօնէրլէրտէն քէնալիլէրէ 12 լրա դատար ի'անէ Էտիլմէսինէ Թէվասիւթ էթմէսիսի մէճլիստէն բէճա էթմէք իւղրէ պիր մէքթուպ կէօնալմիշ օլուպ, մէճլիս միսիօնէրլէրէ միւրաճա'աթ էթմէքտէն իսէ, քիլիսէլէրէ վէ ֆէրալէրէ միւրաճա'աթ էթմէյի Թէնիսիպ էյլէտի, վէ օրատա Թալաղ ուղալարընլարագ, հուղալարըն պու մագսէտէ վէրաիլի ի'անէ 439 դըշ, օլտը Սա'իր ֆէրալէրին վէ քիլիսէլէրին վէրէճէյի ի'անէյի իսիպ Էտէրէք, Միւթթիւն խալլիտարըն Թէսիլմ էթմէքլէք Միրիճան աղա Գալիաղեանա հէվալէ Էտիլալ :

Միւթթիւնըն սանաղքէրարը Յարութիւն էփ. Կոստիքեան աթիլտէքի հիւսալը Թագաւոմ էյլէտի :

Իրաւ, 1906 հիստալընտան 3,887 ղշ. Գալաի Սուլթանիւյէտէ պիր պիրատէրտէն 34, Բերա ճէմա'աթընտան 353, ճէմ'ան 4,294: Մէսաբէֆ. Վեր. Իսկէսէրեանըն Խոլճուլուգ մէսարիֆի 108, Պաս. Ս. Մանուկեանըն Խոլճուլուգ մէսարիֆը 840, Իգմիտ տա'իրէսի միւսպէշշիրի իշիւն 2,700, Գալաի Սուլթանիւյէ վա'ըզընա վէ սա'իր մէսարիֆ իշիւն 1,346, ճէմ'ան 4,294:

Յունիս 3 փաղար էրթէսի էօյլէտէն սօնրա, վա'ըզ վէ մուրախսաղար քէնտի քիլիսէլէրինին րափօրթլարընը օգուսուլար:

ՔԻԼԻՍԵԼԻՐՏԵՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ (Վէր. Յ. Գ. Պէլլէ-Էան, Նիկիէ)

Նէվէհը. Պուրասը Գալաիէրիէնին 16 սա'աթ զարպընտա օլուպ, էնալիսինին անճագ 200 խա-նէսի դատարը էրմէնի տիր:

Ինճիլ իշի պուրատա րուպ' 'ասը մուգատաւմ պաշլամըլ օլուպ, պու կիւն անճագ 13 խանէ գա-տար Փրօթէսթանն վար տըր. պուսա 'իլալէթէն 3 խանէ տէ Բուլմ Փրօ. վար տըր: Քիլիսէ տ'գա-լարը 14իւ գիւքիւր օլմագ իւզըրէ, 29 տըր. 1,800 ղշ. րուհանի վէրիլէրի օլուպ, 500 ղշ. դատար տախի մէսարիֆաթ ք սա'իրէ իշիւն վէրիլէր. 10 դատարը Փրօթէսթանի օլմագ իւզըրէ, 26 չալիրալի պիր մէքթէպլէրի վար տըր: Նէվէհընէ 20 Ա. Է. Կաթէր կէլիւր իսէ տէ, պուսըն 12սի Բուլմար, 2սի Լուս., վէ ճըր տախի Փրօ. իշիւն տիր. իւքիւ-տէն պէրու օն դատար ինճիլէր պուրատա չալըշ-մըլար: Միւլթէ'ալլէմ օլանլար նասիր Վա'ղա խա-րիճտէն օլանլար իլէ պէրապէր, վասաթ հիսապ իւզըրէ, 90, վէ տէրաէ 23 դատար քիմսէլէր կէլիւ-րէր. պիր քիլիսէ պինալարը, պիր մէքթէպ օտա-լարը վէ պիր տէ վա'ըզ խանէլէրի վար իսէ տէ, Կաթէր քի նէ մէքթէպ օտաարը վէ նէ տէ քիլիսէ պինասը 'իսպաթէթխանէ սալըմաղա ապա մու-վաֆըզ տէլիլ տիր. հէր իւքիսի տէ 'ատի վէ վէճ-մուրաէ տիր. պու ճէմա'աթ Գալաիէրի քիլիսէսի-նին չիւ'պէսի տիր:

Պու ճէմա'աթ հագզընտա տախի տէյէճէլէրի-միլ տիրէր մաշալլէր հագզընտա տէյիլմիլ տիր. թա'լիմ ու թէրպիլէ սուսն հալտէ օլուպ, Ինճիլ ուզընտա ֆէտաքէտարըլ ալ տըր, վէ էսէֆ իլէ տէրիլ քի, պու ճէմա'աթըն արասընտա էօթէտէն պէրու նիֆագ ու չիւ'պէ չօդ տէֆ'ա էքսիք օլմա-մըլ տըր: Խուսուսա վա'ըզլարընա գարշըր կէօս-թէրիլմիլ օլան զայր ի ճա'իլ մու'ամէլէ րուհանի իշէ չօդ զիյան վէրմիլ տիր:

Պու միւստէպէթլէ նիլէ ճէմա'աթլարըմըլ

մէյանէսինտէ զուհուրա կէլմիլ օլան չու էսէֆէն-կիլ հալըն ալ սէպէպինի զիւքր էթմէք իսթէրիլ, չու իւմիտ իլէ քի անլէր պու պասպտէ ալըզ օ-լուպ, րուհ. իշին վէ քիլիսէնին զիյանընա պա'տի օլմագտան ֆարիլ կէլէճէլէր տիր: Պիլէ էօյլէ կէօրիւնմիւշ տիր քի, նիլէ սըրալարտա Վա'ըզ զալլասըլ տէնիլէն պիրատէրլէր արասընտա Կէքաիկէրի 'ալէհինէ հիւքմ սիւրէն նէֆուսինիլ վէ 'ատալլէթ նէթիճէսի տիր. պիր վա'ըզըն պիր Կէրէ կիլմէսինաէն էվլէլ վէ Կո սօնրա, պու միսիլլիւ նալալըզ հիսպիլթա մալիք օլան պիրա-տէրլէր պիրիպիլի 'ալէհինէ իշէմէքտէ իւքն, էօյլէ սըրալար օլուպ քի' պիթարաֆ օլան վա'ըզ հագիզաթէն խայրը վէ խաթըր իշիւն պէյան ք էֆ-քէտար էթմէյէ մէճպուր օլուպ: Իշթէ պու պի-ղարաղանէ օլան պէյանաթ տըր քի, օլ հալի-դաթա գարշը օլան թարաֆը վա'ըզա տա գարշը էալիյօր. վէ սէն արթըլ նէ էտէրաէն էթ, անլէր քէնտիլէրճէ հիւքմիւ վէրմիլ տիրլէր: Վա'ըզ թա-րաֆ թիւթույօր, կիլմէլի տէրլէր:

Իւլլէ-պ. Պու մաշալ Նէվէհընտէն տէօրթ վէ Գալաիէրիէտէն 12 սա'աթ ուղագ օլուպ, սէքէնէսի թիւրք վէ Բուլմարտան 'իսպաթէթ տիր: Ինճիլի իշ իւրկիւպտէ սէնէլէր էվլէլ պաշլամըլ իսէ տէ, պիր միւստէթ տէվամ էթտիքտէն սօնրա սէօլիւն-միւշ տիր, լաքին սէվիլիլիլ քի, պուստան 10 սէնէ մուգատաւմ թէքրար քէնտիլիլիլտէն պիր դաշ Կէրլի պիրատէրլէրին զայրէթիլլէ ինկա օլուս-մըլ տըր. վէ պու կիւն 120 նուֆուստան իսպա-րէթ պիր Ինճիլի ճէմա'աթ վար տըր. քիլիսէ տ- 'գալարընն 'ատէտի 23 օլուպ, պուսըն 14ի գիւքիւր վէ 14ի իւսաա տըր: Պուրասը տախի Գալաիէրիլէ քիլիսէսինէ չիւ'պէ տիր: Բուհանի վէր-կիլէրի 12 լիւրա օլուպ, պուստան մա'տա մէք-թէպ, թէպլիլիլ պէշարէթ վէ սա'իրէ իշիւն տալի 10 լիւրատան զիյատէ վէրիլլէր: Օլլան վէ զըզ չալիրալէրտէն 'իսպաթէթ պիր մէքթէպլէրի վար տըր. կէչէն սէնէ պիր տէ մէքթէպ ի 'ալի մէյաա-նա կէթիլմիլլէր իսէ տէ, էսէֆ էտէրիլ քի մու-վաֆֆալիլլէթ իշիւն իւմիտլէրի պօշա չըզմաղ-լէ, ինթիմալ քի պու սէնէ անը թէրք էտէճէլէր: Ընէմա'աթ էնիլ էանաֆ սընֆընտան օլուպ, պիր ի-քի իսթիսնա իլէ զայրի միւլթէ'ալլէմ տիրլէր. կէ-րէք տէրաէ վէ կէրէք վա'ղա կէլէնլէր վասաթ հի-սապ իւզըրէ 83 տիր: Չօճուզլար իշիւն տէ ալըլ Կիր. մէքթէպի օլուր Շիմալիլի վա'ըզլարը միւսպէշշիր Քիրիեօս Սիրինիտի տիր. մէքուլմ պիր դաշ տէ-նէտէն պէրու պուրատա զայրէթլէ իշէմէքտէ տիր. պուստան ապտէմ պիրատէրլէր մինպէրիլ քէն-տիրլէր իսպաթէ էտէրլէր իսի:

Իւրկիւսկ ճէմա՛ւթը իշխան մուճիպի սիւրբութեան հալէքաւէն մա՛տաւ, շիւտիքի հալստէ տէքէճէք պիւր չէյմիւղ եօզ տըր։ պուրատա պիւր Կիրակի դաւաւը, օլ կիւն 3 խրամէթ իճրա էտիլտի։ Իւշիւն տէ տէ պիւթիւն ճէմա՛ւթ խաճիչէ հաղըր պուլուսուպ, Գէլամը իշթիյապլէ տինդմէքատէ խալէր։ Կէճէ խըամէթի պաշլըճա սուլա վէ թէրէնիւմ մէճիլիս օլուպ, գատըն վէ էրքէք ճիւմիշէ սի պիւր ֆարս սըրա իլէ պիւթիւն խըամէթէ իշթիլաք էյլէտիլէր։ Անլէրին պուլ արզու վէ շէվգինի կէօրմէք ֆիլհագիլատ իէք խօշ իտի։ Դօմր վէ թէ՛նսիլէրի էյի, վէ թէրազըր իշխան արզուքէշ տիլէր։ Եփէյի վազթատան պէրու պիւր բուհանի ուշանդըր պաշլամըշ օլուպ, հալա տէվամ էթմէքտէ խալիլինի սէվինճիէ միւշահատէ էթտիք, շու գատար քի Օրթոսօգսլար թարաֆընտան էփէյի մուխալէֆէթ վար տըր։ Վա՛րը Եֆնին իշարընա կէօրէ, օլ 120 նուֆուզըն 20աէն զիյատէսի պիւր այ դարֆընտա զամմ օլուսմըշար տըր։ Պու ճէմա՛ւթ հէնուզ թաղէ օլուրընտան, տինճ վէ խմիւտալիշ տըր։ Տուլա էտէրիք քի պուլ ճէմա՛ւթ նիչէ ճէմա՛ւթլարըմըղըն սօնրատան տիւշար օլմուշ խալըլէրի բուհանի գալտըրըրգտան պէրի օլարադ, կիւնտէն կիւնէ Բապըրմըղ Յիսուս Գրիստոսըն ինայէթինտէ քէսալ թէրազըր էթսինլէր։

Նէկտէ. Պուրապը Գայսէրիտէն 24 վէ Պաղտատ խաթթընըն եէթիշմիշ խալիլի էրէյիտէն 14 սա՛ւթ ուղադ օլուպ, 250 խանէսի էրմէնի տիւր։ Սուրը Գրիգոր Նազիանընըն տօթու Սուրը Բարսեղ թարաֆընտան անա Եպիսկոպոս թա՛հին օլուսուպ տա, Գրիգորըն սուսըր, աղաճաւը վէ Գապիւր պիւր մահալէ քէնտիսինի թա՛հին էթմէսինտէն տօլալը անա ինճինմիշ խալիլի վէ էլէլմ Հասա Բէօյ թէսմիյէ օլուսան Ուսիմա՛ Նիկտէտէն ալթը սա՛ւթ ուղադ տըր։

Ինճիլ իշի պուլ շէհրատէ կարըմ՝ ապր էվիլէ պաշլամըշ իտէ տէ, պուլ կիւն անճադ 15 խանէ գատար Փրօթէսթան վար տըր։ պուլըն պիւր միալինտէն զիյատէսի իտէ, ֆարսը ֆարսը վազթարտա ախէր մահալէրէ հիճրէթ էթմիլլէր տիւր Բուսլարտան տալի եէտի խանէ գատար վար իքէն, շիւտի անլէրտէն սալքի հիշ գալմամըշ տըր։

Քիլիստէ ա՛ղալարը՝ 17սի գատըն օլմադ իւղըն, ճէմա՛ն 29 տըր։ Գայսէրիյէ քիլիսէսինին շիւպէսի տիւր։ Չօճուզար իշխան 20-25 շալիւրալի պիւր մէքթէպլէրի վար տըր։ պուլըն նըսֆը գատարը խալիճտէն կէլիլէր։ Պուրայա 9՝ ատէտ Աւետիքի կէլիլ իտէ տէ, պուլըն 3իւ, 1ուս, 4իւ Բուսլար

իշխան օլուպ, 2սի տալի Փրօլար իշխան տիւր, Շիւտիյէ գատար օլան մէսարիֆլէրի մինպէր իշխան 15, մէքթէպ իշխան 5 լիւրա, 6 տալի թէպշիւր ի պէշարէթ վէ սա՛լիւրէ իշխան վէրիլլէր Դքէն, շիւտէն սօնրա պուլ գատար պիւլէ վէրէպլէճէքլէրի շիւպէլի տիւր։ Անլատըրմըղա կէօրէ, պիւր ճիւղի տէ իրապարընտան սարֆ էտիլլի իմիշ։ Շիւտիյէ գատար 7 վա՛րըլար պուրատա իշլէմիլլէր։ Քիլիստէ պինալարը եօզ տըր։ Մէվճուս օլան պինտ իտէ ինշատընա թէշէպլիւս էտիլմիշ, ամմա եարը պուշուզ գալմըշօլան պինանըն ալթ դըսմը տըր քի, խըամէթէ հիշ մուվաֆըր տէյի տիւր։ Պինանըն պուլ գատարընա 400 լիւրա գատար կիթմիշ տիւր, պիլմէյիլ քի նէտէն պուլ հիսապսըրըր գուհուր էթմիշ տիւր։ Պիղէ էօյլէ կէլալի քի, էկէր իւք վազթարտա պուլ գատար պէօյիւք պիւր մէպլաղը պէօյէ դըսմէն եէրէ կէօմէճէք եէրտէ, ալթ դըսմը եաղըրըր պիւր մէքթէպ վէ իւսթիւնիւ տէ պիւր քիլիստէ եալիսալար իտի, հէմ աղիլանէ պիւր իշ օլմուշ օլուր իտի, հէմ տէ ճէմա՛ւթ պուլ կիւն միւնասիպ պիւր իպաւտէթիսանէյէ մալիք օլաճադ իտի։

Նիկտէ ճէմա՛ւթը իշխան էսէֆիմիլ տիկէր եէրէրտէն զիյատէ օլմուշ տըր։ շիւնքի հաղըր ճէմա՛ւթը սօն տէրէճէ զա՛րֆ վէ կէրի գալմըշ պուլտուլ, պուլուսն սէպէպլէրի իտէ պաշլըճա շուսա թիտէքիլէր կէօրիւնիւյօր։

1. Երկիրմիտէն զիյատէ խանէլէր ֆարսը ֆարսը վազթարտա ախէր մահալէրէ նաղըր մէքտան էթմիլլէր տիւր։

2. Պա՛ղը ա՛ղիլէ վէ էֆրատ Ինճիլի քիլիսէյի թէրքլէ կէրի կիթմիլլէր տիւր։ Պիւր քիմաէ սըրֆ գանըլընտան նաշի Լուս. քիլիսէսինէ կէրի կիտէր իտէ, պիւր շէյ տէշմէյիլ, լաքին էկէր պիւրի մէնաֆա՛ւթը շալիսիյատէն նաշի կիտէր իտէ, պուլ տա էսէֆ էտիլէճէք պիւր շէյ տիւր։

3. Պուրատա իշլէյէն պա՛ղը վա՛րըլար ալէյհիստէ կէօսթէրիլէն նախօշ մուլամէլէ, Պու միսիլլու մուլամէլէլէր ճէմա՛ւթ արապընտա նիշլէրին ֆիւթուր կէթիւրմէսինէ սէպէպ օլաղըր կիպի, խալիճտէ օլանլարա տալի էյի թէ՛նսիւր պրաղմամըշ տըր։

4. Թա՛լիս ու թէրպիլէյէ լաղըմ կէլէն էհէմմիյէթին վէրլմէմէսի, Պու ճէմա՛ւթ վաղթըլէ պիւր մէքրէզ հալինտէ պիւր մէքթէպ ի ալիլէ մալիք օլարադ, միւթէալլէմ քիմալէր մէյտանա կէթիւրէսիլլի իքէն, շիւտի էօյլէ ֆուրսաթլարըն պուլ լուսմատըրը իշխան Ինճիլի իշ փէք զա՛րֆ պիւր հալտէ պըրաղըմըշ տըր։

ԽՐԻՍՏԹԻՅԱՆ ՔԻՆԻՍԵԼԵՐ

— 0 —

Պուճուտան 16 սենյե էվկէլ Տր. Մօֆէթ՝ փայլնւ-
կեանի շէնրինտէ թէպչիրի պէշարէթ իշինէ պաշ-
լատը : 0 զէման օրատա թէք պիր խրիսթիան պիլէ
պուլունմատըղը հալտէ՝, էլեէվմ օրատա պուլունման
խրիսթիան ճէմա՛աթ 5,000 քիշիտէն զլյատէ տիր,
վէ՛կէշէն Յունիս այլնտա միւմալիէյ՛ Մ. Ամէրիգայա
միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էթտիյի էմնատէ, 50 'լւմի
լլահիյաթ մէքթէպի թալէպէսի տէ իշլէրինտէ օ-
լարադ, անա բասիմէ ի թէշէլի իֆա էթմէք
իւզրէ, 1,000ի միւթէճապիլլ քիմսէլէր պիր սա՛աթ-
տան տահա ուղապտա պուլունման չմէնտըֆէր
մէվլըֆինէ գատար անա բէֆադաթ էյլէմիշէր
տիր : Շէնրին չիմալ թարաֆընտա եէնի թէշքիլ
օլունմըլ օլան պիր քիլիսէ 400 քիշի պաճապ
պիր պինա ինչա էյլէմիշ տիր : Եէրլի միւնթէալիէր
լաղըմ կէլէն ազշէյի թէտարիք էթալէր : անլէր-
տէն պա՛ղըլարը եարըմ սէնէլիք վարիտաթլարընը
պու ուղուրա սարֆ էյլէտիլէր : Պու շէնրտէ վէ
Սէուլտա պիր ալտա 2,000 քիշի իմանա կէլմիշէր
տիր :

***

Էլեէվմ Ագաս ի Շարգտա իճրա էտիլմէքտէ
օլան միսիօնէր իշլէրինն պէլքի էն շայանը
սիդգաթը չիմալի Չինտէ վէ Գօրէտտա պուլու-
նուր : Օրատա շէնրէր էհալիլէրի սայքի թօփ-
տան խրիսթիանըղա կէլմէքտէ տիրէր : Տէօրթ,
պէշ կէնճ Ամէրիգալը պուճուտան 5 սենյե էվկէլ,
Սընչճուտա իսքեան էյլէմիշ իտի : Էլեէվմ անլէրին
քէնալիլէրին թէպչիրի պէշարէթ տա՛րիքսինտէ 80
քիլիսէ վէ 12,000 թապիլիլէրի վար տըր : Հէր հան-
կի պիր մէմէքէթ եախօտ միւտտէթ թարիխինն
պու գատար զըսա պիր զէմանտա պու գատար
պէօյիւք պիր թէպալիլաթ կէօսթէրէպիլէճէյի մէշ-
քիւք տիր :

***

Շու կէշէն իքի սէնէ դարֆընտա Կալկաթա
ճիվարընտա խասսիա վէ ձէնիէթ թէփէլէրինտէ էլ-
կէվմ վուզու՝ պուլմապտա օլան 'աճիպ ինթիսպա՛նը
բուհանինն պիր չօգ վասֆ ու թա՛րիֆլէրի էտիլ-
միշ տիր : Իշպու տա՛րիք ի թէպչիրիէտէ Ուէյլլի
Կալվինական միսիօնէրէր իշլէմէքտէ տիրէր : Օրա-
լարըն 250,000 նուֆուստան 28,000ի խրիսթիան
օլմուչար տըր 1905 իլէ 1906տա 7,871 քիշի քի-
լիսէ ա՛ղալըղնա դապուլ օլունմըլար տըր :

***

Ալմանիտա էհալինն մէյլի Գաթօլիքիքտէն
Փրօթէսթանըղա տըր : Սալնամէյի թանդիմ էտէն
դաթըն թէրթիպ էթմիշ օլտըղը իսթաթիսթիլ-
լէրէ կէօրէ, Փրօթէսթան քիլիսէսի Գաթօլիք քի-
լիսէսինէ մէնտուպ օլան չօգ քիմսէլէրի գապուլ
էթմէքտէ տիր : Շու սօն 16 սենյե դարֆընտա խա-
րիճտէն Փրօ. քիլիսէսինէ 73,980 քիշի կէլմիշ

օլուպ, Գաթօլիք քիլիսէսինէ կէլէնէրին մըղատըր
խէ 10,034 օլմուչ տըր :

***

Քիթապը Մուգատտէա Շիրքէթինն ախրէն
Հօնարատա վուզու՝ պուլան պիր իճթիմա՛նւ-
տա Ալասպտա քեա՛ն Սիլքիլք շէնրի եպիս-
կոպուր Տր. Սթրինկէր աթիաէքի հատիսէյի նապ
էթմիշ տիր : «Շիմալի սէվահիլի թա իլք զիյարէ-
թիմտէ եանըմա կէլէն իսթիյար պիր Էսքիմօլըլ
ապա ունութմալաճաղըմ : 0 պանա (Մատամ քի
'ալիս մէմէքէթտէ սաքին օլուչար իտինիլ, նի՛շիւն
տահա էրքէն կէլմէտինիլ. սիլ օ զէման պու միւթ-
տէտէն իսպէրտա՛ր մը իտինիլ, ' տէյիւ սօրունճա,
պէն 'Էվկէթ, պէն անը չօճուլըղմտան պէրու
պիլլը իտիմ, ' տէտիմ : Մէնտէն էվկէլ ապա ու էճ-
տատըն տալի իսպէրտա՛ր մը իտինէր : ' Էվկէթ,
անլէր անա վաղըֆ իտիլէր : ' Էօյլէ իտէ 'աճէպա
նի՛շիւն տահա էրքէն թէշիֆ պուլունմատընըլ,
Պէն՝ սիլ անա պիր գաճ գըլտան պէրու վաղըֆ սը-
նըլ տէյիւ գանն էտիյօր իտիմ. հալպու քի սիլ ա-
նա պու գատար ուղուն միւտտէթտէն պէրու վա-
ղըֆ իսիշսինիլ : Պու միւթտէ պիլլէ նի՛շիւն տահա
էրքէն կէթիլիլմէտի : Պէն 'ար ու հիճալ իլէ պա-
շըմ էյէրէք, Սլանն պիլի պիր խրիսթիան գալմ
մաղամընտա Գ. Մուգատտէա իշինի կիթտիքէ զի-
յատէ թէվսի՝ էթմէքիլէտէ գուլլանմատը իշիւն
սոււա էթմէքիլէտէն պաշգա պիր շէյ հալիմալ
իտիմ :»

***

Փրօթէսթան Եպիսկոպոսական քիլիսէսի քէն-
տինն Ամէրիգատա թէ՛սիս օլունմատընըն 300նճիւ
րէ՛սի սէնէ ի տէվրիյէսի միւնասէպէթլէ քիլի-
սէ թէվսիլաթ մազսէտիլլէ 1,780,000 աօլար թօփ-
լամաղըղա թէշէպալուս էթմէքտէ տիր : Իշպու
մէպալըն 867,450 աօլարընըն 88 էճնէպի մէմէքէթ-
լէրտէքի միսիօնէր իշլէրինն թալսիս էտիլէճէյի
իւմիտ էտիլմէքտէ տիր :

***

Մէշուր միւլէլիֆ վէ Չինտէ միսիօնէր օլան Տր.
Արթնր Հ. Սմիթս ախրէն տէմիշ տիր քի, «Չինն
խալա՛ն վէ թէրաղըրը իշիւն պու կիւն թօքիօտա Կ.
Խ. Շիրքէթի մա՛րիֆէթիլլէ պիր սէնտէ՛հէփ միսիօ-
նէրէրին պունճա սէնէլէր դարֆընտա Չինտէ կէօր-
միւշ օլտըղալը հէփ իշլէրտէն զիյատէ իշ կէօրմէքիլլէ
պիր ֆուրսաթ վար տըր : Տիւնտա թարիխինտէ հիշ
պիր զէման օլմամըլ տըր քի, պիր գալմըն պու
գատար չօգ կէնճէրի (20,000) թօլտան թա՛լիմ ու
թէրպիլլէ իշիւն տիկէր պիր մէմէքէթէ կիթմիշ օլ-
տուլար : Անլէր օրատա սնճապ Շարգլըլարճա մա՛-
րուֆ օլան դալէթ ֆէնա նէվտէն իլլալ վէ թէճրի-
պէլէրէ մա՛րուղ տըրլար : Վեր. Հալուլըր Սկիւ
ձօնաթընըն իրատը նուլթ էյլէտիլիլք իճթիմա՛տա
100 Չինն կէնճէր ալաղա դալըլ, խրիսթիանըլ-
ղը գապուլ էտէճէքիլէրին 'ալէնէն իլան ու պէյան
էյլէմիշէր տիր :

ՅՈՒՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տէրէսա՝ ապէ՛ւ. Խաբըիւայ Ը Շէհրիյարիյէ 'արդ Ը թա՛-
զիմաթ Ը 'ուպուտիյէ թքեարի զըմննտա Խըսիւլ Ը
Մըսըր Ապրպաա Հիւմի փաշա հազրէթլէրի կէչէն
հաֆթա Փէնճէնպիհ կիւնիւ Տէրիսա՝ առէթէ պիւմիւ-
վառէլէ տողրուճա մապէնի ի հիւմայունա 'ազիմէթլէ
մայիտէ ի սէնիյէտէ վէ հուզուր Ը Փատիշահիտէ պու-
լունարապ մազհար Ը իլթիֆաթ Ը Շէհրիյարի զմուշ
աղը: — Զաթ Ը հազրէթ ի Շէհրիյարիյէ Իթալիա
գրալը Յնճիւ Վիլլիթօր Էմմանուէլ հազրէթլէրի թա-
րափննատան 'արդ Ը մուխալէսէթէ մէ՛մուր պուշու-
րըմը օլան տէվլէթ ի միւշարիլէյհանն Պահր Ը
Սէֆիտ տօնանմաը գօմանաանը Ամիր. Պարօն տը
Պրօքէթի ճէնապլէրի՝ մա՛լյէթի զապըթմանըյէ կէ-
չէն ձիւմա՝ կիւնիւ տա՛հրէ ի ֆաթիւրէյէ պիւ՛ադի-
մէ Սէլամըգ բէսմ ի 'ադիսինի թէմաշա էյլէտիւք-
աէն սօնրա, Իթալիա սէֆիր ի քէպիւրի Մարքի Իմ-
փէրպի հազրէթլէրի վէ պա՛ղը սէֆարէթ մէ՛-
մուրլէրիյէ պէրապէր սուրէթ ի բէսմիյէտէ հուզու-
րը Շահանէտէ միւսուլ շէրէֆինէ նա՛լ օլմուշլար
աղը: Կէչէն Փազար կիւնիւ աղչամը անկէրէ Իք-
րամէն պիւր զիյաֆէթ ի սէնիյէ քէշիտէ էտիլէրէ, անտէ
վիւքէլա ի ֆիխամ վէ մապէնի ի հիւմայուն
մէ՛մուրիյնի մէտ՝ ուվլ պուլունամոգ շէրէֆիյէ միւ-
պահի օլմուշլար աղը: Պա՛տէհու միւշարիլէյհ Պա-
րօն Պրօքէթի ճէնապլէրի էրթէսի կիւն Տէրիսա՝ ա-
ռէթաէն հարէքէթ վէ 'ալտէթի միւնասէպէթիյէ
խաբիփայ Ը Շահանէյէ 'արդ Ը բասիմէ ի վէտա՝ էյ-
լէմիշ տիր: Միւշարիլէյհ Ամիրալ Փազար էրթէսի
կիւնիւ Տէրիսա՝ առէթաէն միւֆարապաթ էյլէմիշ,
վէ հազընտա մէրասիմ ի թէշիլիյէ Իֆա դըլմմըշ
աղը: Իթալիանն Տէրիսա՝ առէթ սէֆիր ի քէպիւրի
Մարքի Իմիլէրիալի հազրէթլէրինէ մուրասսա՝ Մէ-
ճիտի վէ Ամիր. Պրօքէթի ճէնապլէրինէ Անճի բիւթ-
պէտէն 'Օսմանի նիշանը, վէ սա՛իր ամիրալլար իյէ
զապիթանա մուխիթէիֆ բիւթպէլէրտէն նիշանլար
Իթա օլունմըշ աղը: — Իրան տէվլէթի հէյ՛էթ ի
մախսուսէսի բէ՛իսի Միրզա Բիզա Խան հազրէթ-
լէրինէ մուրասսա՝ վէ սա՛իրլէրինէ տախի մուխ-
իթիֆ բիւթպէլէրտէն նիշանլար 'իւնայէթ ու իհ-
սան օլունմըշ աղը: Հէյ՛էթ ի մէղքիւրէ Փղ. էրթէ-
սի Աթինայա 'ազիմէթ էթմիշ տիր: — Դառըքէօ-
յիւնտէ Միւհրապար մէվլըրինտէն Հայապար Փաշա
խաքէլէսինէ գատար ինչապը մուգարրէր օլան բըխ-
թըմն վաղ՝ Ը էսապը բէսմի Փազար էրթէսի կիւ-
նիւ իճրա օլունմըշ աղը:

Վիլայաթ Ը Շահան. Չէպէլի Լիւնան մութա-
նարըքը Մուզաֆֆէր փաշա վէֆաթ էթմիշ տիր:

— Ախրէն Հալէպտէ հարիր գօղապը միւսա-
պազապը իճրա, վէ իսպաթ Ը է՛լիյէթ էտէն-
լէրէ միւքեաֆաթլար թէվլի՛ ու ի՛թա օլունմըշ
աղը: — Ամասիտա տախի մանտափօսթ ուսու-
լընն իհտապը դարարիլըր օլմուշ աղը: — Ա-
լընան մա՛լիւմաթա կէօրէ, պու սէնէ՛ Այտըն վի-
լայէթինին ինճիր մահսուլը շայէսթէ ի մէմնուսի-
յէթ տիր: — Էրզըրում վիլայէթի տախիլինտէքի
թէրճան փէթօր մէնպա՛նը իշլէթմէք իւզրէ, պա՛-
ղը թիւճճար արտալընտա պիւր շիքէթ 'ազա է-
տէրէք, միւսա՝ առէ ի լաղըմէ իսթիհապը իշլան
վիլայէթ ի միւշարիլէյհայա միւրաճա՝ աթ էյլէմիշ-
լէր տիր: — Տէնիլլիտէն խապէր վէրիլալիյինէ կէօ-
րէ, օրատա գօղաճըլըգ կիւնտէն կիւնէ թէրազը
էթմէքտէ, վէ պու սէնէ իսթիհապ օլունան գօ-
ղալարտան պիւր իքի պին լիւրա մէնֆա՝ աթ թէ՛մին
էտիլէճէյի սէյլէնիլմէքտէ տիր:

Միւլէնէվէ՛. Փօրթ Սա՛խտա վէպա 'իլլէթինին
դուհուր էթմիշ օլաղը մա՛լիւմաթ Ը բէսմիյէտէն
անդաշլմասընա պինա՛էն, Փօրթ Սա՛խտ վարիտինի
Բուսի Յունիս 22 թարիխինտէն իթիպարէն չըգա-
ճաղարա շամիլ օլմագ իւզրէ, մէվլը՝ ի մու՛այէ-
նէ ի թէհաֆֆիւգիյէտէ 48 սա՝աթ իսթիպաթ գարան-
թինասընա վաղ՝ ըյէ պէրապէր, թէպիւրաթ վէ
թաթհիրաթ իճրասընա գարար վէրիլմիշ տիր: —
Սալթանաթ Ը Սէնիյէնին Աթինա սէֆիրի Բիֆաթ
պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի Շունտն խարիճիյէ նա-
ղըրնը զիյարէթլէ, Թըրիհալա ֆէյզան Ը միյահը
խասարաթընտան տօղալը պէյան Ը թէ՛նսիֆ էյ-
լէմիշ, վէ թարաֆ Ը զիշէրէֆի հազրէթ ի Փատի-
շահիտէն սէյապղէտէկեան իշլան իհսան պուշու-
րընան մէպալիլի՝ միւշարիլէյհէ թէվտի՛ վէ թէպիւթ
էյլէմիշ տիր: — Բուճանիտ գրալը Անճի Շարլ հազ-
րէթլէրինէ մուրասսա՝ Իմթիյաղ, նիշան Ը ֆիրուզ
էֆէյանը իհտա պուշուրըմըշ աղը: Թարաֆ Ը էշ-
րէֆ ի հազրէթ ի Շէհրիյարիտէն Բուճանիտ գրալը
հազրէթլէրինէ իհտա պուշուրընան մուրասսա՝ Իմ-
թիյաղ նիշանընը միւշարիլէյհ հազրէթլէրինէ թէս-
լիմէ մէ՛մուր հէյ՛էթ Պուլըքէշէ միւվասէլէթ, վէ օ-
րատան գրալ հազրէթլէրինին իւղամէթ էյլէտիքլէրի
Սինայա գատընա 'ազիմէթ էյլէմիշ տիր: — Ալըսթ-
րալիանն Մէլպըրն շէհրիյտէ քիւշատ էտիլէճէք օլան
գատըն իշլէրինէ 'ա՛լա սէրկիյէ նիսլան Ը 'Օսմանի-
յէնին էլ իշլէրինտէն մըգապը Ը միւնասիպ ճէմ՝ էթ-
տիլլէրէք կէօնտէրիլմէսի, Լօնտա սէֆարէթ ի սէ-
նիյէսինտէն Խարիճիյէ նաղարէթինէ պիւտիլիլմիշ
տիր: — Իզմիր շէհրինի զիյարէթ էտէճէք օլան Իթա-
լիանն Պահր Ը Սէֆիտ տօնանմաը՝ մուխիթէիֆ
սընֆտան 11 զըթ՝ ա սէֆինէտէն 'իպարէթ տիր:

Ինձիկն ճեմա՞ւն. Աւետարանին ի՛շխաննաւ վերլիկն միւսա՞ւտեյն տա՞ր չու իքի խոստումնաւ նազարը տիգգաթ տա՞լէթ էտէրիդ. չէօյլէ քի 1. Ամէրիդա-յա կէօնտէրիլմէք իւզըն վերլիկն սրփաբըշար ի-չիւն 10 տէյլ, 13 զըշ. թէ՛տիյէ էտիլէճէք տիր. 2. Պու իքրամ անճագ էէնէ ապօնէլէր իչիւն տիր. էսքի ապօնէլէրտէն պիր սէնէ իչիւն եազլմըշ օլուպ տա սօն ալթը ալըղը հէնուզ էտա էթմէ-միշ օլանլար երինէ 13 զըշ. վերմէլի տիրլէր. —Գափաղըն Կիւնճիւ սահիֆէսինտէ «Թա՛լիմաթը Տին ի Մէսիկն» քիթապընըն ի՛շխաննաւ նազարը տիգգաթ տա՞լէթ էտէրիդ. —Մա՛էթթէ՛էտսիւֆ պէյան էտէրիդ քի, էսպաղ Բօպէրթ գօլէճտէ մու-՛ալլիմ վէ սօնրա Մէրզիֆուս խաթմախանէսինտէ սէր թապիլ օլուպ, պու սօն սէնէլէրտէ էլօրօխա-տա թահիլ իլէ մէշղուլ պուլուսան Տօգ. Օթլի պիր կէնճ թապիլ Մալիս 4տէ Պալթիմօրտա (Ամէրիդա) վէֆաթ էթմիշ տիր. —Քէզալլէ մա՛-էթթէ՛էսսիւֆ անլաթըղմըզա կէօրէ, Գայսէ-րիյէլի Տօգ. Նահապետ էֆէնտի Թապիլեա-նըն մախտումը Հրանտ էֆէնտի Ամէրիդատա զըսա պիր խաթմաղդտան սօնրա վէֆաթ էյլէ-միշ տիր. Միւմալիյէ Մ. Թ. Գօլէճ միւնթէի-լէրինտէն օլուպ, Ամէրիդատա թիճաբէթլէ իշթիլալ էտէր իտի. —Թրապըղնաւ Բինաթըրթըն մու՛ալ-լիմէլէրի եէթիշտիլէն մէքթէպտէն պու սէնէ աթի իւզ զիքր թապիլաթ մէ՛զուսն օլմուշար տըր. Օր. Վիլթօրիս Խաչերեան (Պաֆրա), Օր. Սաթհիլ ճէճիլեան (Էրզրում), Օր. Հայկանոյշ Ֆիլեան (Ե-նիճէ), Օր. Վասիլիքի Թաթարիտու (Իւնեա), Օր. Քի-լիմիքի Սիբիլիտու (Իւրիլալ): Պունլար Բինաթը-կարթըն մէքթէպլէրինտէ թէրթիսէ մէ՛զուսն պու-լուսաթըղդընտան, անլէրին խըմմէթլէրինէ իշթի-յաճլարը պուլուսանլար անլէրի տա՞լէթ էտէպի-լիլէր: —Յունիս 18տէ Սինթապատ զըզլար մէք-թէպ ի յալիսինն իթա ի տիլօմա բէսմի Գայաճըգ քիլիսէսինտէ իճրա էտիլմիշ, վէ անտէ Փրօֆ. Ա. Պէզճեան «Թա՛լիմ ու թէրպիլէնին իքմալ ու իս-թի՛մալը» մատաճսի իւզլէրինէ պիր նուլթ իրատ էյլէմիշ տիր. —Չարշամպալը Թորոս աղա Իրատ-եան խտարէխանէմիլէ, Սինթապ էյթմալխանէսի իչիւն պիր մէճիտիլէ ի՛անէ վէրմիշ տիր. Աւետա-րանին 23նճիւ նօմէրօսընտա Քիլիսին մէքթէպ պի-նաթը իչիւն Յօվաննէս էֆ. Կոստանլուսան թարա-ֆընտան կէօնտէրիլմիշ տիր տէյլեւ եազարըղմըզ 6 աօլար ի՛անէ, Նիւ Հէրմետաքի Ինձիկն Էրմէնիքի-լիսէսի թարաֆընտան ի՛անէ էտիլմիշ տիր. Բէզա-լլէք Աւետարան Նօ. 22տէ Տօգ. Պօէն թարաֆընտան Գուլուլը քիլիսէսն ալինաթը իչիւն վէրլիտիլինն ի՛անն էթտիլմիլ 178 զը. Էնգաբէ քիլիսէսի թարաֆըն-տան կէօնտէրիլմիշ տիր. —Նիւ Եօրդտաքի Ինձիկն

Էրմէնի քիլիսէսինն չօսանը Վեր. Յով. Պ. Կա-րապետեան Նիւ Եօրդըն Գօլմալիս տար իւլ ֆիւ-նուսը թարաֆընտան M. A., Էա՛նի Սէնայի ի է-տէպիլէ մու՛ալլիմի թիւթալէսի ինտա էտիլմիշ տիր. Էրմ. ճեմա՞ւն. Էյմիսմիսէքի ճիւմարան ազ-չէճէ միւզապազա սէպէպլիստէն թա՛լիլ էտիլմիշ իտի. Կէլէճէք Սիւստեմբերտէ անըն մէսարիֆինի իղթիստա էթմէք վէ անը թահիտ էտէրէք, թէք-րար աշմազ սէօղիւ վար տըր. —Ուրֆատան Փաթրիլ-խանէյէ երինէ պա՛ղը իշթիքեալարը հալլի մէքթուպ-լար կէլմիշ իսէ տէ, Տ. Փառէն Վրդպ. օրայա եէ-թիշմիշ օլտըղը իչիւն, միւմալիյէնն թահգիլաթը նէթիճէսինն պէքլէնիլէճէք տիր. —Պու կիւնլէրտէ Հալէպ-Սինթապ Առաջնօրըղ մէ՛ալէսի տալի պա՛ղը տէրէճէ էնէմմիյէթ քէսպ էյլէմիշ տիր. Սին-թապ ճէմա՞լթընըն պիր զըսմը Տ. Կարապետ Մ. Վրդ. ին Եպիսկոպոս թա՛լիսն օլունալարը թալէպ էտէր, պիր զըսմը տա անըն թա՛լիսինն դաթիլէն մուլալէֆէթ էտէրլէր. Սինթապատ պուսա մուլա-լիֆ օլան թարաֆըն պա՛ղը սուրէթլէրլէ Ս. Կա-թողիկոսն թէվալիլինն մա՛րուզ օլտըղարը տա անլալըղը. չէօյլէ քի Վարդանեան մէքթէպի իլէ Լաբանը դափաթըղմը, վէ Բազ. Ժողովտան օլ թարաֆա յա՛րտ աղատան պիրիսի աղալըգտան դաթ՛ էտիլմիշ տիր. Բիլայէթ էտիլալիյէնէ կէօրէ, Փաթրիլխանն տալի մէ՛ալէյէ միւսալիլէ էտէ-րէք, Խառն Ժողով թարաֆընտան Ս. Կաթողիկոսա պիր թահիլաթ իրապ էտիլմիշ, վէ անտէ Վարդան-եան մէքթէպլինն թէքրար աշլըմաթըն միւսա՞տէ էթմէլէրլէ, միւշարիլէյտէն իլթիմա օլունմը, վէ Տ. Կարապետ Վրդ. յալէյինտէ պա՛ղը դալը ի միւ-սալիս էֆքեար պէյան էտիլմիշ տիր. —Ս. Փաթրիլ Ս. Կաթողիկոսն պիր մէքթուլ իրապ էտէրէք, անտէ Տ. Կորիւն վարդապետին Բարադաթեան էֆէնտիյէ եազարըղ մէքթուլա վէ անըն իւզիլանտէն Արմաշ Գպրիլանընըն տիւշար օլտըղը միւշքիլաթա միւ-շարիլէյին նազարը տիգգաթընը տա՞լէթ էյլէմիշ տիր. —Գըպըրտաքի Էրմէնի ճէմա՞լթընըն Առաջ-նօրդալան պիր վիճակա թահիլ էտիլմիշ թալէպ էտիլմիշ իսէ տէ, իճրա էտիլէն թահգիլաթտան անլալըղըն կէօրէ, Նիւօսիստա անճագ 100-110, վէ Լարնապատ 20-30 նուֆուս Էրմէնի պուլուսաթըղընտան, պէօյլէ պիր թէրթիլալ լիւզում կէօրիլմէմիշ տիր.

ՍԱՐԲԱՅԵՑ. Լաճամը միւզէտտէլէ	Լ. Օ. 103	17
Շարդ Տէմիր Սօլու Թահիլաթը	Յրդ. 139	
Ա. Գրէտի Յօնալիյէ Էթիպիլէն	» 313	
Բ. » » » »	» 263	
Պանդ Նապիօնալ տը Կրէս	» 426	
Մէճիտիյէ զըշ. 107	21	Գըրմիյ զըշ. 50
Մէթալէք » 99		Լիւրա Իսկիլ » 109
Կիւմիւշ ուֆգ. » 104		Կա՛. Ֆիթ. Յը » 68
Նաթիլէն » 87	13	Գա՛լմէ » » 8

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Լահէյ Գօնֆէրմանը. Տէօրթ դամիսիօնլարտան պի-
րինսիսի Յունիս 22տէ սա'աթ 10¹/₂տա Յրամնա
պիրինսի մուրախխաւը Մ. Պուրթուսնըն բիյասէ-
թի ալթընտա 'ապտը ինթիմա' էյլէմիշ տիրա Մուս-
թէլիֆ մուրախխաւար թապտիմ էտէնէթլէրի թէք-
լիֆլէրի խապէր վէրմիշլէր խտէ տէ, իշպու ին-
թիմա'ն էն մուսիմա' մախսուսիլէթի Մ. Պուր-
թուսնըն իրտա էթտիլի նութգը պէլիլ օլմուշ
տըր: Միւշարիլէյ շու խուսուսա նաղարը տիգ-
գաթ ճէլպ էթմիշ տիր քի 1899 սէնէսի գօնֆէ-
րանսընա իշթիրաք էտէն տէվլէթլէր իմզալարընա 17
տէվլէթլին իմզալարընըն տա 'իլալէ էտիմէսի' 1907
Յունիս 14 լա'իհասընըն դա'իտէ վէ ուսուլ-
լարընըն 'ուսուլմէն վէ գաթ'ի սուրէթտէ գա-
պուլ վէ թաատիգ էտիլտիլէրինէ պիր տէլիլ ի
ճէլի տիր: Պու գա'իտէ վէ ուսուլլարըն գա-
պուլ էտիլմիշ օլտըլլարընա 'իլալէ պիր տէլիլ
մադամընտա միւշարիլէյ իլք գօնֆէրմանտան պէ-
րու աղվամ արաւընտա դուհուր էթմիշ օլուպ տա
հաքէմ ուսուլլըյէ հալլ ու ֆապ էտիլմիշ օլան մու-
հիմ մէս'էլէլէրի պիրէր պիրէր գիքը էթմիշ տիր: Վէ
պու տէֆ'ա 'արգ օլունան պիր թապտիմ թէքլիֆլէրին
պէյնէլ միլէլ հաքէմ ուսուլ ու ա'քտալը տա'իթէսի-
նի պիր գաթ տա'իտէ թէվսի' էթմէթլէր պապընտա
պիր մէրամ ու մադսէտէ տէլալէթ էթտիլիլի պէ-
յան էյլէմիշ տիր: Վէ լաքին դամիսիօնըն մէճ-
պուրի հաքէմ ուսուլլընը թէքլիֆ էթմէյէճէյ մու-
հապապ տըր: Հիշ չիւպ'էն հօգ քի պու ուսուլ
վէ գա'իտէլէր խուսուսի տէվլէթլէր արաւընտա
'ապտ էտիլէճէք խուսուսի մու'ահէտէնամէլէ-
րէ, չիմտիյէ գատար էտիլմիշ օլտըլլարը կիպի,
չիմտիտէն սօնրա տախի գամ ու 'իլալէ է-
տիլէպիլիլլէր: Ս.նի վաղթտա ճէտարէթպաիշ
քէյթիլէթլէր տախի էքսիք տէլիլ տիր: ագվա-
մըն էքսէրիլէթի քէտալիլէրին մէնաֆի'ի մու-
հիմմէսինէ հալլօտ նամուս վէ հապիլէթլէրինէ
հալլօտ իւշիւնսիլ պիր տէվլէթլին մէնաֆի'ինէ ու-
գունամայան պիր թապտիմ մէս'էլէլէրէ տա'իթ մէճ-
պուրի հաքէմ ուսուլլընը դապուլ էյլէմիշլէր տիր:
Ալմանիս 15նի մուրախխաւը Պարոն Մարշալ Ֆօն
Պիլլէրլայն մուհարէպէ ի պահրիլէ էանաւընտա
դապթ էտիլէն դանա'իմէ տա'իթ պիր թէքլիֆ տէր-
միլան էյլէմիշ տիր: իշպու թէքլիֆէ կէօրէ, գապթ
ու միւստաէրէլէրին մէշրու'իլէթ վէ 'տտէմի մէշ-
րու'իլէթլին միլլի դանա'իմ մահքէմէլէրի գարար-
լալըրաճադ: Մէշրու' օլաղը թապտիրտէ, գապթ
ու միւստաէրէ էտէն մէմէքէթ' գանիմէթլէրի ա-

լըպ անը իսթէտիլի կիպի դուլանըր: Մէշրու' օլ-
մաւըլը թապտիրտէ սահիպլինէ ի'տաէ, վէ պիր
թապմիսաթ ի'թա օլունուր: Մուխասէմաթըն
դուհուրը իւղէրինէ' մէքէպի Լահէյտէ օլմադ վէ
իքի Սմիրալտան վէ տա'իմի հաքէմ մահքէմէսինին
իւշ ա'ղաւընտան միւրէքքէպ պուլունմադ իւղրէ,
պիր դանա'իմ մահքէմէ ի 'պիլիլէսի թէքլիլ օլունա-
ճադ տըր: Պու ա'ղաւար պիլիլիլ մուհարիպ տէվ-
լէթլէր թապտիլտան թա'իին օլունաճապար տըր:
Պէյնէլ միլէլ պիր դանա'իմ ի պահրիլէ մահքէմէսի
թէքլիլինէ տա'իթ ինկիլիլլէրին թէքլիֆ Սլման
մուրախխաւընըն թէքլիֆինտէն էտաի սուրէթտէ
ֆարալը տըր, վէ Թաշլըն մուլապիրինին պէյա-
նընճա, պու թէքլիֆ աթիտէքի մուհաստէնալթ
վէ մէլլիլլէթլէրի հա'իղ օլաճադ տըր, չէօյլէ քի,
էվլէլա մահքէմէ էն'ի վուգուֆ դանուշլինասան-
տան միւրէքքէպ օլաճադ տըր. սանիլէն, մահքէմէ
պիւսպիլլէթլին պիթարաֆ պիր էտա 'իւղէրինէ
թէ'սիս էտիլէճէք տիր: Սալիսէն, պու մահքէմէ
սուլէն զէմանընտա թէքլիլ օլունաճադ վէ պու
սայէտէ մուհարէպէ զէմանընտա դայէթ սուհու-
լէթլէ հաւըլ օլաճադ ինֆի'ալաթ վէ սու'ի դան-
նիլաթ թէ'սիրաթլէնտան մասուլն օլաճադ տըր:
Մուհարէպէ ի պահրիլէ գալլանիլն վէ նիլաճաթը-
նըն թէտգիլլինէ մէ'մուր Յնսիլ դամիսիօն Յունիս
24տէ իթպիս մուրախխաւը Գօնթ Թուրնիլլի-
նին բիյասէթի ալթընտա 'ապտը ինթիմա' էյլէ-
միշ տիր: Պիրիսի մուհարէպէ զէմանընտա չէնիթ
վէ դասապալարըն պօմպարսըմանը մէս'էլէսինին
թէտգիլլինէ, Չնսիսի իտէ պիթարաֆ լիմանլարտա
մուհարիպ տէվլէթլէրէ 'ա'իտ սէֆ'ին ի հարպիլլէ
մէս'էլէսինին թէտգիլլինէ, վէ 1864տէ 'ապտ է-
տիլմիշ օլուպ տա 1906տա թասի'ն էտիլմիշ օլան
ժընէվ մու'ահէտէսինէ ուլտուրմադ իւղրէ, 1899
սէնէսի մու'ահէտէնամէսինտէ իճրա էտիլէճէք
թա'տիլաթլէն տախի թէտգիլլինէ մէ'մուր օլմադ
իւղրէ, իքի չիւպէն գամիսիօն թէքլիլ օլունմըն
տըր: էտէճէք թէքլիֆլէրի օլանլար, պուլուրըն-
լար էթմիլլէր, տէլիլ վաղը' օլան տա'վէթ իւ-
ղէրինէ Մ. Ամէրիգա մուրախխաւը ճէն. ֆարթըր
պօմպարսըմանլարա վէ Սըր էտուրըտ Սաթօտա-
խի թահիլէլ պահր վէ սապի'ն (իւլգէն) թօրիլէտօ-
լարա տա'իթ պիրէր թէքլիֆ տէրմիլլան էյլէմիշլէր
տիր: Չիլլի մուրախխաւար Սալիպի Ահմէր բէմզ
ու 'ալամէթլէրին պիլա գուլուալը ինթիլաթիլլէ
գապուլ էթտիլլէրին պիլտիլլէրէ տիր: Տէօր-
տիւնսիլ գամիսիօնըն 15նի ինթիմա'ը Բուս մու-
րախխաւը Մարթէնիլն բիյասէթի ալթընտա վաղը'
օլմուշ տըր: Բէ'իսին թէքլիֆ իւղէրինէ' չիւպէ

գօմիսիօնարա ինգըստմ էտէճէք եւերտէ, գարարկիր օլտու քի քէնտիւրին թէտղիգաթ վէ միւղաքէ-րաթլարընա րէնպէր օլմադ իւղրէ, 14 սիւնալտան միւրէքքէպ պիր ֆիհրիսթ 'արդ ու թագաթմ է-տիլսին : Թէտղիգ ու միւղաքէրէ իշիւն աթի-տէքի թէքլիֆլէր տէրմիյան էտիլմիշ տիր : պի-թարաֆ սէֆինէլէրին զապթ ու միւսատէրէսի վէ հարպ սէֆինէլէրին թահաթիտ (Ինկիլթէրրա), տէնիդ իւղէրինտէ էմվալ ը շախսիյէ (Մ. Ամէրի-գա) վէ հարպ գաչաղը էշեա (Ինկիլթէրրա) : Ինկի-լիլլէրին հարպ գաչաղը օլան էշեայա տա'իր մու-սամմէմ օլան թէքլիֆլէրինն նէտէն 'իպարէթ օ-լաճաղընա քէմալը մէրապլէ ինթիզար էտիլմէքտէ տիր : Ալէլ 'ուսուսմ զանն օլունտըղընա կէօրէ, Ինկիլթէրրա պիթարաֆ սէֆինէլէրին համուէլէրի-նէ զայէթ չօգ սուհուէլէթ վէրմէյէ հաղըր իսէ տէ : մուհարիպլէրէ մախսուս սէֆինէլէրին էշեալարընա տա'իր պիր կէօնէ էսասի միւսա'ատաթտա պու-լունմաղա մուգթէտիր տէյիլ տիր : Յունիս 23տէ Անճի պէօյիւք գօմիսիօնըն հաքէմ ուսուլընըն թէտղիգինէ մէ'մուր իլք չիւ'պէ գօմիսիօնը ին'ի-գատ էյլէմիշ տիր : Մ. Պուրթուս իշպու Անճի չիւ-պէ գօմիսիօնը բիյատէթինի մուհաֆաղա, վէ Անճի չիւ'պէ գօմիսիօնը բիյատէթի սանիլիյինէ Մ. Ֆիւ-ղինաթօնըն թա'իւն էտիլմէսինի թէքլիֆ էթմիշ տիր : Պարօն տէ Թուրնէլ իշպու գօմիսիօնըն քեա-թիլիլլինէ ինթիլիտապ էտիլմիշ տիր : Բուս վէ Ալ-ման մուրախսալարը թէքլիֆլէր տէրմիյան էյլէ-միշէր տիր : 29նճի չիւ'պէ գօմիսիօնընըն ին'իգա-տընտա Ավսթրիա մուրախսալար Մ. Համմէլ բիյա-սէթի սանիլիյինէ վէ Իսթանիտ մուրախսալար Մ. Մալրա քեաթիլիլլինէ ինթիլիտապ էտիլմիշ տիր : Էլեւէմ հէր քէսին մա'իւմի տիր քի, Ինկիլիդ մու-րախսալարըն հարպ գաչաղը էշեանըն զապթ ու միւսատէրէսինն լալլընա տա'իր պատի ի էմրտէ շաղըճադ թէքլիֆի 'արդ էյլէմիշէր տիր : 1836տա Փարիս 'տահնամէսինն նէչրինտէն պէրու պիթա-րաֆ տէվլէթլէրէ մէսսուպ սէֆինէլէրտէ գաչադ էշ-կատոն մա'տա հէի էշեայա շամիլ օլուպ, հաթթա պիր մուհարիպ տէվլէթ սէֆինէսինտէ պլլէ հարպ գաչաղը օլմայան պիթարաֆ էշեա վէ էմթը'ա զապթ ու միւսատէրէ էտիլմէշ, Տէօրաիւնճիւ գօ-միսիօնըն Յունիս 28նճի կիւնիւ էյլէտէն սօնրա վաղը' օլան իճթիմա'ը էվլէլքի իճթիմա'լարըն ճիւմ-լէսինտէն զիյատէ հա'իլ ի էնէմիյէթ իտի : Մու-հարէպաթ ը պահրիյէտէ մուհարիպ տէվլէթլէրէ մէսսուպ սէֆինէլէրտէքի էշեա ի թիւճճարիյէնն զապթը մէս'էլէսինն տա'իր միւղաքէրաթ ճէրէյան էտէր իքէն, Ամէրիգա մուրախսալար Մ. Զօթ էմ-

վալ ը շախսիյէնն թէ'արբիւղտէն մասուսիյէթինէ տա'իր պիր նութգ իրատ էթմիշ տիր : Գօմիսիօնըն րէ'իսի Մ. Մարթէնզ պու թէքլիֆի վաղը' մէվ-ղը' ի արա էտէճէյի սըրատա, Բուսիանըն պիրինճի մուրախսալար վէ պիւթիւն գօնֆէրանսըն րէ'իսի Մ. Նէլիտօֆ պաղա գալղըպ, մուհիմմ պիր նութգ ի-րատ էյլէմիշ վէ տէմիշ տիր քի, «Ամէրիգա մուրախ-սալարըն էքլեար ու հիսսիյաթ ը ինսանիյէթիէրվէ-րանէսինտէն զայէթլէ միւթէ'էսսիր օլտուս իսէ տէ, մէս'էլէնն տիլէր պիր էիւղիւ տալի պուլունտըղըն տիւչիւնմէքտէն քէնտիլի պալամմ : Մէս'էլէ հէրնօգ-թա ի նաղարտան թէտղիգ ու միւթապա'ա օլուն-մալը տըր : Իշպու նօղթա ի նաղարարտան պիրի-սի շու տըր քի, 'ալէմի թիճարէթին զայաթ ը նաղտիյէյէ օղրայաճաղը գօրգուսը' մուհարէպինն էն գուվլէթի մանի'էլէրինտէն պիրիսի տիր : Մու-հարէպէ դուհուրընտա, կախօտ մուհարէպէ դու-հուրը գօրգուսը պուլունտըղընտա, էսհամ վէ թահիլիաթ ֆիյ'աթլարընըն թէտէննիսի պունըն պիր տէլիլ ի ճէլիսի տիր : Թիճարէթ' պէյն էլ միլէլ միւնասէպաթտա կիթալքէ հիւքմ ու նուֆուզը հա'իլ օլան պիր վաղթա օլմագատա տըր : Իշպու էսպապը մա'րուգէյէ պինա'էն, էքլեարընմա, գօ-միսիօն իշպու մուհիմմ մէս'էլէյէ տա'իր քէյ վէր-մէգտէն էվլէլ, էյիճէ տիւչիւնիւպ թաղընմալը տըր»

Մ. Ամէրիգա. Ճափօնիտա Յ թիճարէթ օտաղա-րը վէրաիլէրի պիր գարարանմէտէ Սան Ֆրան-սիսգօ հատիսէսինն մահալլի ուսուլ ը ինգիպաթի-յէնն գուսուրը օլմաւընտան նէ'էթ էթմիշ իտիլի-տէն, մէս'էլէնն պէյն էլ միլէլ պիր մէս'էլէ հալինէ կէթիլիլմէմէսի լիւղումընը ի'լան էյլէմիշէր իսէ տէ, չի'չարէ քի պու գարարըն վէրիլմէսինտէն պէրու Սան Ֆրանսիսգօնըն մէ'մուրիյն ի զապթթապը պիր գաչ 'ամէլէ վէ խըտմէթքեարան իտարէլէրինն հուղուգը իմթիյաղիյէլէրինն թէճաթի պապընտա-քի իսթիա'ալարընը քէտտ էթմէլէ, Ճափօնիալ-լար 'ալէյիլտէ եէնի պիր հարէքէթ ի 'ատալլէթ-քեարանտէ պուլունմըչար տըր : Իշպու հարէքէթ սէպէպլլէ պիր չօգ Ճափօնիալլար խըտմէթքեար-լար մագամընտա իշ պուլմաղըղտան մէն' էտիլէ-ճէլէր տիր : Պա'ղըլարըն էքլեարընմա, Գալիֆօր-նիտա Ճափօնիալլար 'ալէյիլտէքի իշպու հարէ-քէթ ի խուսումէթքեարանէյէ տէվտմ էտիլճէք օ-լուր իսէ, քէք իճթիմալ քի պու հալ նէթա'իճ ի միւ'էսսիֆէյի մուճիպ օլաճադ տըր :

ԻՍԹԱՆՊՈԼՏԱ

Ա. ՅԱԿՈՒ ՊՈՅԱՅԵԱՆ ՄԱԹՊԱՍԵՐՏԱ ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՄԵՐԵ
Ֆինճանճըլար Եօգուշը Ամէրիգան խան

ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ ԱՐԲԱՆՈՅ

Ի ՊՐԻՆՍՍՈՍ

Մայիսի մէջ հետեւեալ գրամներն և իրեզներն մեզ յանձնուած են, որոնց համար խորին շնորհակալութիւններ կը մատուցանենք իւրաքանչիւր նուիրատուի և նուէրներ հաւաքելով մեզ յանձնողին Ազն. Տեարք, Տիկնայք և Օրիորդք. — Տիկ. Ա. Թորոսեան Պիլէճիք 28, Օր. Ռ. Գարակէօղեան 1 ձեռք, Գ. Զամպազճեան Կեսարիա 133, որոյ 10 իր նուէր և 33 վեր. Յ. Պիւլպիւլեանէ, Տիկ. Ս. Միստեան Պարտիզակ 1 ձեռք, Վ. Մելքոնեան Եաօփա 40, Ա. Մ. 108, Գեր. Վարդան Ծ. Վ. Գասպարեան 20, Օրց. Պարտիզակ 15, Կ. Գոն. տպիան Իզմիր 10, Ս. Գասպարեան Պարտիզակ 3, Խ. Ա. Կեսեան անդ 15, Օրց. Ասլանպէկ 36, Ոմն 3, Օրք. Ս. Կէօղեան և Մ. Գարբիշեան Զատկական հակիրթ և Վեթէ, Արժ. Ներսէս Բ. Բեբոբեան Ազնիար 40, Արժ. Զաւէն Բ. Փափազեան 20, Գ. Ս. Գարբիշեան Պոլիս 626 այսինքն, Միրիքէյամ Որդիք 246, Ս. Մ. Թէլֆեան 108, Ոմն 108, Տէր և Տիկ. Ը. Թովմասեան 60, Տէր և Տիկ. Յ. Զ. Փափազեան 34, Ա. Փէքմէզեան 20, Գարբիշեան մանկիկ 20, Մ. Պ. Յովսէփեան 20, Գ. Պ. Կարմիրեան 40, Լ. Կիւմրեան 10, Տիկ. Մ. Գուճեան Մուսանիա 3, Տիկ. Զ. Տէր Մովսէսեան հաց, Ա. Օհանեան 1 գոյթ մուճակ, Տիկ. Ռ. Զալբեան, Պոլիս 3 ձեռք, Տիկ. Յ. Պ. Գալիօնեան 1 գառնուկ, Վեր. Յ. Նազըճեան 394, Վեր. Կ. Նարի ձեռքով Հիւսէյնիկէ 114, Վաճառումէ 4, Համադուճար 2,088 դ.:

Հետեւեալ իրեզներն ընդունած ենք խորին շնորհակալութեամբ, որոց մեծագոյն մասն Համաքանքման օրը գրամի վերածուելով 30 լիւրայի հաւոյթ մ'ունեցած ենք. Տիկ. Երէցունի Ս. Յ. Թաշճեան Իզմիրի Աւետ. ժողովուրդէն 20 ձեռագործ:

Ա. Տիկ. Վ. Տ. Ինթէճեան Յեմէ Պոլիս. 12 կտոր ձեռք, իր նուէրը, Տիկ. Զ. Ն. Ինթէճեան 1 բարձ, Օր. Զ. Ա. Ֆէթիեան 1 գոգնոց 1 գօտի, Ոմն 1 տոպրակ, Տիկ. Կ. Խանճեան 1 փողկապ ընտրած, Տիկ. Զ. Գույս մճեան 1 տօլէ, Տիկ. Ն. Կ. Միստեան 1 գոյց օյա, Օր. Ս. Կ. Խաչերիկեան 3 կնգ. տանիքէլա, Օր. Ն. Պատմաճեան 1 օյա տօլէ և 3 կնգ. օյա, Օր. Ն. Թ. Միստեան 1 1/2 կնգ. քառօ տանիքէլա, Օր. Ն. Կ. Բեբոբեան 1 բարձ, Տիկ. Զ. Ճէրմանեան 1 տօլէ, Օր. Զ. Ն. Պօլիկեան 1 Մէթ, Տիկ. Մ. Գ. Կարմիրեան 1 տօլէ, Տիկ. Մ. Իսկեան 1 կնկիրբի գեղակերպչակ և 3 ձեռք, Տիկ. Վ.

Մ. Բամպուզճեան 3 ձեռք, Տիկ. Մ. Գ. Ինթիճեան 2 ձեռք, Տիկ. Վ. Յ. Գալէմբեարեան գոյգ մը ընտրած մուճակ, Մ. Էֆ. Օննիկեան 6 կնգ. ֆանէլա, Տիկ. Տ. Բարազեան 5 կնգ. ֆանէլա, Տիկ. Օ. Մանուկեան 1 գուլպայ 3 գոգնոց, Ոմն 2 գոգնոց, Արմենակ Էֆ. 3 գոգնոց, Տիկ. Ա. Ա. Պետիկեան 2 չուխա մէթ, Օր. Ս. Զրկայեան 1 կտաբարձ, Տիկ. Ս. Յ. Անդրէասեան 1 փողկապ, Տիկ. Փ. Գ. Սարաֆեան 1 պատկերի տուփ, Տիկ. Մ. Ս. Իզմիրեան նոյնպէս, Տիկ. Մ. Կոպէլեան նոյնպէս, Ոմն 6 օձիք, Ոմն 1 գնտասեղի աման, Յարութիւն Էֆ. 3 կնգ. Վիկօնեք, Տիկ. Վ. Ներկարարեան 1 աթլաս բարձ և 1 տոպրակ, Տիկ. Ի. Ներկարարեան 1 բարձ. Յ. Գ. Ճգնաւորեան եղբ. մեծ տուփ մը պիւքիւր, Պ. Էֆ. Գ. Կէլիշեկեան 6 դանակ, Օր. Ա. Տ. Ինթէճեան 1 գօտի և 1 օձիք:

Բ. Գ. Մ. Գաբրիէլեան Էֆ. Ընդունած է Պոլիս. 1. Խորանճեան Լիւնաճառարանէ 24 գրիչ, 18 տետր, 9 չիշ մեղան, 3 քարէ տախտակ, 2 տուփ քարէ գրիչ, 1 տուփ ներկ գծագրութ., 1 վրձին, ծայր գրչի, նամակի թուղթ, պահարան, ծծուն թուղթ: 2. Տ. Մելլայճեան Լիւնաճառարանէ 300 պահարան, 36 մատիտ, 24 գրիչ, 24 ներկի պնակիկ, 16 «կոմ», 9 յուշատետր, 7 թղթակալ, 6 կապարգրիչ, 4 ծրար նամակի թուղթ, 3 տուփ այցեքարտ, 4 կաղամար, 3 տուփ գրչի ծայր, 3 չիշ մեղան, 2 գրչակալ, 1 «պիւլպար», ծծուն թուղթ:

3. Բիլմալեան Լաճառարանէ 1 չաքարաման, 1 հատկէնի չիշ, 1 աղաման, 1 գնտասեղնոց, 1 ջերմաչափ, 1 «պրէյօկ», 2 ապարանջան, 1 հրեշտակ, 2 կաղամար, 3 յուցկիի տուփ:

(Շարանակէլ) Խորին շնորհակալութեամբ

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Միւլթէվէֆֆա Վեր. Գ. Խ. Տօնպալեանքն վէֆաթը իւզէրինէ Լանկա քիլիսէսինին մինպէրի վաճառք գալմը: օլարագ խրամէթ ի մէգքիւրէյի տէրիւհտէ էթմէլէ միւսաւտտէ վէ արգուսը պուլուսնսն զէվաթըն մէգքիւր քիլիսէսինին Հոգաբարձու մէճլիսինէ միւրաճէաթ էթմէլէրի ընճա էաթիլը:

Լանկա Հայ Աւետ քիլիսէսինին Հոգ. մէճլիսի Թարաֆրիտան

Քեաթիլայ

Իէ'իս

ՄԻՂՔԱՆ ՓԱՓԱԶԵՅՆ

ԳԵՌԳ ԿԱՐՄԻՐԵԱՆ

26 Յունիս 1907

Տէր ի Սա'ատէթ

ԱՅԻՏԵՔԻ ԵՆՆԻ ՔԻՍԱՊԼԱՐ ԻԻԶԵՐԻՆԵ ԽՈՒՍՈՒՍԻ ՏԻԳԳԱՅ ԶԷԼՊ ՕԼՈՒՆՈՒՐ

«Թափափ և Կենսական» . Էսէյի Յ. Գ. Գրիգորեան, իբրեւ թափափ Պու. քիմիայ մէջտանն ընթերցարան գոնուլմըն օլուս, ճիւղէսի տէ պէզ երւոյիւ օլմագ իւղրէ ճիւղէսմըն տիր: Ատի ճիւղտ լիսի 2½ դրչա վէ տաճա կիւղէլ ճիւղտիսի 4 դրչա ֆիւրուլթ էտիլլը:

«Զիւլէ Երէջ Հիւնի Երճէէ Կալը», թի էրմէսի իւլ ճիւղթ Թիւրքճէսի 201 սահիֆէտէն իւպարէթ օլտըղը հալտէ քաղըստ գափըսը 3 դրչա, վէ պէզ գափըսը 4½ դրչա սաթըլը: Պու. քիմիայըն էրմէսիճէսի տախի 177 սահիֆէտէն իւպարէթ օլտըղը հալտէ Թիւրքճէսիսի ֆիւլթըլլա սաթըլը:

«Պարչ Կենսական» 168 սահիֆէտէն իւպարէթ օլուս, 3½ դրչա սաթըլը:

«Տիպոս, Խալըն պիւր բէֆէէ» նամ քիմիայը տախի պուստան էվլէլ իւսն էլլէմըն իտէք տէ, պու տէֆա եխէ անա նաղարը սիւղաթ ճէլպ օլուսուր: Կէրէք էրմէսիճէսի կէրէք էրմէսի իւլ ճիւղթ Թիւրքճէսի պէզ գափըսը 7 վէ քաղըստ գափըսը 5 դրչա սաթըլը: Սըփաըլլար Պալլաճա ուստա Մր. Ո.Ո. ֆիլթէ կէսնտէրիլմէլ տիր:

ՊԱՂԶԵԼԵՐԻ ՄԱՍՍՈՒՍ ԶԻԶԵՔԻՆԵՐ

Ետը իշխն 6 վաքէթ ալա չիէք թօխուլմարը, 6 վաքէթ մուֆիտ սէպզէ թօխուլմարը, 2 Կլատիօլի նամ զոնպաղ չիէէլի, 2 Գոննաս Գրօլի (քէնէվիլի չիէէլի), 2 Ալման սուսէնի, 1 Տալիա Գաղթուս, 3 չաղայիլի նուճմոն (anemone) վէ 2 տիւլիսն չիէէլի (renoncule), ետնի 12 քէօք վէ պոսալլար: Իշպու իւլ

Թաղըստան հէր հանկը պիւրիսի 6 տանէ պիւրէր զուրուլլը փոսթա փուլը մուգապիլինտէ փոսթա իլէ կէսնտէրիլլը: Արղու էտէն զէվաթ աթիտէք սարէսէ միւրաճա՛աթ էթմէլի տիր:

Ատրէս . Etablissement Horticole de Therapia Constantinople 26—26

ԻՂԱՆ

Վեր. Գարա Գրիգոր Յարութեան ետխոս Իւլա «Ըւ Կէր Էօճր» . Պու. քիմիայ էլլի պիր սէնէտէն պէրու Թիւրքիանըն էն պէօլլը ֆրօթէսթան քիլիէսիսին (Այնթապ Հայիկ քիլիսէսիսին) չօպանը պուլուսան Վեր. Գարա Գրիգորըն թէրճէմէ ի հալի օլուս, մախոուլմը Վեր. Յ. Գ. Գրիգորեան թարաֆընտան թէլիֆ էտիլմիշ տիր: Պու. քիմիայըն իրատը թէպլիլի պէշարէթ մագսէտիլլէ ճէմ էտիլլէն «Գարա Գրիգոր Սէրմայէսիճէն թախսիս էտիլմիշ օլտըղըստան, իւմիտ էտէրիլլ քի Թիւրքճէ թէքէլլիւմ էտէն, խուսուսա Պասո. Գարա Գրիգորը չախսէն թանըյան ֆրօթէսթան ճէմա՛աթարըմըլ անըն ֆիւրուլթը էմրինտէ մուսվէնէթ էլլէյէճէլլէր տիր: Յիյ՛աթը 5 դրուչ, ետնի պիր չէրէք մէճիտիլլէ, վէ Ամէրիգատա 23 սէնթ օլտըղը հալտէ, սաթուսն ալմագ իսթէլլէնէր Տէրիսա՛աթէթտէ Պալլալ Հաուստա Վեր. Յ. Գ. Գրիգորեանս վէ ետխոս Այնթապտա Գիթապճը Յովհաննէս էֆէնտի Լեւոնեանս միւրաճա՛աթ էտէպիլլիլլէր:

Թաղաստա քեալին Ամէրիգա խաաթախանէպի պու եաղըն պէրմիւթատ Բուսի Յուսիս 18տէ գափանաճազ վէ Օգոստ. 18տէ եէնիտէն ալլաճազ տիր:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ԲՐՈՑ. Վ. Յ. ՅԱՎԱՐԵԱՆ

ՆՈՐ ԲԱՌԱՐԱՆ

ԱՆԳԼԻԵՐԻԷՆԵ ՀԱՅԵՐԻԷՆ

ԵՐԿՐՈՐԳ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Խնամով սրբազրեալ եւ խիստ նոխաղեալ

Գին 50 դր. — Թղթասարի ծախսով 55 դր.

Յանձնարարութեանց համար դիմել

Յ. ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆԻ, ՊԱՅՊԼ-ՀԱՌԻ 4. ՊՈԼԻՍ